MAY 5 1911

Astor Library
Lafayette Pl

"Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
BROOKLYN, :: NEW YORK.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Europon ir kitur..... $3.00

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku.

J. J. Paukštis ir K. Brazys
120–124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
"Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, :: NEW YORK.
Yearly subscription rate:
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00

Advertising rates on application.
Address all communications to publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120–124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 18. Brooklyn New York, 3 d. Gegužio (May) 1911m. **Metai XXVI**
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Mųsų „politiké".

Bus kokis dvejetas metų atgal dingo iš lietuviškų laikraščių labai karšti reikalavimai užsiimti politika. Politikos reikalavo ir tik ką pabėgęs iš Rusijos koksai daugelio pseudonymų-slapivardžių «revoliucijos vadas», ir jo įsiklausęs mūsų pilkas fabrikų gyventojas, ir moterįs, ir merginos, — žodžiu pasakant apie politiką tik ir svajota, tik ir sapnuota. Ir štai tie mūsų daugumos geismai įsikūnijo, besiblaškanti varguose ir bejieškanti sau geresnio būvio mūsų liaudis pasistatė sau tą naują ir daug žadantį dievaitį — politiką, paskyrė jam savo gyvenime pačią švenčiausią kertelę, ir neša jam aukas — «politikuoja». Kas gi pas mus šiandien nepolitikuoja? Jei bent tik tylus ir niekieno nematomas, gilus ir kantrus visuomenės veikėjas, arba — persiprašant, visų nutartas kvailys!

Šiandien pas mus visi gyvenimo klausimai išrišama per politiką. Net poezijaeilės atmiešta su politika, net belletristika, apsakymėliai — nuvarsuota politika. Net orlaivių išradimas rišama su politika — kaip gi, esą, ar ne karės reikalams išrasta orlaiviai! Net susišelpimas ligoje ar pasimirus nebeištrūksta nuo «lietuviškos politikos». Kiek iš tos mūsų politikos epidemijos galima butų prirašyti juokų ir nesusipratimų! Bet ką tas pagelbės? Geriau tas palikti jaunesnei ir šviesesnei mūsų gentkartei, kuri te bent smagiai pasijuoks iš mūsų, kaip męs pasijuokiame iš savo prastuolių senelių, kurių daugelis prietarų mums prisiėjo išgriauti.

Vienok negalima apleisti nors bent kaip-kurių mūsų ydų neužkabinus. Viena iš mūsų didžiausių ydų — *neradimas sau vietos.* Kad politika yra svarbus dalykas, mums neprisieis ginčyties. Bet ar visur jai yra vieta? Ne. Ar viskas galima su politika išrišti? Ne. Kur tad politikos vieta? Prie įstatymų darymo. Įstatymus daro išrinkti žmonės, todėl kiekviena šalis rūpinasi apie išrinkimą į kongresus, į parliamentus, į legislatūras kuogeriausių žmonių. Tas ir vadinasi vidurine liaudies politika. Praėjo visi tokie rinkimai, užsibaigė ir politika. Žmonės-piliečiai imasi už kitų savo gyvenimo darbų, kaip ir ūkininkas prirengęs į darbą darbininkus, eina prie ko kito. Įstatymų dirbėjai yra liaudies darbininkai, o liaudis — ūkininkas.

Ar taip politika pas mus suprantama? Ar taip pas mus daroma? Pas mus kad jau kas pasuko į kairę, arba į dešinę, tai niekuomet nebemoka vėl įžengt į viduriniį ir platųjį kultūros kelią. Kad jau už ko griebsis, tai paleidžia valion ir rankas ir gerklę ir jausmus. Į protą, į logiką, į nuosekluma nebeatsižvelgia. Paskutinių metų lietuviškoji politika, ta «pagerintoji» politika pas mus žviegte žviegia. Dėlei moterims «davimo teisių» nuūžė visas šturmas rėksmų. Pasirodė kad nebuta už ką rėkt: nieks nereikalauja ir nieks neturi tų teisių susiglobęs. Todėl nutilta. Dabar «moteriškojo klausimo» vietą užėmė referendumas. Ir vat antri metai tvoras laužia alasas už referendumą. Kaip gi mums nereikia referendumo, jeigu jį Šveicarija turi! Męs juk jau atsibudom iš miego! Bet kur męs jį vartosime, kur išbandysime? Savo kongreso Vilniuje da maskolius neleido sušaukti. Valiai, suloškim jį čionai. Yra mūsų organizacijos. Ir lošia. Kokios pasekmės to lošimo, matome iš to, prie ko męs šiandien privarėm Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, tą didžiausią mūsų organizaciją kuria suauklėti ėmė laiko ištisus 25 metus. Taip, didžiausia mūsų nelaimė, kad męs *nerandame sau vietos.*

Referendumas yra puiki įmonė, kas gali ja papeikt. Bet męs nemokame surast jam ir savo užgaidoms vietos, ir dėlto tai sunaikiname viską, kaip ta meška, kuri vaikydama nuo miegančio savo pono musę, su akmeniu praskriodė jam galvą. Męs nemokame dirbti nuosekliai. Todėl žįsta ir mūsų darbai ir darbai tų, kurie pirma mūsų atlikti. Jeigu mūsų prasilavinę vyrukai susirastų savo veiklumui vietą, tai mūsų visos organizacijos šiandien stovėtų kaip reikia.

Kas šiandien pas mus griauja S. L. A. Tai vis tie vyrukai, kurie nei pirštu nėra pridėję prie jo suorganizavimo. Organizuot jie nenori ir nemoka, todėl savo eksperimentus nori išbandyti ant gatavos organicijos. Čia mat pigus darbas: atėjai ir šauk: «šia aš esmi! žiūrėk ką aš jums parodysiu!» Kitas atėjęs kitaip šaukia, trečias vėl kitaip, ir taip toliaus. Ir ištikro lengvas darbas gaspadoriaut ant kitų išdirbtos dirvos. Kur-kas sunkiau yra patiems imti ir organizuot mūsų liaudį, kuri dar tebėra neorganizuota. Sakysim, kad ir prie S. L. A. priklauso apie 10 tūkstančių lietuvių. Bet juk Amerikoje yra apie pusę milijono lietuvių! Kodėl mūsų tiems vyrukams, kuriems kunkuliuoja-verda jauna energija, neiti į tą pusmilijoninę liaudį ir neorganizuoti jos? S. L. A. sakoma nerangus. Gerai. Organizuokite naujas draugija. Medžiagos yra tik dirbkite. Bet tame ir bėda, tame ir gėda, kad prie tokio darbo mūsų «reformatoriai» nesugebi pajudinti savo proto. Todėl tai jie ir skverbiasi tik į kitų darbą ir nori jį per tverti saviškai.

Kad męs nemokam nieko savo tverti, tai aiškiai pasirodė paskutiniu laiku. Vienas-kitas pradėjo kalbėti, kad S. L. A. reikia «sudarbininkuot», «susocializuot», «sureferenduot», sutaisyt geresnę konstituciją. Na, ir pakilo lermas. Pamet visi savo darbą ir atbėgo į lermą. Subėgo netik tie, kurie dirbo toj organizacijoj, bet ir tie nieko, o nieko joje neveikė, ir kurie net į ją neprigulėjo. Pasirodė su savo «politike» visokie avanturistai kurie iš seno krašto pabėgo savo partijoms nusidėję, o čia tų partijų rankos nebepasiekiami, bando Susiv. Liet. A. lėšomis joms atsigerinti, «atsislūžyti». Yra ir tokių, kurie S. L. A. ir T. M. D terliojo, siuntė ant Marso, o šiandien, net prie jų neprigulėdami, jau drąsiai siūlosi joms už geradėjus. Kits niekuomet plunksnos nepaimta viešiems reikalams, o šiandien, artinanties mūsų organizacijų seimams, kad rašo, tai rašo! Kad kursto, tai kursto žmones vienus prieš kitus! Kad rėkia, tai rėkia! Vis mat ta «politikė». Taip mat daro ir visoki maklioriai prieš rinkimus partijose. Na, kodėl tad nepasekti paskui tuos makliorius ir mūsų užkampiniams politikieriams?

Žodžiu, «lietuviškoji politika» gali būt dabar užganėdinta: ji pasisviedė į nesugaudomus laukus. Susilaukė sau laikraščius tik iš «politikės» darančios biznį. Pasiliko išdrambly tą mūsų visuomenės dirva. Pilna anarchijos.

Pirmyn, pirmyn — vyručiai! Nekenkiate jųs niekam, tik sau ir mūsų tautai. Jųs sėjate vėją, rinksite audrą. Ateinanti karta jus keiks, išjuoks; ji jums jau turi gatavą vardą, kurio męs čia nenorim ištarti. Tas vardas, nors labai negražus, vistiek bus prisegtas ant to akvvaryno, kurian jųs būsite nuklimpe . . . O tas kelias, kuriuo jūsų eita, vadįsis: čia buvo «lietuviška politikė».

Vargomatis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Kaip žinoma ikšiolai Amerikoje nebuvo mokama jokių taksų-mokesties nuo metinio inplaukiamo turto. Milionieriai ir pus-milionieriai taupo savo išdus, o iš to nieko nesugrąžina viešpatystei, po kurios globa naudojasi ir įstatymais ir valdžia ir policija. Daug milijonų dolerių ineitų valdžios išdan kasmetas, jeigu turtingieji žmonės mokėtų nuo savo inplaukiamojo turto taksas. Senai jau šito reikalauja visokių partijų pirmeiviai, ir tik dabar bene bus galutinai šis klausimas išrištas. Tūlą laiką atgal Nebraskos senatorius Brown įnešė kongresan, kad reikia pridėti prie Amerikos konstitucijos priedą, kuris butinai priverstų mokėti taksas tuos, kurie gauna ant metų inplaukimo nuo turto nemažiaus $2000. Šitas įnešimas buvo išsiuntinėtas visų valstijų legislatūroms nubalsuoti. Dabar jau susirinko žinios, jog iš 49 Amerikos valstijų — 30 valstijų šitą įnešimą priima. Priima šios valstijos: Maine, Ohio, Michigan, Indiana, Illinois Kentucky, Maryland, North Carolina, South Carolina, Alabama, Mississippi, Missouri, Iowa, Wisconsin, North Dakota, Nebraska, Kansas, Oklahoma, Texas, Colorado, Montana, Idaho, Nevada, California, Oregon, Washington, Tennessee, Arkansas, Georgia. Tūlos likę valstijos dar tebesirengia nubalsuoti ir girdėtis, kad ir jos sympatizuoja šitam svarbiam konstitucijos priedui. Jisai didelę naštą valdžios lėšų nuims nuo bėdinesnės liaudies sprando.

RUSIJA.

Iš Peterburgo rašo, jog caras truputį susimylėjęs ant žydų ir paliepęs Eniseisko gubernatoriui, kad leistų Siberijoje gyvenantiems žydams per du mėnesiu laiko naudotis šiltaisiais vandenimis, ties Minusinsku. Bet pastatyta žydams išlyga, kad ant vandenų besigydydami neužsiimtų jokiais pirkliavimais. Pirmiaus žydams uždrausta buvo ant tų vandenų gydyties.

Gerai žinoma amerikonų «Krikščionių Jaunimo Draugija» (Y. M. C. A.) gavo iš Rusijos valdžios malonų parėmimą. Pernai patsai caras aukavo tos draugijos įsigyvenimui 5000 rub. Peterburgan dabar pribuvo amerikonai: James Stokes ir Franklin Gaylord, Y. M. C. A. prezidentas iš New Yorko. Caras su jais ilgai šenėkėjęsis. Dabar jau inkurta ir Rusijoj draugija, panaši į Y. M. C. A., kuri pavadinta «Majak» — Rusų Krikščionių Jaunimo Draugija. Jos prezidentu yra senatorius Mieščancov.

MEXIKA.

Rods jau pradėta išnaujo ruoštis prie santaikos tarpe Diazo ir Madero, bet revoliucija eina savo keliu. Revoliucijonieriai netiktai tebelaiko savo rankose užimtus miestus, bet kasdien savo valdybą praplatina. Šiomis dienomis baigia revoliucijonieriai įimti labai svarbų punktą — Ramaus Vandenvno portą Mazatlan.

Revolucijos laiku esą žuvusių amerikonų apie 70, bet dar daugiau ispaniečių. Todėl Mexikos ispaniečiai šaukiąsis prie Ispanijos, kad juos apgintų. Jau 20,000 parašų surinkta ant peticijos, kurią siųsią Ispanijos karaliui Alfonsui. Be abejonės, kad neužilgo Mexikos suirutėn įsikiš ir Ispanija ir Amerika, jeigu greitu laiku mexkiečiai nesusitaikįs.

Vėl paskalas paėjo, jog Diazas nuo 5 d. gegužės atsisakysiąs nuo prezidento sosto, kurį 30 metų išlaikė.

CHINAI.

Drauge su išlaukiniais priešais: Rusija ir Japonija, chinų valdžia turi kovoti ir su savo revoliucijos šmėkla, kuri toli gražu dar nepasikavojo. Pereitą savaitę sostapilėje Pekine ir mieste Tien-Tsin pasipylė čiela eilė areštų. Susekta esą prieš sostą revoliucijoniškas suokalbis, kuriame dalyvauja daugybė net prakilnių piliečių ir valdžios šalininkų.

Mandžurijos vice-karalius Hsi-Liang, kuris buvo draugiškas link rusų ir japonų, šią savaitę karaliaus dekretu tapo prašalintas iš vietos, o jo vieton pastatyta generolas Chao Erh-Hsun. Taigi chinai parodė viešai, kad jie ateity rengiasi kaip prieš Rusiją taip ir prieš Japoniją kiečiau atsispirti.

Cantono provincijoje iškilo revoliucija. Dabartinio karaliaus giminės priešai apsiginklavę užpuolė Hong Kongoj vice-karaliaus palocių, viską išplėšė ir rūmus sudegino. Tačiaus valdžios kariumenė įveikė revoliucijonierius, ir nepadavė jiems miesto.

SERBIJA.

Karalius Petras buvo ketinęs neužilgo apsilankyti pas Austrijos ciesorių Franeą Juozapą. Valdonai nori vėl įvesti santaiką tarpe Serbijos ir Austrijos, kuri buvo suirusi nuo to laiko, kada Austrija užėmė Bosniją ir Herzegoviną. Bet štai dabar tapo sužinota, jog tarpe serbų didžiūnų padaryta nutarimas, kaip tik karalius Petras iškels iš Bielogrado koją pas Serbijos neapkenčiamą Austrijos ciesorių, tuojaus Petrą nužudyti. Todėl karalius pasibijoje ir apskelbė, kad Austrijon nevažiuosiąs, nes „sergąs".

Iš Lietuvos.

VILNIUS. *Storostos — Vidūno atsilankymas.* Kovo 26 d. Vilniuj atsilankė žinomas mūsų filosofas-rašytojas Vidūnas. Viešėdamas čia keletą dienų, jis maloniai tiko pasidalinti su vilniečiais savo pažiuromis į dailę. Karšti, intikinantieji, iš gilumos širdies plaukiantieji jo žodžiai nors valandėlei atitraukė msu nuo pilko kasdieninio triūso ir sukėlė sužadino mumyse daug prakilnių minčių ir jausmų. Širdingą ačiu už tai jam taria vilniečiai.

ŠIAULIAI. Pas mus girtuoklybė turi giliai šaknis įleidusi; 1909 metais apsilankęs čia tėvas Kazimieras Kudirka buvo tos girtuoklybės šaknis tarytum gerai pakirtęs, bet neilgam, nes netrukus vėl ėmė žaliuoti ir šakotis. Nebeminint jau fabrikų darbininkų arba kitų vietų darbininkų, tarp kurių degtinės bičiulių niekuomet netrūksta, užteks

paminėjus vien škaplērninkus, kurie parduodami maldakninges, ražančius, ignosēlius ir tt., gerai traukia. Yra jų tarpe ir nevisai tamsių žmonių, kitas į savaitę net kelis laikraščius pakritikuoja ir nors sergąs vis dēlto nuo savo draugēs buteliuko nesiskiria. Parspētas gydytojo, kad gērimas vien amžių trumpina, atsako: «Vaikų neturiu, užteks man mano amžiui sveikatos ir turtų.»

Kiti vēl, kad ir vaikų turi ir žmoną ir nesykį per girtybę į skolas pakliuva ir nors skolomis pamokēti gyvo grašio nesukrapšto, bet žiūrēk — degtinēs gerti neužmiršta. O pati su mažais vaikeliais, pusnuogē, pusvalgē — tekenčia sau skurdą... Tai tokių tokelių daug, daug mūsų mieste.

Šiaulių Keleivis.

Mariampolēs gelžkelis. IV-17 1911 buvo miesto ir apygardos gyventojų susirinkimas, kad nusprest, kiek galima but laukti vyriausybēs užmanytam geležinkeliui tarp Šeštokovo ir Mariampolēs pūdų tavorų ir kiek galima but gaut iš gyventojų pašalpos. Apskaityta, jog viena Mariampolē duotų apie 5 milijonus kas met tavorų ir kad tam geležinkeliui galima but surasti apie 100 tūkstančių rublių; be to dvarininkai žada duot žemēs naujam keliui; vyriausybē gi apsiima duoti geležinę medžiagą (senus lokomotivus, relsus ir kt.). Vyriausybē nori, jei rastųsi iš vietinių gyventojų kiek reikiant pašalpos, tą gelžkelį pradēti šiais gi metais dirbti.

Labiausia tuomi rūpinasi dvarininkas Moravskis. Gal ir bus iš to kas.

Kg.

LIETUVIŲ DAILĒS PARODA.

Parodą aplankē per pirmą savaitę apie 500 žmonių. Paveikslų taip-pat nemaža parduota: *Varno-Rikkers'o* 1) „Du debesiai" pirko daktaras Gediminaitē; 2) „Skinimas", 3) „Niaukiasi" — pirko advokatas Povoleckis; 4) „Rudens idilja" pirko pris. ad. pag. Janulaitis; 5) „Kudras" — pirko inž. Vrublevskis; 6) „Vējuota" pirko L. Dailēs Draugija savo nariams. *A. Zmuidzinavičiaus* 1) „Vaizdlej" — nupirko pris. adv. Baginskis; 2) „Jurą" — pris. adv. Jonas Vileišis; 3) „Pamiškyje" pirko — Griaužinytē; 4) „Kelias miške" nupirko L. Dailēs Draugija Dr. nariams *P. Kalpoko* 1) „Vieškelio medžiai" nupirko L. Polovinskis; 2) „Vieškelis"— kun. Tumas; 3) „Paskutinis sniegas" — L Dailēs Draugija savo nariams. *P. Rimšos* skulpturos: 1) „Močiutē" nupirko adv. Povoleckis; 2) „Etiudas" — Jastrzebkaitē; 3) Inkrustacija „Saulē" — iš kurios pelnas skiriamas tautos namams ir 4) „Etiudas" nupirko Jastržembskaitē. *J. Zikaro* skulptura: „Akademijos etiudas" nupirko Tadas Naruševičia iš Maskvos.

Illustruotų katalogų parduota iki šiol 225. Kadangi tie katalogai išleisti trijose kalbose, tai skaitant pagal kalbų, parduota lietuvių kalba 88, lenkų 96 ir rusų 41.

Liaudies skyriuj irgi jau daugybē darbų parduota

Nepatvirtino. Mokslo vyriausybē nepatvirtino Kauno «Saulēs» kursų latinų kalbos mokytojais, kaipo neturinčių tam tikro «cenzo» kun. kan. Prapuolēnio ir kun. kan. Skvireckio. Taip vienas kaip ir antras yra baigę dvasišką akedemiją ir vyriausybē rado dar permažą cenzą! «Saulēs» kursų kapelionu taip pat nepatvirtintas kun. Marma.

Kauno ūkio draugija ketina liepos mēn. gale siųsti žinovus į Šveicariją, kad pargabentų iš ten «Švyc» veislēs gyvulių. Kas norētų veislininkus iš ten turēti, lai susineša su «Švyc» veislēs augintojų komitetu, veikiančiu prie Kauno Ūkio Draugijos — pačiame Kaune.

(«Liet. Žin.»)

Ūkininkavimo pamokymai žada buti: Seirijuose, Belberiškyj, Veiveriuose, Pilviškiuose, Naumiestyj, Šakiuos. Jei bus gautas vyresnybēs leidimas, tai pirmutinis pamokymas bus Seirijuos. Pamokymus darys agronomas Totoraitis (pienininkystēs, laukų tręšimo ir gyvulių auginimas su pašarų auginimų) ir agronomijos studentas Jonas Kriščiūnas (daržininkystēs, sodininkystēs, vaismainių). Taiso tuos pamokymus *Žagrē.* gavusi tam iš vyriausybēs 300 r.

VEISIJAI, Seinų pav. Keletas metų atgal vietinēje bažnyčioje buvo pakilę dideli vaidai tarp *lietuvių-liaudies* ir auklējusių bajorgalių. Susipyko dēl pamaldų. Dabar pamaldos esti kas savaitē lietuviškai ir lenkiškai. «Lenkų», žinomas daiktas, čia visai mažai, svarbiausia gi miestelēnai-elgētos — Miesteylj yra teismas, pačta, mokykla (mokytojas aplenkējęs), vaistynē, keletas krautuvių (tiktai viena «palioko» rankose, su lietuvišku parašu, kitas gi valdo žydeliai); girtuokliavimo įstaigų taipogi netrūksta. Šalip miestelio stovi apgriuvę senobiniai rumai

Kapčiamiesčio parapijonas.

KAPČIAMIESTIS, Seinų pav. Aplinkiniai gyventojai skursta po senobei. Amerikon važiuoja, kiek galēdami .. ir jauni, ir seni. Vienasēdžių da nesigirdēti. Tiktai viena linksmesnē naujiena — čia ketina įnkurti «Vartotojų dr-ją».

Kapčiamiesčio parapjionas

KUČIŪNAI, Seinų pav. Klebonas iš sakyklos apskelbē, kad galima valgyti gavēnioje ir pienas. Bet žmonēs nevalgē. Girdi, „tik kazlavitai taip daro. Arba vēl— teko man būti pas vieną ūkininką, žiūriu, žaidžia vaikai su naujomis lietuviškomis «Kantičkomis». Paklausiau: «kam duodate vaikams plēšyti naujas kningas»? Girdi, kaip neduosi, anokios kningos — «čia Kazlauskienēs; kur reikia kad butų *griekas*, tai ten — *nuodēmē; kur ronos*, tai ten *žaizdos*» ir tt. Aiškinau, bet nieko negelbējo.

Vienas pagirtinas daiktas, kad Kučiūnai, vietinio klebono raginami, labai subruzdo skirstytis vienasēdžiais. Kai-kurių ūkininkų ir trobos jau perkeltos.

Kapčiamiesčio parapijonas.

LYGUMAI, Šiaulių pav. Parapija nemaža. Vienasēdijuosna išsikēlē tiktai vienas sodžius. Randasi čia ir «Blaivybēs» skyrius, vadovauja kun. Rupka, bet ir su žiburiu vargiai atrasi tarp blaivininkų blaivą žmogų. Blaivininkų tokios pareigos, kad užsimoka 36 kap. per metus, sukalba «Sveika Marija», klauso kun. Rupkos gązdinimų papulti pragaran dēl degtinēs gērimo... geria alų, kiek nori. Alaus gi įsigērę, kirviais galvas skaldosi. Nēsenai Bitaičių sod. net policiją nuginklavo.

V—us.

MELINIAI, Panev. pav. Čia buvo toks atsitikimas. Pas vieną ūkininką buvo susirinkęs jaunimas. Pas tą ūkininką buvo caro paveikslas. Gal kas ir pasijuokē, gana to, kad kas tai ant rytojaus pranešē policijai. Girdi J. B. rodęs carui špygą. Atvyko policija, sustatē protokolą: buvo ir pristavas. Spiriami buvo visi prisipažinti kad taip buvo daroma. Padavē teisman.

J. Kairysis.

SALAMIESTIS, Panevēžio pav. Čia vaikščioja po sodžius du rusu ir galanda pieloms dantis, puodus palivoja ir tt.. — dirba kas tik papuola. Puodą išpalivojus liepia pastatyti ant krosnies — padžiovinti. Paskum paēmę piningus išeina. Laukia, laukia šeimyninkēs, pamēgina mazgoti puodus. pervēlu, tiktai trupa.

Taip ir kitus darbus atlieka. Reikētų apsisaugoti. Jie kalba tiktai rusiškai.

Pupu Pēd.as.

NORVAIŠKIAI, Naum. pav. *Kratos.* Kovo 26 d. sargybiniai ir kareiviai (išviso arti 35) krētē Narvaišių, Jančių ir Klyklių sodžiuose. Jieškojo ginklų, raštų ir *Jono Liūdziaus.* Bet niekur nieko nerado, tiktai pas P. Kerutį, Krykliuose, paēmē kelias kningutes.

Jono Liūdziaus policija jau senai jieško, kaipo plēšiko. Liūdzius jau pirmiau buvo i ragarsējęs savo juodais darbais, buvo net aprašytas «Kovoj».

Kaimietis.

ŠVENTAŽERIS, Seinų pav Šventažerio valsčiaus padidis: jame arti 20 sodžių ir tiek-pat dvarų. Seniau tik du sodžiu buvo išsiskirsčiusiu vienasēdžiuosna, o dabar bepaliko 2—3 neišsiskirstę. Dvarų buvo penki dalimis išparduoti ūkininkams-lietuviams Pereitą vasarą Šventažerio parapijoj susitvērē «Žiburio» draugijos skyrius. Narių prisirašē nemažai. Turi kningyną ir daro susirinkimus, paskaitas Žmonēs kas-kart noriau kningas ima, dabar skaito daugiau tik pasakēles, eiles, dainas ir visokias kningeles tikybinio turinio Praeitais metais valsčiaus raštinēn ateidavo tik šie laikraščiai: «Šaltinio» 15, «Spind.» 10, «Vilt.» 4, «Vienyb.» 1, «L. Ūkininko» 4, «L. Žinių» 2, «Kataliko» 2, «Saulēs» 2, «Vien. Lietuvninkų» 1 egz. Kuningai pamiršti nepamiršo savo pareigų ir pabaigoj metų išpeikē «Liet. Ūkininką». Bet apsiriko, dabar «L. Ūk—o», ateina daugiau, negu pereitais metais.

Nors čia yra monopolis ir traktierius, bet girtuoklybē kas-kart mažinasi. Svyruojančių vis mažiau matosi. Tose įstaigose pereitais metais degtinēs išgerta už 500 rub. mažiau, negu kitais metais; tas-pats ir su alumi. Valsčiaus sueiga nutarē šventomis dienomis monopolį ir traktierių uždaryti. Traktierninkas-lietuvis šį nutarimą sąžiniškai pildo. Kuningai čia žmones draudžia gerti degtinę ir alų, bet užtai ir patįs tų gērimų nevartoja. Valsčiaus raštinēs ponai taipogi vyrai blaivųs.

Skurdžius.

KRIOKIALAUKIS, Kalvar. pav. Kovo 26 d. buvo vietinis «Žiburio» skyriaus susirinkimas. «Žiburio» skyrius jau gyvuoja pradedant nuo spalių 14 d. 1906 m. Per tą laiką kason inplaukē 312 rb. 84 kap., išleista — 243 rb. 94 kap. (Sąskaitos seniau buvo vedamos nekaip.) Nutarta piningus padēti į taupomąją kasą. Be to nutarta surengti lietuvių vakarą — vaidinama bus «Gudri Našlē» ir «Tiktai niekam nesakyk»; manoma pakviesti taipogi Udrijos vargonininką — p. *J. Neimontą*, kad jis sutiktų buti chorvedžiu.

Kriokialaukietis.

DUSĒTAI, Zar. pav. «Blaivybę» uždengē. Skyrius gana gerai gyvavo. Net nutarta buvo statyti arbatnamis, kur but galima buvę ir vakarai taisyti Tam tyčia buvo nupirktas ir suvežtas vieton namas, bet kilus vaidams tarp blaivininkų ir klebono dēl vietos namams — ir vēl viskas suiro ir taip liko iki galo. Kad but buvęs ir toliau Dusetuose kun. Razmus (jį perkēlē į Triškius, Šiaul. pav.) ir nebutų buvus uždengta dr-ja, but vēl viskas pasitaisęs, nes jo triūsu buvo ir pirma įsteigtas «Blaivybēs» skyrius. Jis gerai mokējo pritraukti žmones, ypač jaunuomenę. Netekę jo ne vienas nustojam gero patarējo ir gal nevienas pradēsim «baronkas groti».

Saikutis.

(«Liet. Ūkin.»)

VILNIUS. *Kun. Valiuškio byla.* Vilniaus apygardos teismas nagrinējo šiomis dienomis gana indomią kun. Valiuškio, Videniškio klebono, bylą. Kun. Valiuškis buvo kaltinamas, kad įžeidęs teismo tardytoją, raštu pavadinęs jo pranešimą «popergaliu». Teisme paaiškējo, kad teismo tardytojas, kreipdamasis į kun. Valiuškį kokiuo tai ten reikalu, tikrai buvo parašęs ne ant gero lapo, bet ant popergalio. Kun. Val. pasisakē teisme visai nenorējęs teismo tardytojo užgaudinēti, bet tik norējęs jam tuo priminti, kad ir jis, kaipo kuningas, esąs taippat valdiškasis asmuo ir tardytojo pranešimą, parašytą ant popergalio, laikęs už įžeidimą. Kun. Valiuški išteisino.

Mirē vysk. Niedzialkovski. Kovo 24 d. Žitomiriūje mirē ilgai ir sunkiai sirgęs Žitomiriaus vyskupas Karolis Niedzialkovski. Velionis buvo įžymus katalikų veikējas ir žinomas lenkų rašytojas publicistas. Įžymiausi iš jo veikalų :«Nie tędy droga, szanowne panie», «Tanczaca dobroczynnošč» ir kiti. Katalikų bažnyčia ir lenkų visuomenē nebeteko vieno iš įžymiausių sūnų.

Alenos Ceprinskaitēs vardą lietuvių visuomenē mažday jau žino iš gražių jos eilių tautinēje lietuvių dvasioje, spauzdinamųjų nuolat laikraštyje «Litwa». Apie gerbiamąją poetę buvo mūsų kitą syk minēta. P-lē Ceprinskaitē gyvena nuolat Lietuvių Minske ir nors tenai lietuvių kalbą labai retai tegali kur užgirsti — ji ne tik, kad idējiniai pilnai prisidējo prie mūsų, bet ir mūsų kalbos griebiasi mokyties, kaipo savosios. Greitu laiku, begyvendama Minske, taip ji pramoko lietuvių kalbos, kad jau net bando rašyti lietuviškai.

Mūsų kompozitorius p. P. Stankevičius iš Rygos taikina dabar muziką prie kai-kurių p-lēs Ceprinskaitēs dainelių, parašytų jau lietuviškai.

Lietuvio dainininko pasisekimas. Kovo 23 d. Maskvos Didžiamjame Teatre buvo vaidinama opera «Romēo ir Džiulijetē». Vyriausiąją Romēo rolę vaidino jaunas mūsų dainininkas Peterburgo konservatorijos mokinys, Kipras Petrauskas. «Rusk. Sl.» (N68) taip rašo apie Petrausko dainavimą: «Dar visai jaunas dainininkas padarē pilnai smagų įspūdį. Grynas, šviežias liriškas balsas — tikrasai „tenore di grazia" — ir didelis išpildymo muzikališkumas,—visa tai tarsi paperka klausytoją ir pri verčia atleisti kai-kuriuos trukumus: žemųjų balsų stoką ir, apskritai, nepakankamą balso galybę. Žinoma, debiutantas, kaip ir pridera debiutantui, labai nerimavo. Petrauskio balsas publikai patiko, ir ji šaukē Petrauskį labai daug kartų».

Rusų kritika jau nebe pirmą kartą prielankiai išskiria Petrauskį, kaipo talentingą dainininką. Smagu ir mums tai pažymēti. Norime tikēti, kad jaunąjį mūsų artistą neapsvaigįs pasisekimas rusų scenoje ir jisai neišsižadēs dēl josios lietuvių meno.

Augščiausioji padēka. Po vidaus reikalų ministerio paduotuoju pranešimu apie ištikymybēs jausmus, išreikštus Prišmančių, Margiškių, Užpelkių, Žigaičių, Drandēnų, Augštupēs, Sirtautų, Stirbaičių, Ruikų, Urveninkų, Vaitunų, Skirežamēs, Lazdunēnų, Raseinių ap., sodžių valstiečių, Jo Didenybēs teiktasi savo ranka parašyti: «Iš širdies visiems dēkoju».

Biržai. Prieš dvi savaiti ir Biržų apylinkēje buvo apskelbta priverstinas uždraudimas slaptai vaikus mokinti. Beveik kiekviename kaime buvo mokyklēlē; vaikučiai mokydavosi poterių, skaityti ir rašyti lietuviškai ir rusiškai. Tokios mokyklēlēs kaimuose taip reikalingos kaip kasdienē duona. Dideliame Biržų valsčiuje vyriausybēs mokyklų tik 6 (Biržuose, Klausučiuose, Druscikiuose, Radviliškyje, Medeikiuose ir Laužadiškyje). Tose mokyklose negali nei dešimta-dalis tilpti tų vaikų, kurie nori mokyties. Ir štai toks baisus įsakymas! Žmonēs negali suprasti, kaip tai galima esą taip sunkiai bausti už tai, kad kas mokina savo vaikus poterių, skaityti ir rašyti. Tokį prieš Dievą einantį įsakymą negalējusi išleisti valdžia. Sako, turbūt koks nesusipratimas. Ypačiai bežemiai ir mažažemiai jaučia save nuskriaustais Kada jų vaikus gaspadoriai paleidžia, visos mokyklos jau kimšte prikimštos Neberadę vietos vyriausybēs mokykloje, pramokdavo šiek-tiek pas «daraktorių» Ką dabar žmonēs darys, kaip jie savo vaikus poterių mokys, pamatysime.

Kiukiurza.

Vyriausybēs pranešimas. Kun. Viercinskiui įsakyta negaišuojant išvažiuoti iš Rusijos. Valdiškai pranešta, jog susekta kad kun. Viercinski esąs jēzuitas ir vertęs rusus senatikius ir stačiatikius katalikybēn. Be to, susekta, kad Maskvos kat labdarių draugijos prie glaudoje buvusi varoma tautinē lenkų agitacija, gi lietuvių vaikai buvę lenkinami. Prieglaudą įsakyta uždaryti, o jos vedējus patraukti aštrion atsakomybēn Be to, susekta dar, kad Maskvos klebonas kun. Vasilevski nesitaikinęs taippat prie Valst. įstatų apie tikējimus; kun. Vasilevskį įsakyta Mohileva metropolitai tuojau atstatyti nuo vietos ir atimti iš jo teisę gauti kuomet nors bent kokią vietą, Dēlei lietuvių pasiskundimų ant tautinio varžymo iš kuningų lenkų pusēs patikrinta, jog įvedimas į tikējimo ir bažnyčios dalykus tautinēs politikos kenkiąs dvasiškiems reikalams katalikų ne lenkų, ypačiai lietuvių

AUGŠTOJI PANEMUNĒ, Suv. gub. Mūsų klebonas buvo pakvietęs tēvą Kazimierą laikyti misijas ir Augštoje Panemunēje. Misijos prasidējo kovo 15 d. Žmonių buvo visas dienas pilnintēlē bažnyčia. Per visas misijų dienas žmonēs nebegērē svaiginančių gērimų; pertai tēvo Kazimiero misijos labai nepatiko žydams smūklininkams. Tik ketvirtą dieną atvažiavo žemiečių viršininkas ir užgynē tēvui Kazimierui sakyt pamokslus. Žmonēs labai nuliūdo ir visą dieną vaikštinējo po miestelį, kaip pakrikusios avelēs. Tik penk-

tą dieną gražiai užbaigė misijas, mūsų kamendorius kun. V. Gergelis.

Pancmanės Volungė.

REIZEKNĖ, Vitebsko gub. 1910 metu pabaigoj, pagal valdiškojo apskaitymo, buvo abiejų lyčių drauge 19 625 žmonės; iš jų buvo: latvių ir lenkų katalikų 6.149, rusų 4.431, latvių liuterių 140, žydų 8.898 ir nežinomos tautos 7 žm.

Visos Reizeknės apskrities gyventojų buvo: 136. 445 žm., pagal tautas jie taip skirstosi: latvių 78.926 žm., rusų 40.180, lenkų 6. 506, lietuvių 171, vokiečių 435, žydų — 10.152. Pagal tikėjimo: katalikų 87.322, stačiatikių 4.624, senatikių 31.521, evangelikų-liuterių 2.625, judėjų 10 152 ir nežinomo tikėjimo 75 žm.

Reizeknės miestas pastatytas 1285 m. Livonijos ricieriaus Vilhelmo Šauburgo: tvirtovę pastatė Rozitlens: tvirtovės sienos tbestovi dar po šiai dienai.

J. Remiazas.

KUPIŠKIS, Ukm. pav. Mūsų apylinkės daugeliui sunku šiemet su šienu ir šiaudais. Mokama šieno 1 birkavui 5 r. 50 k. (būna ir pigiau). Pamates, jog žmonės reikalauja ėdesio galvijams, vienas Kupiškio miestelio sankrovininkas K. parsitraukė šieno iš Rusijos, tai pas jį, sako, gaunama birk. šieno po 4 r 50 k. Sako, šienas neblogas, ėdamas.

Daugelis pamatęs, jog šienas brangus, pradėjo pirkties avižas, kurios dabar nebrangios — po 60-70 kap.

Javų kainos Kupiškyje. Rugiai pūd 65-70 k., avižos — 65-70 k., žirniai — 75-80 k. bulvės (pūd.) 23-25 k., kviečiu — 95-100 k., dobilų svar 20 k.

P—lis.

SKUODAS, Telš. aps. Pereitą savaitę policija susekė čia arkliavagių organizaciją. Vlakių miestelyje suėmė ir tos gaujos vadą K. iš Mosėdžio, kuris jau treji metai kaip slapstėsi; toji gauja labai gudriai veikusi kuone viename Telšių apskritvje, net ir Latvijos pusėje turėjusi savo agentus; pasirodė, kad prie arklių vogimo prisidėdavusios net ir moterįs — minėtojo K. pati jau užtai sėdi kalėjime; apkaltinimų ir kaltinamųjų jau ir skaičiaus nebežinoma; rasit dabar bent kiek sumažės arklių vogimas apylinkėje.

Tr.

A. a. kun. Vincas Mosiejus. Spasko Tomsko gub. mirė kun. V Mosiejus, paskutinis ištremtinis 1862 m. iš Žemaičių vyskupijos. Vyskupas Valančius savo kronikoje «Kuningai Žemaičių vyskupijos nubausti iš priežasties 1862» (viso labo 107 žmonės) apie a. a. kun. Vincą rašo: «Mosiejus Vincentas, Grinkiškio kamendorius, nežinia kur pražuvo per maištus». Paskiau kun. Mosiejus pasirodė Mohilevo antvyskupijos rubricėlės, kaipo Spasko klebonas. Ilgą amželį pabuvęs ištrėmime šią žiemą mirė Lietuvos taip ir nepamatęs. Velionis, regis, paėjo iš Reseinių parapijos, kame jo brolvaikiai 1910 m. dar tebeturėjo savo viensėdėlį. Tuomet kuningaudamas Reseiniuose paskutiniais sakramentais, atsimenu, aprūpinau kun. Vinco perkaršusį brolį, kurs man tuomet pasakojo turėjęs brolį kuningą, lenkmetyj į Siberiją ištremtą, bet nuo senai niekui nieką jam nerašinėjantį. Kodėl velionis pertraukė ryšius su saviškiais, nesuvokiau. Amžiną atilsį!

Kun. P. Tur.

(«Viltis».)

VILNIUS. † *Mirė a. a. Mikalojus Konstantas Čiurlionis.* (Mūsų korespond.). Šiandien, balandžio (kovo 28) d. ištiko lietuvių dailę, o kartu ir visą Lietuvą didis smūgis-sopulys: mirė garsus ir visų gerbiamas dailininkas a. a. Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Kaip pati dailė, taip ir Lietuva dar ilgai jaus tą smūgį-sopūlį, kurį šiandien patyrė; nieks a. a. Mikalojaus Čiurlionio savim nepakeis... Skaudu. Ašaros riedi, matant, kaip drėgna žeme užverčiamas dar vienas Lietuvos didvyris prieš kurį lenkė galvas visi svetimtaučiai, kuriems tik teko jį pažinti. Skaudu, atsiminus, kad Lietuvos puikiausieji žiedai nespėja dar gerai nei pražydėti, kaip kietaširdė, nuožmi giltinė nuskina juos ir užkloja storu žemės sluogsniu. Prisiminkim Arminą, Vaičaitį, Kudirką, Višinskį, Biliūną ir dabar . . . a. a. Čiurlionį, o pamatysime, kad vis tai buvo vyrai, kurie dar tik rengėsi, gali sakyti, gyventi ir dirbti, kurie norėjo Lietuvos vardą augštai iškelti ir papuošti. Jų svajonėms nelemta buvo įsikūnyti . . —

A. a. Mikalojus Čiurlionis buvo ir muzikas kompozitorius. Jis yra baigęs konservatoriją Muzikoje lavinosi netik Rusijos miestuose, bet ir užsienyje. Sugabėjo puikiai pagriežti fortepijonu, kad net nekartą Vilniaus lietuviai turėjo progą prisiklausyti per koncertus jo puikiai atliktų garsiųjų kompozitorių veikalų. Ne kartą ir savo kompozicijas paskambindavo Jo suharmonizuotos lietuviškos tautiškos dainelės maloniai buvo publikos klausomos. Sugebėjo gerai ir chorą vesti. Jo paišiniuose visur matėsi muziko genijus.

Apie jo savotiškus, sunkiai suprantamus, symboliškus paveikslus, kuriais gausiai papuošdavęs kiekvieną lietuvių dailės parodą, čia nekalbėsiu, nes apie tai kasmet apsčiai buvo rašyta kuone visuose lietuvių laikraščiuose.

A. a. Mikalojus Čiurlionis buvo vienu iš inkūrėjų Lietuvių Dailės Draugijos, prie kurios jis Vilniuje išpradžių ir darbavosi. Jisai padėjo inkurti pirmąsias Lietuvių Dailės Parodas. Paskui vedęs už pačią Sofiją Kimantaitę, apsigyveno Peterburge. Čia jis susirgo proto liga. Paskutiniu metu kaipo ligonis, gyveno Raudondvaryje ties Varšava;-čia jį ir ištiko nelaboji mirtis. Jo žmona nenorėjo palikti Lietuvos didvyrį svetimoje šalyje, bet pasirūpino tuojau pargabenti Lietuvon, jos sostinės miestan — Vilniun, kur jį balandžio 13 d. palaidojo Rasų kapinėse. Į vagzalą atėjo pasitikti ir paskui palydėti į kapus gana skaitlingas vilniečių lietuvių inteligentų būrelis.

Tegul jam būna lengva Lietuvos žemelė.

Vincas.

VILNIUS. *Dar apie M. Čiurlionį.* (Mūsų kores.) Mikalojaus - Kastantino Čiurlionio kūnas buvo atvežtas į Vilnių kovo 31 (balandžio 13 d.) Iš čia jį lydėjo didokas Vilniaus lietuvių inteligentų būrelis į Rasos kapines, kur po gėdulingų pamaldų palaidotas. Lydėti tam tyčia buvo atvažiavęs kuningas dekonas Jarulaitis, buvęs pirmosios dūmos atstovas nuo Kauno gub., dėdė Čiurlionio žmonos (Kymantaitės) Į laidotuves atvažiavo velionio tėvai, brolis ir sesuo. Ypač motina graudinga rauda apraudojo sūnelį; o kiti gi ir žmona savo sopulį tykiai kentėjo. Nuo vagzalo iki kapinių visas kelias buvo eglių šakutėmis išbarstytas

Prie kapo duobės pirmas prakalbą turėjo dvasiškasis lydėtojas, kun Jarulaitis. Taip griaudingai prątarė į velionį, kad net pats apsiverkė, o klausytojai nuo verksmo negalėjo susilaikyti. Paskui dar kalbėjo nuo Lietuvių Dailės Draugijos jos pirmininkas A. Zmuidzinavičiu; F. Ruščyc, garsus lenkų dailininkas, lenkiškai, ir Liudas Gira, kaipo rytietis, savo viengenčiui dzūkui kelis pagarbos žodžius ištarė

Kapas tapo apmėtytas gėlėmisir apklotas vainikais. Ant kapo sudėjo šiuos vainikus: 1) gelinis vainikas «Dvasios galiūnui ir draugui — Lietuvių Dailės Draugijos»: 2) rūtomis papuoštas «Dailės milžinui — Vilniaus „Ruta"»; 3) «Nuo žmonos, dukters, tėvų, seserų, brolių»; 4) «Brangiam dailininkui—Vilniaus lietuvaitės»; 5) «K. Čiurlioniui — Varšavos lietuviai»; 6) Vilniaus Dailės draugijos vainikas trimis kalbomis· «Savo įsteigėjui»; 7) «F. Ruszczyc — Czurlanisowi»; 8) nuo draugijos «Mir iskustva» — «Be laiko mirusiam Milžinui — brangiam M. K. Čurlioniui ir 9) mažutis kvepenčių gėlių nuo lenkų jaunuomenės ratelio «Vizvolenci» «Lietuvos Ukininko» ir «Lietuvos Žinių» redakcijos vieton vainiko 10 rub. paaukavo «Žiburėlio» naudai.

Kai-kurie lietuviai, norėdami pagerbti Čurlionio atmintį, deda piningus Liet. Mokslo ir Dailės Draugijų Namams. A. Žmuidzinavičius net tam tikrą atsišaukimą per laikraščius paskelbė, kad ir kiti lietuviai sektų anų lietuvių pavyzdį.

Per laidotuves kovo 31 (balandžio 13) dieną, gedulių ženklan Penktoji Lietuvių Dailės Paroda — visą dieną buvo uždaryta.

Ponia Sofija Čurlionienė iš visų kampų gauna daugybę užuojautos telegramų ir laiškų. Tuojau gauta: 1) iš Peterburgo nuo draugijos «Mir Iskustva» (rusiškai): „Draugija «Mir Iskustva» begalo nuliūdusi belaike mirtimi savo brangaus nario, geniališkai apdovanotojo dailininko, Mykalojaus Kastanto Čiurlionio, dėdama ant jo kapo vainiką, prašo priimti Tamstą, Gerbiamoji Leono Sofija ir vėlionies šeimyną,— tikrąją giliausią užuojautą ir lai ko savo šventa pareiga surengti pomirtinę parodą Peterburge ir Maskvoje. Komitetas: Benua, Braž, Dobužinskij, Rerich"; 2) iš Peterburgo (rusiškai): «Visa dvasia liūdime su Tamsta, brangioji Leono Sofija. Siunčiame tikrus iš širdies jausmus. Draugų atminimas amžinas. Elžbieta ir Mstislovas Dobužinskiai»; 3) iš Peterburgo: «Nustoję Mykalojaus, mūsų neužmirštamo draugo, giliai atjaučiame Tamstos didžią nelaimę ir liūdime kartu su Tamsta. Peterburgo Lietuvių Studentų Draugija»; 4) iš Kauno: «Giliai atjauzdami Tamstos nuliūdimą ir širdies skausmą iš priežasties Jūsų vyro, o Lietuvos veikėjo mirties, siunčiame Tamstai užuojautos žodžius. «Saulės» kursų mokinių vardu Mykolas Antanaitis»; 5) iš ciesoriaus Aleksandro uosto: «Širdingai spaudžiu Tamstos ranką liūdnoje mums visiems dienoje. D-ras Nagevičė»: 6) iš Vilniaus: «Lietuvos Žinių» ir «Lietuvos Ukininko» redakcijos drauge su Tamsta giliai liūdi iš priežasties didelio ir skaudaus smūgio mūsų tautai— mirties mūsų dailininko artisto Mykalojaus Čiurlionio Redakcijos»; taippat gavo užuojautos telegramas «Lietuvių Dailės Draugija»: 7) iš Peterburgo: «Nustojo Tėvynė Mykalojaus Čiurlionio, didžio tautos sielos jieškotojo ir išreiškėjo: Dailės draugija — stipriausio ramsčio. Liūdime bendru Lietuvos liūdėsiu. Peterburgo Lietuvių Studentų Draugija». 8) iš Varšavos (lenkiškai): «Prašome išreikšti širdingą gailestį Čiurlionio šeimynai. Trojanovski, Sichy, Golębiowska, Radvan, Butrymovič, Šymanovski, Krasovski».

«Lietuvos Žinios» paduoda sekančias žinias apie M. Čiurlionio biografiją. Gimęs jis 1876 metais Druskeninkų miestelyje (Gardino gub.) iš neturtingų tėvų ir didžiausiai nuvargusiam krašte ir ištautėjusiam Lietuvos kampe. Ir pats M. Čurlionis jau lietuvių kalbavos tesusikalbėdavo.

Visu-pirmu pasišventė muzikai. Baigė Varšavos konservatoriją, paskui tobulinosi dar Leipcige. Paskiau dar įstojo į Varšavos dailės mokyklą, kur iškarto atkreipė visų draugų ir profesorių akis į savo nepaprastą talentą, kuriame muzika su teplioryste, kaip ir draug susijungusios, stengėsi tam tikrą žodį, tam tikrą išreiškimą rasti.

Toliau apie M. Čurlionio paveikslus štai kas pasakyta: « Jo paveikslai Varšavos, Vilniaus, Peterburgo, Paryžiaus (Bernheimo salėse) ir dabar Maskvos dailės parodose stebino dailės žinovus ir hypnotizavo lankytojų minias. Niekas pro jo paveikslus šaltas praeiti neįstengė. Kiekvieną, kad ir nieko apie spalvų suderinimą nesuprantantį žmogų — Čurlianio paveikslai patraukdavo. Tylųs, drobėje užkerėti dažai ir nepaprasčiausios niekur iki šiol nematytos formos sukeldavo žiurėtojų krūtinėje ypatingus da niekuomet nejaustus jausmus, da niekuomet nėsapnuotus sapnus-balsus, ilgėjimus-regėjimus — stipriai traukiančius visus į prakilnumo, į grožės pasaulį. Buvo tai žmonių pasakymu:— «Čurlianis gieda dažais ir formomis.» Ir jis pats turbut tą juto, duodamas savo paveikslams nesykį muzikos veikalų vardus, kaip antai ciklius „Sonata" su savo „Schercais", „Allegrais" arba „Preludijum" „Fuga" ir t. t.

Visokias žmonių galvojimo ir jautimo abstrakcijas Čurlianio talentas irgi apvilkdavo regimais rūbais. Tokiu būdu drobėje užžavėtus matėme: „Pasaką", „Ilgėjimą", „Garsą", „Audrą", „Bičiuolystę", „Praeitį" ir kitus.

Šioje mūsų penktoje dailės parodoje Vilniuje turime jo etiudus „Miestas"; tris sumanymus kurtinai; etiudas: „Pasaka"; iš cyklio „Piramidų sonata"; „Auka" ir keletą inicialų.»

Vienas iš paskutinių jo paišinių buvo kningos viršelis, jo žmonos parašytas «Lietuvoje».

Posmertinė M. Čurlionio paveikslų paroda bus įsteigta netik Vilniuje, bet ir kituose didesniuose Rusijos miestuose, kaip Peterburge, Maskvoje ir kitur.

Iš muzikališkų veikalų paliko velionis didesnę symfoniją orchestrai, pavadinta: „Giria" ir visą eilę mažesnių kompozicijų, kuriose yra sunaudota liaudies dainų motivai

Bet nežiūrint i taip didžius veliono gabumus ir nuopelnus, beširdė mirtis atskyrė jį jau nuo šio ašarų pasaulio. Lietuva ilgai minės didį ir nepaprastą dailininką.

Vincas.

Čurlionio paveikslų parodos. Tuojau, pasibaigus Penktajai Lietuvių Dailės Parodai, žadama tame pačiame būte intaisyti vien M. Čurlionio paveikslų parodą.

Lietuvių Dailės Paroda Vilniuje. Lietuvių Dailės Draugija jau penkti iš eilios metai, kaip rengia Vilniuje dailės parodas. Jau pirmaisiais metais lietuvių dailės parodos nustebino mūsų kaimynus savo dailumu ir paveikslų skaičiumi. Mūsų dailininkų A. Žmuidzinavičiaus, Stabarauskio, Čurlionio, Kalpoko, Rimšos, Jaroševičiaus ir kit. paveikslais tik džiaugties ir stebėties reikėjo. Stebėjosi ir rusai, ir lenkai, ir žydai, žodžiu visi, kuriems tik teko aplankyti parodą. Daugybę svetimtaučių traukė lietuvių gausus parodų skyrius.

Jau po antrosios dailės parodos buvo pakilę balsai Stabrauskio paveikslų, kuginiuose, kad neverta esą taip dažnai, t. y kasmet parodas taisyti, verčiau daugiau laiko palaukti. Tačiau dailininkai tų balsų nepaklausė, o parodas kasmet vis rengė. Ir neapsiriko: parodos kasmet vis turtingesnės dailės ir rimtesnės stodavos. Lietuvių dailės parodos Vilniuje labai augštai svetimtaučių statomos, net augščiau už lenkų arba rusų parodas.

Yra į ką pasižiūrėti ir šiemet Penktoje Lietuvių Dailės Parodoje. Įvairių paveikslų ant sienų iškabinti apie 150, o tautiškame skyriuje yra į 400 numerių.

Paveikslų taip didelių, kaip kitais kad metais būdavo, šiemet nėra. Užtat, nors nedideli, bet gražųs, Kiek didesnių paveikslų šiemet davė Žmuidzinavičius. Trūksta šiemet parodoje Stabarausko paveikslų, kuris atsiuntė vos vieną. Dalyvauja šioje parodoje šie mūsų dailininkai: Rimša, Kalpokas, Čurlionis, Varnas, Jaroševičius, Stabrauskas, Žmuidzinavičius, Daugirdas, Zikaras, Šklėris, Mackevičius, be to dar pirmą kartą Golovnia ir Jokūbaitis. Ypač daug paveikslų šiemet atsiunte dailininkas Varnas-Rikkers — net 51 paveikslą-vaizdelį; visi paveikslėliai labai dailųs.

Kad paroda turi pasisekimą, parodo dar ir tas, jog per pirmą savaitę aplankė ją apie 500 žmonių.

Vincas.

IŠ LATVIJOS.

Lietuviai Liepojuj. Lietuvių Šelpimos Draugija turi savo kningyną-skaitykla, kuria gali naudoties ne tik nariai, bet ir visi svetimi, užmokėdami po 10 kap. kas mėnuo. — Iš pradžių, buvo nemažai ir gana gerų kningų, bet atsirado «gerų žmonių», kurie viens po kito, pradėjo išbraukinėti «netikusias kningeles». Tokiu būdu, kningynui mažėjant, skaitytojų skaitlius negalėjo didėti, bet tik mažėti. Štai ir 23 d. kovo du «doru žmogu» — dušių gaivytojai galutinai iššlavė «bedieviškąsias dulkes» iš kningyno.

Latvių literatūros historija. Rygoje šiomis dienomis išėjo iš spaudos naujausios latvių literatūros historija, 1885—1910 metų. Autorius — latvių rašytojas ir kritikas A. Upit

Latvių raštai Prie Rygos Latvių Draugijos komitetas naudingų kningų išleidimui šiemet išleido 67 tūkstančius egzempliorių. Rašytojams išmokėjo 800 rublių. Beto dar išleido 7 tomus latvių encyklopedijos, kurios išviso jau yra išleista 68 tomai

Lietuviams skaitant tą žinutę gali pavydas pagauti. Latviai turi kuom pasigirti, o męs? jei bent šmeižimais . . .

Ištremtas. Prisiekusiojo advokato pagelbininkas Bruševičius (latvis) iš Rygos ištremtas 4 metams į Tobolio guberniją — už prigulėjimą prie socialdemokratu partijos.

Nusižudimas kalėjime. Rygos vietiniame laikiniame katorgos kalėjimo ligonbutyj areštantas Monfred Auzin perskrodė peiliu sau

krūtinę. Tą pačią dieną nelaimingasai ir numirė.
(«Rygos Naujienos»)

Redaktorių byla. Kovo 24 d. Rygos apskričio teismas nagrinėjo Liudviko Jakavičiaus bylą prieš I. Linartą už tą, kad p. Linartas balandžio 30 d. 1909 m. savo laiške į cenzorio pagelbininką p. Laivinį vartojęs garbę užgaunančius ir apkaltinančius išsireiškimus prieš Jakavičių. Linartą išteisino.

† *Jonas Bernotas. Nedėlioje*, kovo 27 d., Rygos miesto ligonbutyje pasimirė Pašalpos draugijos choristas Jonas Bernotas. Buvo tai dar jaunas vyras, 23 m., gerbiamas tarp choristų, turėjo gera balsą — tenorą, chore dalyvavo 9 metus.

Rygos vokiečių amatninkų draugija. Iš praėjusių metų apyskaitos matyti, kad draugija sąnarių turi 1648 (1909 m.—1597). Piningų inplaukė 70,947 r., o išleista 68,333 r., taip kad pelnyta 2614 r. Draugija užlaiko amatninkystės mokyklą, kurioje pirmutiniame pusmetyje mokinos 695, o antrame - - 847 mokiniai. Mokyklą užbaigė 36. Sulig tautystės mokiniai pasidalija šitaip: latvių 537, vokiečių 214, rusų 46 lenkų ir lietuvių 35, žydų 5 (žydai Rygoje turi patįs savo amatninkystės mokyklą) ir 1 francūzas.

Paminėjimui 200 metų sukaktuvių Rygos prijungimo prie Rusijos miesto valdyba pastatys dar nuo savęs 2 amatninkų mokykli.

Vidžemės priešalkoholinė draugija Iš apyskaitos už 1910 m. paminėtina, kad draugija išleidus 11 kningučių priešalkoholinio turinio ir surengus 40 paskaitų Rygoje ir po sodžius. Kaipo žymiausis darbos minimas — surengta Rygoje praėjusioje vasaroje priešalkoholinė paroda (kurioje buvo ir Kauno lietuvių blaivybės draugijos priešalkoholiniai spauzdiniai). Laike parodos buvo surengtos mokytojams pavyzdingos priešalkoholinės lekcijos. Į naują valdybą išrinkti: Rudzitis, Pavuls ir panelės Zilė Zeniš Draugijos būtas — Kliučevaja g. No. 16, b. 5. Ši blaivybės draugija viena iš rimčiausųjų latvių blaivybės draugijų.

Latvių muzėjus. 1910 metuose muzėjų aplankė 926 žmonės iš kurių už bilietus inplaukė 87 r. 90 kp. Tarpe apsilankiusiųjų praėjusioje vasaroje, aplankęs muzėjų ir daktaras Gaigalaitis, Vokietijos Reichstago (dūmos) sąnarys, Prūsų lietuviu atstovas. Be jo keletą dienų dirbęs fotografuodamas Gustavas Halstermas, švedų valstijos muzėjaus asistentas iš Stokholmo.

Lietuvių spaudos atgavimo šventė. Pagal iniciatyvą «Kankl.» draugijos trįs lietuvių draugijos: «Pašalpa» «Žvaigždė» ir «Kanklės» sutarė surengt «Kanklės» sutarė surengti paminėjimui mūsų spaudos išgavimo sukaktuvių, subatoje, balandžio 23 diena, didelį vakarą, pelnas nuo kurio skiriamas lietuvių tautos namams Vilniuje. Kovo 30 d buvo posėdis atstovų paminėtų draugijų: p. Linarto, Žilevičiaus, Vaidelausko, Molio, Atkočiūno ir Bajoro. Vakarą nutarta surengti paminėtą dieną suvienytomis šių draugijų jėgomis Latvių Naujame teatre (Romanovo g. No. 25), kur jau nusamdyta ir salė «Kanklių» artistų ratelis apsiima sulošti tragediją «Eglė žalčių karalaitė».

Bauskė. Gubernatorius laikinai uždarė vietinę latvių blaivybės draugiją «Gaisma» (Šviesa). Manoma kad neužilgo bus visai uždaryta.

Užtvirtinti įstatai Bauskės latvių pašalpos draugijos. Projektuojamas naujas gelžkelis iš Panevėžio į Mintaują eisiąs 15 varstų prošalį nuo Bauskės, taigi bauskiečiai tuo ne labai pakakinti. Apie kitus 2 sumanymu, t. y. gelžkelį iš Bauskės į Rygą ir Lielupės pagilinimą naujesnių žinių tuo tarpu trūksta. Prie šių sumanymų girdėti visgi dirbama.

Mežotene netol Bauskės vienas valstietis anot «Sadzive», bijodamas kad nepavogtų jo piningų 350 rub. poperiais, pakišė po pastoge. Dabar kad pažiūrėjo, pasirodė — visi piningai kandžių sukapoti ir niekam nebetinka.
(«Rygos Garsas».)

PERŽVALGA.

‖ **Verčia į bažnyčias rusiškus pamokslus.** «L. Ž.» praneša, jog vidaus reikalų ministeris pareikalavęs nuo Vilniaus vyskupijos valdytojas, kun. Michalkevičiaus išsiteisinti: kodėl jisai per paminėjimus 50 metu baudžiavos panaikinimo neprivertęs kuningus pasakyti bažnyčiose pamokslus rusų kalba. Kaip kun. Michalkevičius nuo tokios baisios pražangos išsiteisįs, nežinia.

‖ **Latvių encyklopedija.** «Rygos Naujienos» rašo, jog šiemet viena latvių švietimosi draugija išleidusi 7 tomus savosios encyklopedijos; su pirmiau išleistais, latviai dabar turės išleistus savo encyklopedijos .. **68 tomus!** «Turi latviai kuom pasigirti! O męs kuom — jei bent šmeižimais!» — taip pasako prie tos žinutės «R. N.» Ir teisybę pasako. Kur kas žemiau dar męs stovim už latvius. Ir indomiausia tas kad męs savo žemos stovenės visai nesigėdim!

‖ **Ką daro orispirtas į kampą niekatauškis?** Žinoma — jis vėl tauškia niekus. «Keleivis» užsigavo p. Vargomačio straipsniu («V. L.» N16) apie reikalingumą gerinti mūsų laikraštiją, publicistų susivažiavimais, todėl ir vėl ėmė ręsti nei šį nei aą. Išsėmęs savo lieusus argumentus griebėsi na paprastai — meluot. Esą «V. L.» iš principo priešinga referendumui. Toks «išradimas», žinoma, tik biedno «Keleivio» galvoje galėjo užgimti, kadangi apie referendumą męs manome kaip tik atbulai. Jei kas kada parašo į «V. L.» referendumą kritikuodamas, tai čia dar ne redakcijos nuomonė. Bet «Keleiviui» mat vistiek. Nesenai jisai bepliaukšdamas apie kalbamąjį laikraštininkų susivažiavimą, vieton miesto Scrantono, išskaitė «Vienybėje Lietuvninkų» Baltimorę. O dabar surado, jog męs esą «priešingi» referendumui, kada yra visai atbulai! ..

Svarbiausis yra «Keleivio» argumentas, jog laikraštininkų susivažiavimo nereikia, tai kad taip pat mananti ir «Tėvynė». Na, o «Tėvynė» vėl sako, kad ji remiantysi ant «Keleivio» Tokiu būdu Jonas parėmė Jurgį, o Jurgis—Joną, ir abudu sau užganėdinti.

‖ **Mobilizacija Lietuvoje.** Nesenai tėvynėn sugrįžę lietuviai iš rytinių Amerikos valstijų rašo, jog keletas iš ių jau tapo paimti į kariuomenę. Parvažiavęs iš Brooklyno p. S. L., kuris jau senai atbuvęs kariuomenę, dabar vėl paimtas. Pagaliaus į «Draugą» (21 N) rašo iš Griškabūdžio, Suvalkų gub., jog 9 d. balandžio užragino pributi Marjampolėn zapasnuosius su bilietais ir atsivesti tinkamus arklius. Sako korespondentas: «Pilni keliai pėsčių ir raitų Didelis nusiminimas. Visi ta žinia nugązdinti, ypač zapasnieji: nežino ir ką daryti. Daugumas spruktų į užsienį, bet kalba, kad Prūsai neleisią nei vieno vyro iš čia į Ameriką.»

Kam dabar renka Rusijoje kariuomenę, nežinia. Po žmones, žinoma, vaikščioja paskalai, jog Rusija rengiasi karėn su Chinais; mat senai jau eina ergeliai. Vienok to tikrai nieks dar negali pasakyti.

‖ **Prie laikraštininkų susivažiavimo** «Lietuvos» 17 N, Dr. J. Šliupas pakviečia vardan Lietuvių Spaudos Draugijos visus laikraštininkus ir inteligentus susivažiuoti į Scrantoną, Pa. liepos mėn. 15, 16 ir 17 dienomis.

Iš Amerikos.

Demokratų būsiantis prezidento kandidatas. Washingtone demokratų partijos vadovai formališkai apskiria į būsiančius prezidento rinkimus kandidatą iš savo partijos Judsona Harmon, dabartinį Ohio valstijos gubernatorių.

Kalėjime jieško prieglaudos. Pittsburg, Pa nesenai tapo paliuosuotas iš kalėjimo žmogus Andry Toth, kuris visai nekaltai, per teismo klaidą, išbuvo net 20 metų pataisos namuose, neva už žmogžūdystę. Tūkstančiai jam rašė sympatijos laiškus. Dabar Toth nesuranda sau jokio darbo ir vėl pagrįžo į kalėjimą, prašydamas, kad jam leistų ten užbaigti savo dienas Publika reikalauja, kad valdžia jį priimtų ir už savo klaidą valstija duotų kalėjime gyvenimą.

Nesiųs indijonų tarptautiškan kongresan. Londone, Anglijos sostapilėje, šiemet liepos mėnesy atsibus susivažiavimas viso svieto tautų; čia bus atstovai nuo visokių veislių ir padermių. Viso svieto aborigenai save parodys. Ant nelaimės biedni Amerikos raudonskūriai-indijonai savęs tenai neparodys, nes Washingtono išdo globėjas neranda piningų, kuomi nusiųsti Londonan visų indijoniškų giminių po porą. Nors indijonai yra tikrieji ir pirmieji Amerikos gyventojai, bet ant savo žemės nebeuždirbo kaštų nukeliauti Londonan!

Amerikos laivynas vėl išvažiuoja Europon Antroji dalis Atlantinio floto neužilgo išvažiuos į Vokietijos vandenis. Berželio 21 d. Vokietijos kaizeris rengiasi amerikonus Kielinje susitikt. Pirm to amerikonai bus aplankę jau šias vietas: Kopengageną geg. 25, Stokholmą ber. 3 ir Liepojų berž 12

Per miegą nusižūdė. Kaip jau buvo rašyta, pora savaičių atgal nusišovė Philadelphijos publicistas ir visuomenės veikėjas — Craige Lippincott, savininkas žurnalo «Lippincott Magazine». Dabar pasiaiškino, kad jisai vakarykščiai buvo teatre, kur buvo vaidinta iš Senkievičiaus perdirbta drama «Quo vadis?» Scena, kur Petronius su Eunice iš meilės kruvoje nusižudo paleisdami sau kraują iš gislų, taip Lippincottą užhypnotizavusi, kad jisai tą naktį sapnuodamas, išsiėmęs revolverį, ir peršovęs sau į galvą. Lippincottas jau ir taip labai suirusius nervus turėjęs, o drama jo valią pabaigė.

Lenkų socialistų pusė partijos (apie 1500 žm.) prisijungė prie amerikoniškos «Socialist Party», kuri iš savo pusės leido jiems pastatyti savo žmogų, mokantį kalbas, už tulką tarpe anglų ir lenkų. Lenkų ta sekcija savo referendumu išsirinko už tulką Hipolitą Gluskį iš New Britain, Conn. Jis gyvens Chicago prie S. P. biūro, ir gaudamas ant mėnesio $50 algos, ves susinešimus anglų ir lenkų kalbose.

Antra didelė byla tarp darbo ir kapitalo. Pereitam «V. L.» N trumpai paminėjome apie kitą garsią bylą tarpe unijų ir kapitalistų. Indianopolis, Ind. miesto privatiškos detektivų agencijos viršininkas Burns, suėmė didelės darbininkų tiltadirbių unijos sekretorių-išdininką, John McNamara. Suėmė jį slapčia, ant išduotų varantų per Californijos ir Indianos gubernatorius, ir įsodinę į automobilių, vogtinai išgabeno į Los Angeles, Cal. Tai atsitiko 22 d balandžio. O 12 balandžio buvo suimtas Detroit, Mich kitas McNamara brolis, James, taipgi suimtas Chicagoje tūlas Ortie McManigal Visi trįs jie šią savaitę jau atsidūrė Los Angelėje, surakinti pančiuose, kaip didžiausi piktadėjai.

Už ką juos suėmė? Tai bus didelė historija, kuri rasi padrebįs visą Ameriką, kaip anais metais byla anglekasių vadovų Idahoje: Moyerio, Haywoodo ir Pettibone. Tuomet anuos apkaino, buk jie dalyvavę nužūdyme ex-gubernatoriaus Steunenbergo ir samdę žmones, kad išdanamituotų skebų namus ir unijos priešų gyvenimus. Pamename, kad šitie begėdiški skundai tapo neprirodyti ir unijų viršininkai, po ilgo varginimo, tapo rasti nekaltais. Tokie-pat skundai ir dabar iškelta prieš viršuj minėtus areštuotuosius žmones. Jiems primeta, kad jie išdinamitavę per metais spalių 1 d. Los Angeles dienraščio «Times» budinką, kur žūvo 21 ypata; primeta išdinamitavimą ten-pat Los Angelėj fabriką Llevellyn Iron Works, pasikėsinimą išgriauti namus gen. Harrisono Gray Otis («Times» savininko) ir daugelį kitų pasikėsinimų kitose valstijose, kur buvo statomi tiltai neunijistų rankomis. Visą eilę pražangų sukrauna ant «The International Association of Bridge Structural and Ornamental Iron Workers» unijos. Užpakaly tos bylos stovi kapitalistų tiltų dirbėjų sąjunga «National Erectors Association». Be abejonės ji jau nuo senai yra pasamdžiusi detektivus, kad paskui unijos vadovus sektų. Ir šitie sekė. Nuo Los Angelės išdinamitavimų šnipai apsupė unijos vadovus ir ėjo paskui jų žingsnius, iki ant galo suėmė.

Ar teisingai suėmė? Čia tai ir prasideda kovos laikas tarpe organizuotų darbininkų ir kapitalistų. Darbo unijos po visą Ameriką pakėlė balsą, jog areštavimai neteisingi ir jog abudu McNamaros ir McManigal yra nekalti. Detektivų viršininkas Burns ir policija prirodo faktus, kad Tiffin, Ohio, pas farmerį daržinėje, dėžėje nuo piano, rado apie 400 svarų dinamito ir glicerino. O tą daržinę nusamdęs John McNamara. Sulyginta paplaišos ir rasta, kad lygiai tokios buvo vartota kada buvo išdinamituota Los Angeles «Times». Vėlgi išdinamitavimo laiku Los Angelėj buvęs ir patsai John McNamara, gyvenęs po pavarde «Bryce», ir moteriškė Ingersoll dabar pripažino McNamarą, kad jis trumpą laiką pas ją buvęs ant burdo, kaipo «Bryce», o paskui veikiai išvažiavęs Ant galo, areštuotasis Chicagoje McManigal, dabar pradėjęs išdavinėti, kad McNamara jį samdęs prie įvairių išdinamitavimų.

Kaip matome, kapitalistų rankose yra patįs didieji trupai (kozyriai). Unijos rankose yra tik užsitikėjimas, kad suimtieji nekalti, kad apie juos paspęsti yra žabangai, kad visi tie išdinamitavimai yra surengti su pagalba provokatorių ir samdytų nevidonų, kurie intraukė unijos vadovus į tas pinkles. Patsai McManigal, kuris buvo pradėjęs išdavinėt, sakoma bene bus tai antras Harry Orchard tas baisusis piktadėjas, kuris norėjo nusiųsti ant kartuvių Moyerį, Haywoodą ir Pettibone.

Los Angelėj prasidėjo ta byla. Prokuroras ir valdžios atstovai stengiasi surasti areštuotųjų kaltumą, o visos Amerikos organizuoti darbininkai rengiasi juos apginti. Didžiausi organizacija «American Federation of Labor» (3,000,000 sąnarių) skiria didelę sumą piningų vedimui bylos Jau $50,000 tam tikslui susidarė. Garsus advokatas Darrow jau pradėjo gilinties į tą bylą. Pirmiausiai kilo klausimas: ar turėjo tiesą John'ą McNamara ir jo du draugu vagčiomis išvežti į svetimą valstiją. Pasirodė, kad neturėjo. Todėl tapo areštuoti patsai detektivų viršininkas Burns. «Erectors' Ass'n» advokatas Drew iš New Yorko ir Los Angeles prokuroro pagelbininkas Ford. Bet visi trįs veikiai buvo paleisti, nes piningnočiai užstatė už kiekvieną jų po $10,000 kaucijos.

Tokia tai įžanga į šitą historišką bylą, kuri eina tarpe darbo ir kapitalo ant gyvasties ir mirties, ir apie kurią dabar kasdieną dienraščiai praneša vis naujas ir pastebėtinai painias žinias.

Ir pelės naudingos. Telefonų taisytojas Ebey, iš Rockford, Ill. nustebino Chicagos policiją, užprašydamas, kad jam sujieškotų žmogų, kuris peles gaudo. Jam reikią 20 gyvų pelių. Buvo mįslyta, kad Ebey yra koks juokdarys, bet tas paskui laiške išaiškino, kad jis gyvas peles naudojąs mieste pertiesimui telefonų vielos per siaurą, o ilgą triūbukę. Jisai paleidžiąs pelę į triūbukę, o paskui ją peleidžiąs žiurkutį, kuriam prie uodegos prikabinta galas vielukės; žiurkutis bevydamas pelę per triūbukę ir pernešąs vielą.

Policija tuojaus sujieškojo tūlą Richard Dorney, kuris save vadina «pelių gaudymo profesorium».

Pamokslas kaštavo $4000. Wallingford, Conn. mokyklos komiteto narys Hasset apskundė teisman katalikų kuningą Carrroll, reikalaudamas $10,000 už apšmeižimą. Mat kuningas per pamokslą viešą mokslainę pavadinęs tokia, kur «kiekviena save gerbianti amerikoniška kiaulė greičiau nusižūdys, negu eis į tokią mokyklą». Teismas pasmerkė kuningą užmokėti Hassetui $4000.

Svetimtaučių spauda Amerikoje. Amerikos laikraščių sąjunga apskaito, jog šiais metais čionai išeina 715 svetimtaučių laikraščių 29-iose kalbose. Per krasą pereina jie į rankas 6,500,000 skaitytojų. Visų laikraščių sudėjus kapitalą išneša $27,000,000.

Pagal kalbas laikraščių tiek yra: vokiečių apie 250 laikraščių; italų 95; lenkų 55; švedų 54; čechų 35; norvegu ir danų 35; žydų 27; hollandų 16; finų 15; francūzų 15; vengrų 13; slavokų 12; sirijiečių (turkų) 12; graikų 10; **lietuvių 10** (dabar lietuvių yra ne 10, bet 18; todėl lietuviai stovi tuojaus po žydais); slovencų 9; kroatų 8; rusų 7; serbų 7; armėnų 6; chinų 5; austrijokų 4; rusinų 4; bulgarų 2; japoniečių 2; portugalų 2; ruminų 2; ispanų 2; šveicarų 1.

Pagal išėjimo skaidosi tie laikraščiai į šias kategorijas: 63 dienraščiai; 6 trisyk savaitiniai; 34 dusyk savaitiniai; 324 savaitiniai; 10 pusmėnesinių; 28 mėnesiniai.

Apskaityta, jog Amerikoje yra 14,500,000 svetimtaučių; todėl tik kas trečias žmogus skaito laikrašį.

Rusija klausiasi apie valkatas Matomai Rusija nebegali suvaldyt savo valkatų-trampų, jog šiąnedėl Washingtone rusų ambasados vietininkas Koudačev formališkai pasiteiravo pas Amerikos valdžią, ką ji daranti su savo valkatomis. Prezidentas paliepė šį-tą atsakyt, nors čia linkui valkatų nėra jokių gerų įstatymų: iš dalies juos vaiko policmanai nuo vieno kampo į kitą, išdalies jie palikti ant Dievo valios.

IŠ VISUR.

× **Popežius serga.** Romos laikraščiai praneša, kad popežius susirgo kokia vidurine liga ir kassykis einąs menkyn. Jo privatiškas daktaras Giuseppe Petacci uždraudęs net mišias laikyt.

× **Vėl apvogė stebūklingą Panelę Šv.** «Kuryer Poznanski» rašo, jog 8 d. balandžio Gostyniuje ties Lešna, vienuolių pilipinų bažnyčioje vagis nuvilko nuo stebūklingos Dievo Motinos brangią suknią, nuėmė perlais nusagytą karūną ir dingo sau. Vieton grebėžiaus paliko užmiršę tik savo kaltelį. Bent čia nepuolė nuožvalga ant pačių vienuolių, kaip buvo Čenstachavoje.

× **Romoje iškilmės.** Balandžio pabaigoje atsidarė Romoje visa-

svietinė historiška paroda iš priežasties jubilėjinių 50 metų sukaktuvių suvienijimo itališkų tautų po dabartine valdžia. Amerikonai vieni kitiems išmėtinėja, kad šitoje parodoje jų skyrius toks mažiukas, kad sulyginus su Anglijos, išrodo lyg prie sienos trupinys. Iš-pat jau pradžių parodoje tik-tik neatsitiko nelaimė. Etnografiškame parodos skyriuj, pradėjus leist į orą bengališkas ugnis, staigu užsidegė miškas. Visa publika galvatrūkčiais išbėgo o ugnagesiai su pagalba kelių ratų kariuomenės vos užgesino gaisrą.

× **Suėmė Rusijoj amerikonų „šnipą''.** Peterburge policija suėmė negrą John Carmichael, paeinantį iš Indianos valstijos. Jį pagavo beimant fotografiją nuo Vyborgo tvirtovės. Įsikišus Amerikos ambasadoriui, negras vėl buvo paleistas

× **Išrado mechanišką žmogų. Berline** vienas gabus išradėjas, vardu H. Whitman padirbo mechanišką žmogų, kuris gali judėti, vaikščioti kalbėti, švilpauti, juokties ir dainuoti. Ir taip panašus į tikrą žmogų, kad kokio sieksnio artume negalima pažint. Visas tas mechaniškas žmogus susideda iš smulkių mašinerijų, kaip laikrodis o jo judėjimus valdo su bevielinės elektros srovė Tačiaus dar tik patsai Whitmanas težino, kaip paliepti tam savo žmogui pavirst į gyvą.

× **Japonijos studentai.** Paskutinė Japonijos mokyklų suskaita parodo, jog tenai yra net 6,627,104 moksleiviai, iš tų vienuose tik ciesoriškuose universitetuose yra 7,517 studentų. Sulyginus su gyventojų skaitliumi, Japonijoje proporcijonališkai yra daugiau moksleivių, negu kokioje šalyj ant svieto. Nedyvai, kad japoniečiai pradeda visą pasaulį kultūroje aplenkti

× **„Gyvojo tavoro'' pirklė.** Hamburge areštuota merginomis pirkliautoja, kokia tenai Rusijos pavaldinė Katovska, o jos vyras ar sužieduotinis, vardu Pinkert, paspėjo pabėgt. Jie tarpe Amerikon važiuojančių išeivių viliodavo merginas, žadėdami nuvežt už jurių ir duot «gerą vietą». Daugelį jie taip ir išvežė. Bet kur, tai niekas nežino. Dabar juos indavė policijai 16 metų mergaitė, kurią Katovska ant Špandaven-Ruhleben vagzalo buvo užkabinusi su savo meškere.

× **Suokalbis ant Koreos valdono.** Seulos mieste, buvusioje Koreos sostinėje, japonų protektijinė valdžia susekė didelį suokalbį, netik nužūdyti dabartinį vicekaralių, bet išsaukti visos Koreos sukilimą prieš Japoniją. Tuom tarpu suimta apie 30 labai įžymių korejiečių.

× **Jieško Šekspiro galvos.** Dr. Orville Owen, amerikonas, nuvažiavo Anglijon ir pradėjo kasinėti Fye upės antkrančiuose dramaturgo Šekspiro galvos. Owen'as kur ten gavęs cifruotą dokumentą, kuriame rašoma esą, jog Šekspiras nenumiręs savo mirčia, bet jį nužūdęs kitas didelis raštininkas — Francis Bacon,—ir Šekspiro nuimtą galvą indėjęs į dėžę ir įmurdęs ant dugno upės.

× **Žydas vėl valdys Egyptą.** «The Jewish Chronicle» pasidžiaugia, jog Anglijos valdžia atšaukianti iš Egypto savo rezidentą Sir Eldon Gorst, o jo vieton siųsianti Sir Mathew Nathan žydiškos kilmės. Žydai labai džiaugiasi, kad po 400 metų Egyptas vėl bus po žydų valdžia, kaip buvo prie faraonų biblijos laikuose po Jokūbo sūnum Juozapu.

× **Vėl cholera Peterburge.** Balandžio 27 d. vėl pasirodė Peterburge susirgimai cholera.

× **Ir pas japonus amerikonų «šnipai».** Japonijos prieplaukoje, prie Maizuru laivijos stoties, suėmė du kaliforniečiu amerikonu, kaipo šnipus: Richardsoną ir Fletcherį, befotografuojant nuo laivo tvirtovę Vos pasisekė japonams išaiškinti, kad amerikonų kameros netikėtai pačios nu laivo atsisukę į uždraustą pusę, todėl juodu paleido.

× **Kamoristų byla,** Viterboje, tapo pertraukta ant vienos savaitės, dėlei keleto svarbių priežasčių. Pirma, susirgo vienas teisėjas (nors manoma, kad jis tyčia apsimetė liga; mat bijosi kamoristų keršto, nuo kurio vargiai valdžia teisėjus apgintų, jeigu bus pasmerkti). Toliaus vienas iš kamoristų, Gennaro Abbatemaggio šiąnedėl prisipažino, kad jis dalyvavo nužūdyme Cuocolo ir jo «gražios moteries» bei pradėjo aiškinti tokius dalykus iš kamoristų gyvenimo, kad prisiėjo būtinai pertraukti teismą ir susekti, ar teisingi jo tie papasakojimai. Anot jo visas Neapolius yra «Camorros» padalintas i 14 apskričių kiekviename yra 24 kamoristai kurie dar prie savęs turi po 48 rekrutus (Picciotti), o tie vėl turi po 5 ar 6 «Giowani Onarati», t. y. kandidatus į savo ąjungą.

Tokiu būdu Neapoliuje yra apie 5000 žmonių, gerai organizuotų, turinčių savo slaptą valdžią, turinčių vadovus iš įvairios inteligentijos, ir vienok varančių tokį baisų amatą — revolveriais ir štiletais. Neįstabu, kad 36 kamoristų teisėjai Viterboj pradeda sirgti, nes jų ant gatvės laukia bausmė 4964 žmonių!

PRANEŠIMAS.

(Šis pranešimas dar šių metų pradžioj buvo apdraustai pasiųstas «Tėvynei», bet dėl nesuprantamų man priežasčių ikišiolei nebuvo patalpintas.)

Tardamas širdingą „ačiu'' visiems tiems, ką prisidėjo prie mano Geografijos vadovėlio konkurse premijuoto išleidimo, ar tai dėdami piningus «Vadovėlio Fondan» ar rinkdami tuos piningus.

Turiu garbę šiuomi pranešti, sulyg savam laike duoto pažadėjimo, jog visi, kas dėjo mano Geografijos vadovėlio leidimui po 50 c., gali gauti tą kningą primokėdami po 25 c. už neapdarytą egz. ir 50c. už apdarytą egz. Tie gi ką dėjo po 1 dol. gal gauti tą kningą apdaruose veltui.

Kningos sukrautos pas p. J. J. Paukštį «Vienybės Lietuvninkų» leidėją, Brooklyne, N. Y. 120—124 Grand str.

Juozas Gabrys,

41, B-d Batignoles
Paris.

P. S. „Politiškam Klubui'' Union City, Conn., prisiuntusiam man tos kningos leidimui $50 per p. Eimaiti ir „S. Daukanto draugystei'', Chicago, Ill. — $5, per p Aleksandravičių įsakyta pasiųsti atsakantį egz. skaičių.

Jeigu minėtos draugijos ikišiolei dar butų tų kningų neapturėjusios, lai primena p. Paukščiui.

Jeigu tu nori ko atsiekti ir negali, tai kaltink save už nepastovumą.

DĖLKO AŠ TULUS SAVO STRAIPSNIUS TALPINU ANT SYK KELIUOSE LAIKRAŠČIUOSE?

(Šitas straipsnis savam laike buvo apdraustai pasiųstas «Tėvynės» redakcijai, kaipo atsiliepimas, ant «Tėv.» redakcijos pastabos: «P-nas Gabrys, kaipo laikraščių bendradarbis» N50 «Tėv.» 1910 m Bet «Tėv.» redakcijai ikišiol dar to straipsnio kaži-kodėl nepatalpinus, neveizint ant pernykščių laikraštininkų susivažiavimo nutarimų, priverstas esmi kreiptis prie «Vienybės Lietuvninkų.)

Kiekviena tauta turi eilę reikalų, kurie yra bendri visai tautai be skirtumo partijų ir luomų. Kįlant tokiems reikalams aikštėn, reikia visai tautai rūpintis jų užganėdinimui; prie tokių reikalų rūšies priguli visa tautos kultūra, apšvietos kėlimas, tautos reikalų gynimas ir atstovavimas prieš kitas tautas.

Visi laikraščiai, kurie yra tautos sąmonės išreiškėjais, turi lygiai gvildenti tokius reikalus. Norint palengvinti ir pagreitinti tąjį laikraščių darbą, veikėjai, nurodantieji bendrus visos tautos reikalavimus, tokiuose atsitikimuose kreipiasi į **įvairių pakraipų** žymesniuosius laikraščius, primindami įvairiems tautos sluogsniams bendrus jų reikalus.

Toksai publicistikos būdas jau senai ir didžiai pasekmingai vartojamas Vakarų Europoje. Aš pirmas pritaikiau tą būdą mūsų rimtojoj laikraštijoj.

Bet tasai nepatiko tūliems laikraščiams. Na, jei tas nepatinka tokiems laikraštpalaikiams kaip «Keleivis», «Dilgelės», tai nėra nieko stebėtino.— jie viską mato atžagariai. Bet kad ir Susiv. L. A. organas «Tėvynė» prisiplakė prie tų dviejų apytamsių laikraštpalaikių, ėmė mane dergti už sandarbininkavimą jai — tai jau išties stebėtina! Juo labiau stebėtina, kad «Tėv.» redakcija, tai karštai kviečia mane sandarbininkauti, tai vėl už tai aštriai bara.

Privedu čia p. Vidiko «Tėvynės» redaktoriaus laišką.

«318 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Lapk. 3 d. 1910 m.

P-nas J. Gabrys,
Paryžius

Labai, labai būtų geistina, kad Tamsta, kaip ketini, sandarbininkautum «Tėvynei». Teisybę pasakius, labai mažai teturiu sumanesnių padėjėjų ir kuone pačiam prisieina visas laikraštis prirašyti. Didžiai «Tėvynei» būtų sveika parodyti kartas nuo karto visuomenei vardą kokios gerbiamos ir plačiai žinomos ypatos, kaip kad Jūsu.

Su geriausiais linkėjimais lieku
K. Vidikas.»

Aš gavęs tokį «Tėvynės» redaktoriaus laišką, atadėjęs viską į šalį, skubinu, rašau straipsnį, ir **pirmiausiai** jį pasiunčiu «Tėvynei», ir kadangi tas straipsnis virš minėtos rūšies, tai jo nuorašus siunčiu ir kitoms rimtesnių laikraščių redakcijoms.

Ir šia!—užmokesniu už tai nuo to paties «Tėvynės» redaktoriaus gaunu pamazgų kibirą, pasemtą iš nešvarios «Keleivio» ir «Dilgelių» et Co. virtuvės...

Spręskite patįs, gerb. skaitytojai, — ant kiek tai taktiška!

Maža to. «Tėvynės» redaktorius skaito man dar ilgą notaciją, duoda eilę pamokinimų apie taktiškumą. Na, ar ne juokų dėta?!

«Tėvynės» redakcija, perspausdinusi «Keleivio» insinuacijas ant manęs, bara mane už stoką **taktiškumo, kam aš girdi** siunčiąs ant syk savo straipsnius kelioms redakcijoms, kam aš nesilgiąs sulyg patarimų, kuriuos nuo jos esmi gavęs (žiūrėk kaip aštriai?!) kam aš, girdi, neturįs taktikos (?! turbut norėta pasakyt taktiškumo, ir paprastos sarmatos (?! turbut gėdos).

Na, ar tai taktiška?

P. «Tėvynės» redaktorius, vietoj man davinėti instrukcijas ir pamokinimus, kaip prideri laikraščiams sandarbininkauti, velyk būtų pasirūpinęs pramokti, kaip reikia vesti S. L. A. organas, -- velyk būtu pasimokinęs lietuvių kalbos, idant neatsieitų vartoti tokių barbarizmų kaip: «atakos», «interasai», «sarmata» (žr. kritikuojamą straipsnį «Tėv.» 50 N), velyk butų pasižinęs su lietuvių kalbos santaiką, idant geriau suderinti žodžius į sakinius ir sakinius su sakiniais, pagaliaus «Tėvynės» redaktoriui priderėtų atskirti «taktiką» nuo «taktiškumo».

Negaliu užtylėti dar keleto naiviškų p. «Tėv.» redaktoriaus «pamokinimų»: kam, girdi, bereikalingas perrašymas ir siuntinėjimas straipsnių į įvairias redakcijas, kad galima padėti pastabą, kad kiti laikraščiai atkartotų, arba, girdi, ir patįs laikraščiai, jei atras keltą klausimą svarbum, perspausdįs, ar paduos ištraukas su pastabomis.

Taigi tame ir vargas. Viena, kad męs nežinome kada dar pasieks tas laikraštis kur buvo klausimas pakeltas, kitus laikraščius. O antra — kaslink ištraukų su pastabomis, tai męs jau matėm pavyzdį N50 «Lietuvos», kaip tūli laikraščiai padaro «ištraukas» ir «pastabas».

Tiek skaičiau savo priederme paaiškinti apie tai «Tėvynei», nors ir aplinkiniu keliu.

J. Gabrys.

MAN ILGU...ILGU...

Mane daug kas pažįsta, o dar daugiau mano eilutes skaito ir mane tik iš laikraščių žino, mano vardą gerbia, apie mane gerai mano, man prijaučia, vakaruose ir susėjimuose mano eiles deklamuoja ir mano raštelius skaityti mėgsta... Bet kas iš to?.. Tas manęs neužganėdina.. Man ilgu...ilgu...

Kaip jūros, ežerai ir upės, šaltiniai ir maži liugneliai susideda iš lašelių, o tie lašeliai iš dar mažesnių dalelių, taip ir pasaulio žmonija, tautos, tautelės ir žmonių kuopos susideda iš pavienių asmenų — žmogysčių. Lašeliai juda, bėga, banguoja, nerimsta, verkia... Vėjų nešami, audrų genami, atilsio neranda... Ir žmonijos asmenįs — lašeliai juda, kovoja, liūdžia, verkia... Aš ilgiuos, mano draugai liūdžia, o kiek daug yra tautos asmenų-lašelių kurie ilgisi ir liūdžia. Kur gi čia tos žmonijos tikslas, argi liūdėjime...ašarose?... Sakykit mano mylimieji draugai ir draugės: kam mes gyvename? Dėlko bendros idėos mūsų nelinksmin? Dėlko gyvenimo gėlės mums nežydi?.. Man ilgu... ilgu..

Mano siela ilgėjime skęsta... Ramybės nerasdamas tais prastais žodžiais ilgėjimą išreiškiu... bet nuo to ar bus man lengviau? ir mano draugams ar bus kiek ramiaus?.. Ar verta liūdnumą platint, ar verta rašyt?... Kaip liga — liūdnumu užkrečia kitus žmones ir kiti liūdžia... Aš visuomenės lašelis ir kiti man panašųs, darome didį liūdnumo vandenyną... o kas iš to?!.. Ar gi liūdnumas gyvenimo tikslas?... Kada gi pasieksime gyvenimo džiaugsmą, laimę ir užsiganėdinimą?.. Kada?!... Mūsų viltis tankiai mus apgauna... O jųs, draugai, gal jūsų gyvenimo aplinkybės švelnesnės, nors jųs neliūdėkite, o aš paliksiu prie savo ...nes mane likimas sunkiai prislėgė...ir neturiu vilties iš liūdnumo jūros pakilti oran ir augštai su baltais debesėliais plaukyti...

Man ilgu.. ilgu...ir ilgiasi mano siela amžinai...

24. II (9 III) 1911.

Jovaras.

SODŽIAUS ĮSPUDŽIAI.

(Ukmergės apskr.)

M. — tai nedidelis sodžius, netoli Subačiaus miestelio, Ukmergės apskričio Žemės devyni valakai. Kiemų — 13. Septyni kiemai turi po valaką, trįs po pusę ir du po ketvirtį. Galūsodėj gyvena žydas Du ūkininku gyvena vidutiniškai, kiti — gerai, kitaip sakant galus su galais sumezga; kai-kurie gi jau ir skolose giliai paskendę. Žmonės apskritai gana tamsųs. Laikraščių pareina tik viena «Vienybė» ir tą mažai kas skaito. Kaimynai ja nesinaudoja. Kodėl?— Sunku pasakyti. Viena, — gal paties ėmėjo šiurkštumas atstumia kaimynus, kita gi (ir tas bus teisingiau) mažai žmonės tesupranta skaitymo naudą. Kningos irgi mažai teskaitomos: visame kaime teskaito (žinoma be maldakningių, iš kurių šventadieniais meldžiasi dauguma) tik dvi moteri ir vienas vyras. Skaito daugiausia dvasiško turinio kningas. Kningas ima parapijos kningyne. Retkarčiais parsineša kningelių ir politiško turinio, kaip va: «Atsargiau su ugnim», ir kitas. Nors kningyne yra kningų ir apie ūkį ir iš prigimties, bet jomis nesinaudoja. Šventadienius mėgsta praleisti taip: vieni niekur neina iš namų, mėgsta pamiegoti, kiti susirenka į kuopas — bobos pasiplepėti, vyrai pypkių pasirūkyti, treti — užtrukti miestelyje prie stikliuko baltakės ir švakariais grįžti namon. Atsitinka ir pakelėj išsimiegoti ir tik antrą dieną grįžti. Neapsieina, žinoma, tokiose šeimynose ir be vaidų, su visomis jų negeistinomis pasekmėmis.

Ačiu tamsumui ir ūkis nekįla. Tebėra dar trilaukė. Gyvuliai visą vasarą dvesia ant pliko lauko. Dobilų ir šiaip žolių nesėja. Žemė, mažai teprižiūrima, duoda kasmet mažesnį pelną. Tik pastaramjame laike suprato, kur beeiną su savo trilauke Žada dabar sėti dobilus ir papūdimėj kąnors šienui. Taipgi pradėjo vartoti ir mineralines trąšas.. Pelnija tik iš linų, bulbių ir grudų. Iš pieno dar nemoka pelno semti: Retas kuris parduoda per metus kokį puspūdį sviesto.

Į vienkiemius nesiskirsto ir gal negreit dar išsiskirstys. Dėlei skirstymosi reikia didžiumos balsų, o to greitu laiku sunku tikėtis.

Kitaip gal sodžius išrodytų, jeigu jame būtų gyvesnių, veiklesnių gaivalų Tokiais gaivalais paprastai esti jaunuomenė, bet jos kaip tik ir trūksta M. sodžiui. Buvo dar du vaikinu ir viena mergaitė, kurie šį-tą veikdavo, bet ir tie iškeliavo Amerikon. Dabar kaime — tai tik seni ir vaikai. Vyrų 16—35 m. amžiaus, mergaičių 15—25 — sunku dabar kaime berasti. Visi Amerikoje. Reikia tik teisybę atiduoti mūsų tėvams-seneliams, kad auklėjimu vaikų jie gana rūpinasi. Priaugančioje kartoje gal jau nematysime beraščių. Ir reikia tikėtis, kad už dešimties metų sodžius turės jau kitonišką išvaizdą.

J. Pasuosis.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS.

(Broliui per redakciją).

Širdingai dėkavoju Tau, Mielas broli, kad Tu mane nepamiršai ligšiolei, nes jau senai, senai (6 m.) mudu persiskyrėm ...turbūt tankiai sau primeni tuos laimingus laikus, kada būdami pas tėvelius žaidėm, bėgiojom, buvom visados kartu dieną ir naktį. Matau kad Tu nieko nepamiršai iš mūsų netolimos praeities, nes Tu rūpinies apie mane taip-kaip apie save. Negana to, kad mane aprūpinai materiališkai, stengies dar aprūpinti ir dvasišku penu — persiųsdamas laikraštį, Jubilėjini num. «Vienybės Lietuvninkų». O, koks tai puikus laikraštis, nenorėčiau persiskirti su juo lig-kol būsiu gyvas... Dar kartą sakau: ačiu Tau, brolyti, už viską ir guodoju Tave kaipo tikrą ir gerą brolį, tokį-pat tautietį ir pavyzdingą lietuvį — emigrantą, kuris būdamas be mokslo kaip ir šimtai emigrantų, vienok nenuėjo paskui jų į saliūnus ir neliokavoja savo kruviną uždarbį saliūnų kasose, kur netik kad nuošimčių nemoka, dar i. sumą visados pilnai pražūna, nes gauna jie imainoje kokio-nors alučio; bet stengesi maž-daug apsišviesti. Pasiekęs pusėtinai tą tikslą neužmiršti ir apie savo brolį. Trumpu laiku mūsų mylima Tėvynė Lietuva kitaip išveizdėtų, kad broliai-Amerikiečiai nors laikraščiais mus Lietuvoj gyvenančius penėtų... Palik sveiks Tave nuoširdžiai mylintis brolis.

Pranciškus Vitkauskas.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

SHENANDOAH, PA.

Žydas katalikų bažnyčioj. Vietinis katalikų airiu kuningas 16 d. balandžio po pamaldų užšaukė iš anbonijos, kad susirinktų Sheiš ambonijos, kad susirinktų Shenandoah žmonės pasiklausyti prakalbų pėtnyčios vakare.

Čionai paduodu apie tas prakalbas ištrauką iš vietinio laikraščio «Evening Herald». Štai ką jis rašo:

«Prieš didelę minią susirinkusių bažnyčioje Anunciation, Dovidas Goldstein, iš Boston, Mass., kuris keli metai atgal padarė daug džiaugsmo socialistams, su savo griausmingomis prakalbomis, laikė dideliai akyvą prakalbą ant tėmos Socializmas.

p. Goldstein kalbėjo apie socializmą, aiškino jo uždavinius, kalbėtojas gerai apsipažinęs su reikalais apie kuriuos jis kalbėjo, pats buvęs augštesnėje vietoj, savo prigimtoje valstijoj, tarpe veikiančiųjų toj partijoj. Jo kalba buvo atidžiai išklausyta per susirinkusius

«Po prakalbos, susirinkusių paprašė, kad paduotų klausimus, surašytus ant poperėlių, kuriuos jisai prižadėjo atsakyti. Kada poperėliai buvo surinkta, ir paduota kalbėtojui,— užklausiman:

(Žiur. ant 8 pusl.)

KAZYS PUIDA

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

(Tąsa.)

...Ar beatsilieps kas-nors ir kuomtenors?

...Nežinau...

...Tečiaus laukiu..

* * *

— Ha, ha!

— Praeitis ir — dabartis!

— Tik dabar matau, kad praeityje, anuomet, be jokios sąvokos, savo dabartį tvėriau. Ir dabartimi savo rytojų gimdau...

— Koks pašėlusiai puikus dalykas gyvenimas ir koks pasiutusiai sumaigytas to gyvenimo takas!

— Daugelio dalykų nežinai ir žinoti negali, bet jauti, aiškiai, užčiuoptinai jauti, kad taip, o ne kitaip tas ar tas būti privalo...

— Kad tokio smilaus jausmo netu rėtum, gyventi juk nedrįstum.

— O gyventi reikia drįsti...daug, labai daug drąsos reikia turėti tam, kad gyventi drįsti ir dar daugiau drąsos — drąsos negalės — reikia tam, kad suprasti, jog kartą tavęs nebus — jog kartą iš tavęs puvėsių kaugė pasidarys...

... Atsimeni, kokiomis akimis pažvelgei tuomet į mane?

...Aš gerai atmenu.

...Pasišakei manęs nesuprantanti, suprasti nenorinti...

...Atvažiavau atsisveikinti — paskutinį kartą norėjau Tau į akis pažvelgti ir jose Tavo dvasios slapčiausius takus ištirti...

...Tu dar viltį gaivinai.

...Aš be mažiausios vilties kibirkštėlės paskutinį kartą Tave pamatyti norėjau...

...Ir tariau sudiev, nes ateities rytojuje virė baisi kova, milžinai ten grūmės ir iš jų sunkios karionės praeitis gyva aušra gimti turėjo...

...Gimė naujoji aušra — mano sielos slėpiningiausias ir slapčiausias svajojimas..

...Sudiev Tau — ilgiems amžiams sudiev!..

...Tiltas sugriuvo...ir niekas jo nebeatstatys...

....

Ir tarė Rytojus į Ogintą:

Habe die Welt nicht lieb —

Folge mir in das dunkle Reich hinab...

Ir išsiskyręs su Jadvyga, Ogintas pajuto baisų, jokių priemonių nesustabdomą, norą veikti, gyventi Iš pačios pradžios tasai noras lyg būtų snaudęs, lyg pats savęs būtų jieškojęs, lyg kad reikėjo jam dar kaž-kokia su kaž-kokiomis galybėmis kova laimėti. Tečiaus ilgainiui visi pajautimai, visos sielos stygos nurimo — tiktai viena, ta sopulingiausioji — atminimų styga — virpėjo vos-vos girdimu aidos šnabždėsiu...

Krūtinė, atminimų deivės užgauta, jau niekuomet nenutils. Joje virs amžina kova už tą kas buvo ir už tą kas būti turi. Ir niekuomet negalima bus paklausa stačiai, be svyravimo išrišti.

Praeitis visuomet skaistesnė ir dailesnė išrodys. Nė dabarties, nė ateities aiškiausios varsos nestengs sujuodinti nors ir juodžiausios praeities. Jos galybė ir skaistybė tame — kad jos nėra, kad jos atsiekti negalima.

Ogintas aiškiai suprato tą baisiąją praeities galybę ir žinojo, kad tas, kurs gyventi nor, negali, neturi mažiausios teisės praeitimi gyventi, joje knaisioties, puvėsių krūvą vartyti ir iš puvėsių gyvenimą tverti...

Atminimai, tai ne tautos praeities dėjos... Tai tik žmogaus ypatiškas, kaipo atskiros vienatos, gyvenimas .. Tai jo *sancta sanctorum*...

Aišku buvo, kad praeitis, tai perskaitytos knygos puslapis, perskaitytas ir užverstas puslapis. Kas nori daugiau žinoti, tas tevertie sekantįjį puslapį.

Tik bedarbės, pailsio valandomis, kuomet vaidintuvė jieško reginių, neaiškių, tamsių, supainiotų paveikslų — tik tuomet galima skrysti praeitin ir žiūrėti jon, kaipo senovės dėjų knygon žiūrima.

Kas mirtį savyje nešioja, tas visas praeitimi gyvena, iš jos gyvenimui jėgas ir teises semias.

Ogintas gi, Jadvygos nustojęs, bai-

Ogintas gi, Jadvygos nustojęs, bai-

siai gyvenimo užsigeidė. Jaunybės atsitikimų atminimus palaidojo savo sielos kapuose, užvertė tą duobę dabartimi ir rytojuje jieškojo po-rytojaus. Amžiai padėjo savo būtybės prapamatan praeitį, bet praeitimi negyveno. Ogintas turėjo begaliniai turtingus praeities atminimus ir iš jų sėmės pamokymus, sėmės iš jų pasergėjimus, kad rytoj užvakaro klaidų nepadaryti.

Šiandien jis atminimais gyvena, nes jo krūtinėje suvirpėjo, balsiau prabilo praeitis. Šiandien tėvų žemėje šeimininkaudamas atsiminė ką Jadvygai buvo žadėjęs. Vaidintuvė tvėrė niekuomet neįvykintinus reginius:

— Kaip kas čia išrodytų, jeigu ji šeimininkautų?.. Ar suprastų ji svetima dvasia mano tėvų žemės sielą?...

Bet tie klausimai nė išrišimo nereikalavo, nes to nieko nėra, nebuvo ir niekuomet nebus.

Takai išsiskvrė — Trakų griuvėsiai išskvrė juodu, nematomos galybės jėga paliepė kiekvienam savo taku eiti...

— Kur ji?

Kas žino, kas atspėti gal kokiomis vežėmis likimas jos gyvenimą nukreipė!...

Ogintas juto, kur jis eina, ko jieško, kokiu tikslu guodžias...

...Tiltas sugriuvo...ir niekas jo nebeatstatys...

JUDEX OPTIMUS

— Ar girdi, ponuli, parašyk prašymą.— Tarė senas ūkininkas į svyruojantį ir vos-vos blaivą mintį sugraibantį, apylenkės geriausią patarėją.

Prašymą?! — yt nustebes ir netikėdamas klausia Mikas Mačiūnas.— Prašymą, sakai...aha ..prašymą?.. Gerai, kodėl ne... Aš prašymus moku rašyti... Aš tokį prašymą parašysiu...kaip mane gyvą matai parašysiu...tokį prašymą, sakau... kad tu net savo vėlę pasimiręs iš velnio išprašysi... Tiktai, klausyk, mirštant tas prašymas reikia graban įsidėti... Kaip velnias ateis tu tuoj dailiai turstelki ir saku:— Štai, jūsų velniškoji šviesenybė, prašymėlis mano vargšės vėlelės...

— Bet, ponuli, aš netokio...

— Ką netokio, ko netokiu... Mulkis tu per visą pilvą ir tiek... Klausyk, ką ponas advokatas tau sako.. Mulkis, sakau tau...

— Na taip, ponuli, mulkis, mulkis... Kas davė išmintingu būti

— Na tai klausykis.

— Klausaus, klausaus..

— Na matai... Et, po šimts paibelių, užmiršau... Kaip ten tas buvo?... Ar tu neatsimeni?

— U-gi apie vėlelės prašymėlį ..

— Aha, aha! Jau žinau... Taigi matai... Paduosi biesui prašymą, jis atskaitys ir...oho, tokį, brolau, prašymą parašysiu...tokį prašymą... Taigi, matai, atskaitys ir...ir apsiverks biesokaulis dėl tavo nužemintojo prašymo, tvakstelės į antausį ir išmes, už nugaros nutvėręs, iš pragaro šviesybių...

—: o :—

PRELEGENTAI IR KNINGOS ŠVEDIJOS KAIME

(Tąsa.)

Atsitinka, kad mažan sodžiun atvažiuoja prelegentas iš Stokholmo ir skaito iš sąsiuvinio apie puiknmo blėdį, arba pastorius skaito lekciją apie Vatikano politiką ten, kur apie popežių ir Romą niekas nieko negirdėjo. Kartais vidurinės mokyklos mokytojas pasiūlo kaimo klausytojams lekciją, kuri kiekviename rankvedyje galima rasti. Pastebima, kad lekcijinės sąjungos stengiasi atsikviesti «garsų» prelegentą, ir, gavusi jo sutikimą, iškilmingai praneša tai, nei kiek nesirūpindamos, ką tasai prelegentas skaitys. Didžiausia nelaimė tame, kad jaunimas, studentai ir universiteto kandidatai nesiėmė to darbo. Jaunos jėgos ir didis apšvietos darbo gerbimas, — tai tokie svarbūs akstinai, kurių negalimą atstumti. Studentai turėtų rengti lekcijas ir keliauti po kaimus; jiems taĭ butų gera praktika, o gyventojai galėtų reikalauti paskaitų tokių, kokios jiems tuo metu butų labiausiai reikalingos.

Ir be studentų juk galima pritraukti apšvietimo darban ir kiti apšviesti žmonės. Paimkim, — **inžinierius** — pasakotų apie naują išradimą, apie naują ūkio mašiną; **dvarininkas** — kalbėtų apie naujai parsiųzdintas trąšas ir jų veikimą dirvon; **daktaras** — skaitytų lekciją iš hygienos ir fyziologijos bei papasakotų, kaip tie dalykai kasdieniniame gyvenime suvartoti; **mokytojas** ir **pastorius** taip-pat neštų savo žinias minion ir pasakotų apie tai, kas kurį jų interesuoja. Susirinkimo vieta gali buti mokyklos salė vakarais, o liaudies auditorija, kur tokį yra, skaityklos ar bibliotekos salė. Reiketų tiktai sutvarkyti tokie pašnekėsiai, kur butų gyvas minčių apsikeitimas, kaip sodžiaus gyventojai užsiinteresuotų ir **klubo** pamatai čia-pat! Įsivaizdinkite sau šaltą audringą vakarą. Visi susirinko draugiškai pasikalbėti. Vienas atsinešė savo herbarijų ir rodo jį kitiems; kitas papasakos, kur jis važinėjo vasarą ir ką matė. Paskui bendrai nutars, kuo kitą vakarą užsiimti. Nusipirko kas-nors populiariišką kningą — visi apie ją kalbės; atsirado laikraštyje indomus straipsnis, dienos klausimą paliečiąs — ir jis tinka pašnekėsiui. Toksai mažas susirinkimas gali ilgainiui tapti šviesiu ir šildančiu spinduliu tamsoje, tuo grūdu, iš kurio medis išauga.

2.

Švedijos jaunuomenė šiuo metu veikliai dalyvauja apšvietimo darbe.

Verdandi, senovės universiteto mieste Upsalaje, ten-pat nauja sąjunga **Cheimdal**; **šiaurės jaunimo sąjunga**; **demokratinis Lundo jaunimas**; draugijos **Excelsior** Jemtlande, ant Norvegijos sienos; pagalinus sąjunga **Studentai ir Darbininkai** Stokholme ir daugybė kitų,— tas vis yra ne kas kitas, kaip galingas jaunimo avangardas, jaunų veikėjų eilės, stojančios kovon kaipo socialinė jėga su dviemi tamsiomi gyvenimo srovėmi: tamsa ir girtybe.

Buvo laikai, kuomet skeptikai tarydavo: «nelaukite nieko gero iš Upsalo studento: jis moka tik senąjį taką minti.» Tačiaus laiko dvelkimai padarė savo, ir iš studento ponaičio, turinčio puikų klubą ir liaudimi nesirūpinančio, ilgainiui išaugo studentas-liaudietis, kuris sujungia su mokslo reikalais ir socialinius reikalus ir rūpinasi jau pasidalinti su liaudimi naujomis žiniomis.

Verdandi, 1880-tųjų metų persekiojimo aureole apvainikuotas, yra blaivybės ordenu, tačiaus ne toks rūstus, kaip masonų (Gerųjų Templierų) ordenas. **Verdandi** labiausia pagarsėjo savo pigiomis liaudžiai kningomis, kurių keliatas milijonų išsiplatino ir gana vykusiu sumanymu — suteikti laikraščiams populiariškai sustatytus mokslinio turinio straipsnius, kuriuos rašo studentai. Tų straipsnių intekmė neabejotina; daugybė provincionalinių laikraščių nuolatos spauzdina tokius straipsnius ir tuo pritraukia skaitytojus.

Be straipsnių rašymo ir kningų spauzdinimo **Verdandi** ordeno studentai skaito lekcijas po kaimus ir taiso sodžiaus bibliotekas. Tų bibliotekų katalogai taip sustatyti, kad jie tveria savimi savistovio lavinimos programą.

Vienos upsaliečių studentų sąjungos pasirodė permaža esą; jie įsteigė dar antrą — **Cheimdal**. Ir sulig mūsų manymo **šiaurės jaunimo sąjunga** jau butų visiškai bereikalinga. Ši sąjunga nori ištirti Švedijos šiaurę, jos praeitį, dabartį, jos gamtinius turtus. Viena sritis, nedidesnė už mažą Rusijos gubernija, atidžiai ir smulkiai yra tyrinėjama. Ir pasirodo, jog tai neišsemtina medžiaga, jog žingeidaująs jaunimas turi daug darbo su tuo, jog **sąjungą** pasitiko karštas gyventojų užjautimas ir ji iškarto pasidarė populiariška.

Darbas susidaro iš etnografinių tyrinėjimų, iš folkloro rinkimo, iš dainos motivų užrašinėjimo. Leidžiamas dargi savo laikraštis **Norrland**. Moksliško turinio rašiniai pinas su apšvietimo reikalais. Organizuojami savistoviai liaudies rateliai; jiems parsiųzdinami lektoriai iš studentų tarpo ar iš Stokholmo apšvietimo sąjungos. Taisomos bibliotekos; studentai išsiuntinėja jų sutaisytą brošūrą su patarimais, kaip surengti kursai, bibliotekos, parsiųzdinti kningos.

Beto, kad sužadinti viso krašto jaunimas, sušaukiami vasarą suvažiavimai, kurie pavirsta šviesia gyva visiems suvažiavusiams šventė

Svietiškojo jaunimo vasariniai suvažiavimai, tai lyg peržvalga visų jaunų karžygių socialinėje arenoje,— puikus pasilinksminimas, kur gyvių-gyviausio turinio lekcijos pasikeičia žaidimais, dainomis ir šokiais. Šventė tęsiasi dvi-tris dienas. Ji taisoma kur-nors po atviro dangaus, kur-nors ant pievos ar ant kalno. Susirenka tūkstančiai jaunų vyrukų ir merginų (per pastarąjį Vėstergotlando jaunimo suvažiavimą buvo 15.000 žmonių!). Prie jų prisideda visos vietinės sąjungos ir draugijos; visi gyventojai sukrunta (juk reikia išmaitinti ir nakvynė tokiai daugybei žmonių duoti); visi interesuojasi suvažiavimu, priima jo nusisekimus ir nenusisekimus širdin, užjančia tvarkytojams, kurie nerimsta nebudami tikri ar atvažiuos pakviestieji lektoriai, ar geras oras bus, ar užteks maisto... Bet štai, galų-gale, visi suvažiavo; saulė linksmai šviečia iš plyno dangaus; atvyko ir mylimieji lek-

(Da bus)

Vertė **K. Puida**.

—: o :—

ŠTAI JAU NAKTIS...

(Pagal rusų «Nakinuv plašč».)

Štai jau naktis. Užtraukdamas dainelę
Pro sodną jos praeinu neskubiai:
Liūdnom's dainom's nepertrauksiu miegelio
Mergaitės **tos** jau miegančios ramiai.

Dainuoju aš taip tyliai ir graudingai
Vien tik dėlto, kad užgirstumei tu:
Grynos širdies jausmų bangas laimingai
Mano daina gal būt tau praneštų.

Nesibaidyk manęs, jauna mergele,—
Aš netrukdau tavo dailių sapnų.
Pakeldamas gaidas ramioj, naktelėj':
Juk dainuška, kaip meilė yr gryna.

Gailių dainų užgirdus ramią bylą,
Tu iš jųjų gal ką-nors suprasi,
Ir gali būt — už dainos jausmą gilų —
«Myliu tave» per miegą pratarsi...

18. IV. 1905.

Kaškaitis.

—: o :—

IŠ VELIONIO JONO SUTKAUS ALBUMO

JAU....

Ir štai žengiu jau sau tvirtai
Taip sunkiai svarstytu keliu
O širdžiai meilės pervertai
Gana klejoti takeliu!...

Šit laukiu atvirai teismų.
Vien dųzgia man' krūtis.
Jei pervers ją giela skausmų
Kadangi tąsyk saulė man užšvis?!

Bet ten, tenai mano viltis,
Augštai... O ne, Jis to neleis,
Kad ašaros tekėtų vis...
Paguodos angelą nuleis

* * *

Nors drąsiai jau žengiu tuo plotu,
Tačiaus, Meiluže, kad žinotum,
Kaip plaka man širdis!
Ji plaka jau ne šiandie,
Jau skausmas ją išbandė,
Ir kas gi jąją sustabdys?!

Jaunutis.

Seinai, 1905. IV. 9.

—: o :—

BALSAS IŠ LIETUVOS.

Kaip, parėję iš Amerikos lietuviai, veda savo tėvynę į „laimės slėnius". Turi Lietuva ir gerų lauku, ir trašių pievų, ir girių ir vandenų ir visu kuom apdovanojo Praamžius Lietuvą. Tik, nelaimė, mūsų žmonės nemoka to sunaudoti. Čia, kur vokiečiai, holandai, anglai, galėtų paversti visą šalį į žydintį sodą, matome su žeme lygius javus, menkas- aplūžusias triobas, kylnas, karvėkščias gero šuns didumo, suodinus, nešvarius žmones, kuriems svetimtaučiai pavydi, kad jie tik dovanai terlioja motiną-žemelę!

Reikia jiems tik stebuklingos lazdelės, kurios mostelėjimu visi kibtų į darbą, tai ir jie butų niekuom neprastesni už anglus, vokiečius, holandus! Bet taja stebuklingąja lazdele negali būti kalbinimai jų griebtis į darbą, raginimai žodžiu. Mūsų žmoneliai yra tokie, kad jie netiki niekam, kol nepamato savo akimis. Tame irgi: kalbėk jiems kiek nori, apie geresnį žemės indirbimą,— intrešimą, geresnių gyvulių užvedimą, jie vistiek netikės, kol neparodysi jiems to visko gyvai. Taigi Lietuvoj, dabar tuojaus reikalingi žmonės, kurie apsigyvenę tarpe mūsų žmonelių, gyvai jiems parodytų, kad žemę gali geriau išdirbti ir didesnę naudą iš jos turėti, negu jie dabar turi, o tąsyk visi žmoneliai imtųsi už tikro darbo ir tikrai paverstų savo šalį į žydintį-laimingą slėnį. Bet kur gauti tokius žmones? Nekalbėsiu stačiai, geriau papasakosiu apie savo kelionę pereitą vasarą per Lietuvą. Važiuoju aš dviračiu vienu Žemaitijos vieškeliu, praleisdamas pro šalį tokias, kaip sakiau, triobas ir žmones. Tik žiūriu, kad vienoj vietoj stovi šale vieškelio gražios, naujos triobos su dideliais, šviesiais langais, uždengtais firankomis... Net susto-

jau geriau prisižiūrėti. Išpradžių pamįslinau, kad ten žydas ar vokietys, gyvena, bet arčiau prisistebėjęs pamačiau ant lango pastatytą «Dievomūką». Supratau, kad tai bus mūsų žmogus ir mane paėmė noras pažinti jį — pažiūrėti kaip jis išrodo tas mūsų žmogus, kuris pastatė tokius namelius. Tai aš, neva norėdamas gerti, ir einu vidun. Mane sutinka paauglė-mergaitė, švariai apsirėdžiusi bluželę, ne kokiais suodinais marškiniais apsirėdžiusi, kaip pripratau matyti. Paprašius gerti šauniai inbėgo vidun ir išnešė stiklą vandens. Užklausus, kur tėtis, atsakė, kad namie ir paprašė į vidų. Inėjęs pamačiau jau nebejauną žmogų su dikta šeimyna valgantį šviesioje, išdabintoje grinčioje pietus. Išsišnekėjome. Pasakius man, kad aš labai stebiuosi koks jo puikus gyvenimas ir kaip jis pralenkė visame kaime kaimynus, jis atsakė. kad buvęs Amerikoje ir išsivedė mane arčiau pažiūrėti jo ukės. Triobos buvo visos naujintėlės, ir taip pastatytos, kad užimdamos mažai vietos, gali daug sutalpinti. Padargai visi nauji, geriausio būdo, kutėse trejetas arklių, bet ne kokių kuinų, ale vertų po 150 rublių! Pora kiaulių, užstojančių 10 kiaulpalaikių kitų ūkininkų! Iš viso pamačiau, kad jo gyvenama, taip, kad ne gėda butų su juomi pasirodžius prieš apšviestus svetimtaučius. «Turbūt, sakau, Tamsta daug parsinešei pinigų, kad galėjai taip įsitaisyti.»— «Netaip jau daug! Porą tūkstančių su keletu šimtais. Ale, mat, paėmiau žemę ant skolės ir jau per šešeris metus išsimokėjau», atsakė. Važiuodamas pro jo laukus negalėjau atsigėrėti jo gražiu, lygiu ir giliu suarimu, dobilais iki juostai ir rugiais, kaip siena. Ot, tokiam žmogui, tai ne gėda ir duonos valgyti! Kad butų visi mūsų tokie žmonės, tai kas kita! Toliau važiuodamas užtėmijau, kad jo kaimynų taip-pat stengiamasi nepasilikti nuo ano. Mat ir jie užsikrėtė ano darbštumu ir išmanumu.

Tad ar nevertėtų ir visiems amerikonams-lietuviams sekti ano pėdomis. Juk tokių, kurie turi susitaupę po 2—3 tūkstančius, turbūt, yra nemaža; tad dėlko jiems negrįžti tėvynėn ir nepamokyti savo brolius gyventi? Juk tuomet ir Lietuvoje neužilgo Amerika pasidarytų! Bet ar tik žemės dirbimo galima butų sugrįžus Lietuvoje gyventi? Juk su 2—3 tūkstančių galima butų užsidėti kraštuvę— šiaip užsiimti supirkinėjimu javų, gyvulių ir kitokių daiktų nors ir po sodžius, vietoj žydų, kurie čia iš to sau milijonus krauna. Ale ar tik tas? Su daugiau pinigų dar galima butų malūną nusipirkti, ir užvesti verpimo, audimo mašinas, vandeniu varomas, uždėti pieno-sviesto dirbtuves, vaisių vynus varyti, sodus gerus užsodinti! Žodžiu, tuos pinigus, kurie yra uždirbti jėga, išnešta iš Lietuvos, vietoj kur laikyti kokiame banke ar kitur ir dirbti svetimiems iki paskutinio lašo kraujo, geriau Lietuvon nešti ir apversti aniems dalykams. Tuomet nebus nuskriausta mūsų tėvučių žemė užauginusi ir išmaitinusi jumis savo duona, nes jųs savo darbu atsilygįsite jai už tai.

Marčius Rutinas.

—————: o :—————

PR. VAIČAITIS IR JO DAINA.*)

(Dėlei 10-metinių sukaktuvių.)

Vienas filosofas pasakė, kad žmogaus biografija susideda tik iš trijų žodžių: gimė, gyveno ir numirė»... Ir ištikro šitais trimis žodžiais būna pasakytas visas žmogaus gyvenimas: gimė, gyveno ir numirė. Tarpe lopšio ir grabo tėra tiktai viena stacija, kurią žmogus praeina ir niekados nebegrįžta atgal. Niekados nebegrįžta nuo grabo į lopšį: nuėjo ir dingo. Milijonų milijonai žmonių tuo keliu nueina ir nebegrįžta. Niekas nebežino jų nei vardo nei pavardės. Grabo viršus kliopterėjo žmogui ant šaltos krūtinės ir veikiai apie jį visi užmiršta.

Tačiaus ne visus taip užmiršta. Yra pas kiekvieną tautą nedaugelis žmonių, kurių vardai būna neužmirštami per daugelį šimtų net per tūkstančius metų. Jų vardai būna užrašyti į kningas, ir gentkartė nuo gentkartės su didžiausia pagarba tuos vardus minavoja. Milijonai žmonių numiršta ir visi juos pamiršta, o tų žmonių vardai juo tolyn amžiai slenka, tuo didesnę garbę ingija. Kas tie yra per žmonės, kurie savo gyvenime padarė kokius didelius ir naudingus žmonijai darbus. Pilna žmonijos dėjų arba historijos kninga tokių didžiavyrių vardais ir jų darbais prirašyta. Kiekviena pasaulio tauta po keliolika ar daugiau tų didžiavyrių turi. Turime ir męs visą eilę tokių didžiavyrių, kurių tarpe yra ir gerbtinos atminties eilių rašytojas Franciškus Vaičaitis, kuris pasimirė 10 metų atgal, bet mūsų liaudis jo darbų da ir dabar neužmiršo.

F. Vaičaitis nebuvo didžiavyris, kuris butų vedęs kariuomenės armiją prieš savo tautos nevidonus; nebuvo koksai didžiūnas ar milijonierius: nebuvo Rockefelleris, Rotšildas ar Bismarkis, kurių vardai yra garsus didele galybe, bieglum narsumu ar turtais. Jo vardas nemirtiną ingijo garbę ir liaudies liaurų vainiką ne su kardu nei su spėka, bet su mažute plieno plunksnele ir su savo širdžia, kurią atidavė ir paaukavo savo numylėtai tėvynei Lietuvai ir savo vargstančiams broliams lietuviams. Vaičaičio gyvenimo nebegalima pasakyti tik trimis žodžiais: gimė, gyveno ir numirė Tarpe jo lopšio ir ankstyvo grabo visa stacija yra nužymėta dideliais ženklais, pripildyta dideliais sustojimais ir dideliais paminklais, kurie da ir po šiai dienai sujudina kiekvieno lietuvio širdį. Kasgi ir šiandien dar nedainuoja Vaičaičio dainelių, kurgi apsieina koks mūsų įžymesnis vakarėlis be deklamacijų iš Vaičaičio eilių? Vaičaitis pasimirė jau 10 metų atgal, bet jo siela tebegyvena su mumis; jo žodžiai tūkstančiais lūpų yra atkartojami, kur tik kokiame pasviety susirenka kruvelė vargo išguitinių lietuvių. Ir daug metų praeis, daug iš mūsų nueisime anon pusėn grabo; mūsų vardai bus senai užmiršti, mūsų atmintis išdulės naujosios gentkartės omenėj. Bet Vaičaičio daina eis nuo vaikų iki vaikų, tūkstančiai lūpų ją atkartos per ilgus šimtus metų. Ir jo vardą kiekvienose dešimtmečių ir šimtmečių sukaktuvėse lietuvis paminės su tokiais ar dar iškilmingesniais apvaikščiojimais, kaip męs čia šiandien Brooklyno lietuviai minavojame.

Apie Vaičaičio gyvenimą męs turime labai trumpus papasakojimus. Vienas yra prie jo surinktų eilių kningutės, kurią T. M. D. 1908 m. išleido, kitą — biskį ilgesnį — randame šuometiniame «Vienybės Lietuvninkų» kalendoriuje Kadangi tie abu rašteliai yra kiekvienam prieinami nusipirkti ir perskaityti, todėl męs čia tų jo trumpų biografijų ir neatkartosime. Gana bus pasakyti, kad nabašninkas Vaičaitis gimė 1876 m. Sintautų valsčiuje, Santakų kaime, iš nelabai turtingų valstiečių tėvų. Matė nemaža vargo ir pasimirė vos 25 metus amžiaus sulaukęs. Palikdami mūsų klausytojams perskaityti jo gyvenimą iš viršuj minėtų raštelių, vienok męs čia norime privesti vieną, nors trumpą, bet akyvą biografišką straipsnelį-nekrologą, kurį kažin-koksai X. X. rašė į «Vien. Liet.» 1901 m. (42 N), tuojaus pasimirus mūsų jaunam poetui. Tas straipsnelis dabar yra retenybė, sunkiai begaunamas biografiškas dokumentas, todėl męs čia jį ištisai atkartosime. Štai ką rašo tasai X. X.

«Sintautai, Naumiesčio pav. Suvalkų gub.— Rugsėjo 21 d. subatoje persiskyrė su šia pasaule Franciškus Vaičaitis iš Santakų kaimo. to pat Sintautų valsčiaus o panedėlyje buvo laidotuvės. Velionis negavo nei paragaut geresnių dienų po tiek skurdaus vargo. Jis tik pernai pabaigė Petropilės universitetą ant juridiško skyriaus ir pagyvenęs per vasarą ir pradžioje rudens pas tėvus, išvažiavo vėl į Petropilę, kur profesorius Volteris išsirūpino vietą prie kokio ten archivo. Čia, bevartydamas dulkėtus lapus, visai užgavo ir taip jau nedrūtus plaučius, ir tuojau po kalėdų, paklausęs daktarų, sugrįžo namo jau su neišgydoma džiovos pradžia. Ir ta pradžia buvo taip stipri, kad į trumpą laiką baisiai jį atmainė. Teisybė, neišrodė jis labai sveiku nei pereitą vasarą, ir pats tankiai skųzdavosi ant nedrūto, «studentiškais pietumis» pagadinto pilvo, bet raudonis ant veido gana dar žymus buvo (kas pas džiova sergančius nematoma).

«Ir nors patsai jautėsi, kad greitai pasibaigti gali jo gyvastis, vienok taip buvo ramus, kad lankant jį drąsiai tvirtino, būk pas jį ne džiova, tik uždegimas kraujo gįslelių. Bet ar tikėjo jis pats į tai, -- neabejoju, kad retas kas galėjo atspėti, pažiūrėjus į jį. Jau trumpai prieš pabaigą savo gyvasties, neprisipažino net savo draugams, kad jis «tikrai turbut džiova serga».

«Savo eilėse, kurias rašė po vardu «Franciškus Sekupasaka», daug sykių beveik stačiai išsitarė, kad jau trumpas jo amžius. Kas skaitė jo eilės, turėjo tą patėmyti. O draugiškoje pašnekoj nedaug ką galėjai išgirsti nuo jo apie ateinantį jo gyvenimą. Norėjo jis kaip šiais metais, pramokęs kiek vokiškos kalbos, važiuot į Belgiją ir baigti prekystes iškalą, ant ko ir piningiška pagalba buvo žadėta jo dėdės kun. Vaičekausko, kuris jį prie to kalbino, bet ir apie tai ne ką daug šnekėjo. O kas tiesa jis ir išviso nemėgo daug šnekėt.

«Kalboje labai atvirus buvo. Paslėpti nieko nemokėjo. Ar pasakojo ką iš studentiško gyvenimo, ar apie gymnazijos atsitikimus — neslėpė savęs. Neužmiršiu aš niekados, kiek širdies skausmo atkėlė jis bestudentaudamas. Ašara nenoroms veržėsi iš akių, kada jis nusipasakojo vieną kartą, kokia pradžia jo studentiško gyvenimo buvo. Tėvai, mat, norėjo, kad jis, pabaigęs aštuonias kliasas Senapilės gymnazijos, važiuotų į kuningišką Seinų seminariją. Jis nesipriešino tėvams. Atėjus egzameno laikui, nuvežė jį jo tėvas į Seinus. Jau tėvas džiaugėsi, kad už kelių metų jo sūnus bus kuningu. Bet Franciškus visai ką kitą turėjo ant mįslies. Ant egzameno pasirodė daugelį mokslo dalykų užmiršęs ir nebuvo priimtas. Dasižinojęs tėvas nuo seminarijos mokytojų, kad jo sūnus tik tyčia taip padarė, supyko; paliko jį Seinuose ir išvažiavo viens sau, atėmęs dar šinelį, kurį gymnaziją einant buvo intaisęs. Liko Franciškus viens. Gerai, kad ir jo draugas X. taip-pat neišdavė egzameno į seminariją ir važiavo tą pačią dieną su savo tėvu namon. Nedaug buvo laiko ilgam mįslijimui, nes ir į universitetą norint pastoti, negalima buvo ilgai ką laukt. Sutarė juodu važiuoti į Petrapilę. Piningų velionis nedaug turėjo, o tėvas nei nemįslijo gelbėti. Ir taip, su keliais rubliais nuvažiavo į Petrapilę ir įstojo į universitetą. Pradžia neišpasakytai buvo sunki. Už lekcijas gaudavęs apie penkioliką rublių ant mėnesio, o už kambarį reikdavo dvylika užmokėti; iš likusių pinigų — maistas, drabužiai ir kningos. O ant lekcijų reikdavo iki 6 varstų suvaikščioti kas diena.

«Žinoma, kad prie tokių sąlygų ir sveikata sunkiai kentė, ir visai nedyvai, kad džiova linksmai galėjo savo sėklą sėti. Tėvams matyt tas visai nei ant mįslies neatėjo. Bet ką čia šnekėti apie tą laiką kad jau šiemet, parvažiavus jų sūneliui tikru ligoniu, tėvas nesiskubino gelbėti. Velionis gi neišdrįsdavo pats šnekėt, kad nors dabar pagelbėtų jį. Jis tylėjo ir geso, tartum žvakė. Tiktai kada jau visai nusilpo, susimylėjo tėvas ir šoko gelbėt. Bet po laikui. Jau jų Franciškui neilgai lemta buvo gyventi.

«Ant kapų kun. Keblys pasakojo pamokslą, išaugštindamas velionio mokslą, sutaikintą jo paties su bažnytiniu mokslu (!) ir nubaudė tuos keturkliasius ir baigusius žemesnius mokslus, kurie neklauso kuningų ir žemina tikėjimą.

«Ant duobės kranto kapuose ir namieje pagulėtą grabe p. R. atfotografavo.

«Velionio grabą nešė ant abrūsų iš bažnyčios į kapus šeši mokslo draugai.»

Taip užbaigia p. X. X. savo liūdną papasakojimą apie pačioje jaunystėje pasimirusį mūsų poetą. Kas prie to bereikia pridėti? Jeigu męs apie Vaičaitį kalbėtume tik kaipo apie žmogų, tai jo gyvenimas irgi butų neilgesnis už tris žodžius: gimė, gyveno ir numirė. Butų tai gyvenimas kaip ir daugelio iš mūsų čionai susirinkusių, kurie po savo mirties vargiai kokius plačius atminimus susilauksime. Bet męs dar nieko neminėjome apie kitą Vaičaitį, kuris nenumirė ir niekad nenumirs,— apie Vaičaitį kuris savo sielą buvo žmonijai pašventęs, apie dvasios milžiną,— apie dainių.

(Da bus)

J. O Širvydas.

—————: o :—————

NAUJI RAŠTAI.

Valsčiaus notarijatas Suvalkų gubernjioje. Vadovėlis valsčių teismams ir darantiems aktus asmenims. Sustatė prisiekusis advokatas K. Sąmojauskas. Seinai. «Šaltinio» knygyno lėšomis. 1910. Pusl. 29.

Žydų likimas Gudijoje. Pagal Ignatjevą ir daugelį kitų sutaisė Juozas Kunickis. Chicago, Ill. Spauda «Lietuvos». 1911. Pusl. 20. Kaina 5c

Nuo ko priklauso žmonijos nuotikiai. Par. Jan Kochanowicz. Vertė A. J. Karalius. Philadelphia, Pa. Spauda «Kovos». 1911. Pusl. 24 Kaina 10c.

Triperis. D-ras K. Grinius. «Sveikata» N3, «Liet. Ukin.» priedas. Pusl. 8.

Pasaulių Ratas. Astronomiškas aprašymas mūsų saulinės systemos. K. Flamarion ir S. Glazenap Vertimas J. Stropaus. Su paveikslais. So. Boston, Mass. Spaustuvė F. Milašauskio. 1911. Pusl. 80. Kaina 25c.

Išėjo «Laisvoji Mintis» N15, «Vadovas» N32.

—————: o :—————

KRITIKOS BRŪKŠNELIS.

Ar yra Dievas? Taip užvardyta kningutė, kurią parašė Dono Kazokas apie Dievo nebuvimą. Kningutė stora, susidedanti net iš 62 puslapių, ir kiekviename puslapyj Dono Kazokas nurodinėja, kaip žmonių nuomonė vis keitėsi ir Dievas mainėsi kartu su žmogaus išsivystančiu protu, galų gale garsiai sušunka, kad nėra Dievo.

Čionai Dono Kazokas perdaug suklysta Visupirmu suklysta dėlto, kad jis kalba nežinia apie kokį Dievą. Mums žinoma, kad apie Dievą yra įvairus supratimai. Paimkime Dievą katalikų ir žydų Pas juos Dievas yra atvaizdinamas su barzda, žilas; pas katalikus rasi ant sienos pakabintus paveikslus, kurie parodo Dievą, kaipo seną žmogų. Bet paimame vėl presbiterijonų tikėjimą. Jie išrodinėja, kad Dievas — tai yra dvasia, kuri atskirai pas kiekvieną žmogų gyvena: taip presbiterijonai ir spiritualistai tiki, kad kiek yra žmonių, tiek ir dievų.

Harvard universiteto profesorius James, žinomas visiems kaipo filosofas, pasimiręs praeitą vasarą, tikėjo, kad Dievas yra žmogaus dvasia, pas kiekvieną asmenį. Čionai jau pasirodo, kad apsireiškia žmonijoje du didžiausi Dievo supratimai: katalikų ir žydų Dievas — su barzda, o presbiterijonų ir spiritualistų — kiekviename asmeny esanti dvasia. Ką jau besakyti apie kitus supratimus Dievo, kaip va pas gamtininkus, stabmeldžius ir tt. Žmonijoje Dievo supratimas rišasi iš daugybės siūlų, ir visi Dievą supranta, kaipo kokį doros ir tobulybės idealą.

Žinoma, jeigu tos kningutės autorius kalba, jog nėra to Dievo, katrą męs viršuj minėjome — barzdočių, tai gal jo ir tiesa, kad tokio Dievo su barzda nėra: tą beje senai jau ir visos (net ir katalikų) religijos pradeda atmesti; tai nebenaujiena, bet Dono Kazokas (56 ir 57 pusl.) vis apie tą senuką kalba: «Kritikuot biblija — tai perdaug senas darbas, senai jau kitų atliktas. Daugelį jos punktų net pradinių mokyklų vaikai pradeda kritikuoti su geru pasisekimu, o ką čia bekalbėti apie Ingersolį, Kantą, etc.»

Ką čia reiškia? Čion reiškia, kad Dono Kazokas kritikuoja nebe biblijinės teologijos Dievą, bet filosofiškojo supratimo Dievą, ir nepripažįsta jo esybės, stačiai pasako, kad Dievo nėra. Kas gi dar toks yra tas Dievas? Filosofiškoji teologija, tai yra šaką mokslo, kuri susideda iš matematikos, astronomijos, psychologijos ir filosofijos, sako, kad Dievas reiškia teisybę. Jeigu Dievas reiškia teisybę, o Dono Kazokas, sako, kad nėra Dievo, tai jis nenori pripažinti ir teisybės. Argi jis neklysta? Labai, labai klysta. Nes teisybė yra pripažinta visų filosofų, pradedant nuo Plato, Aristotelio, baigiant iki Tolstojaus; visi jie tikėjo kad Dievas — tai žmogaus dvasios teisybė.

Antra didelė klaida Dono Kazoko 8 puslapy: «Filosofija, esą, užbaigė savo amžių, o jos vietą užėmė mokslas, kuris neužsiganėdina žmogaus protavimais ir išvedžiojimais, o reikalauja pajautimais prieinamo darodymo.»

Ką tas reiškia? Čion Dono Kazokas pasako, kad filosofija jau bevertės; pas jį išeina, kad filosofija — tai ne mokslas (sic!). Kas gi toki yra ta filosofija? Filosofija yra graikiškas žodis: «philo» reiškia mylintis, «sophos» reiškia «išmintis». Todėl filosofas yra jieškąs išminties ir teisybės. Ar tas nėra visų mokslų mokslas? Filosofiją pradėjo statyti, kaipo mokslo systemą, visu-pirmu garsusis Plato, dar 400 suviršum metų Kristui negimus. Ir iki šių dienų filosofijos mokslas taip stipriai jau tapo supamatuotas, kad visa civilizuotoji žmonija iš jos semasi sau pažiūras, arba, kaip dabar sakoma --dirbas sau pasaulėžvalgą, be kurios seniau žmonės sukėsi, kaip užburtame rate, ir nežinojo: kur jie eina ir ko jie nori atsiekti. Dabar va, nuo 1 d. balandžio, š. m. tęsiasi ketvirtas filosofų kongresas, Italijoje, Bolognos mieste; kongrese dalyvauja apie 500 pasiuntinių iš viso žemės kamuolio: Europos, Amerikos, Afrikos, Azijos, etc. Čionai yra susirinkusi visa, taip sakyt, pasaulio mokslinčių grietinė. Na, p. Dono Kazokas brūkš! ir informuoja lietuvius, kad «filosofija atgyveno savo amžių»! Filosofija netik neatgyveno savo amžiaus, bet dar tik jį pradeda; ji dabar apima vis platesnius laukus. Ji dabar į savo mokslą įsupa net tokius mokslus, kaip va technika ir industrija, taip jau ir daugumą kitų praktiškojo mokslo šakų. Pirmiaus filosofija svarbiausiai gvildeno tik šias mokslo šakas: matematiką, astronomiją, psychologiją, podraug nagrinėjo ir teologiją arba mokslą apie Dievą. Bet pasaulyj viskas mainosi ir eina augštyn, todėl ir filosofija dikčiai pažengė pirmyn. Bėda tik tame, kad lietuvių kalboje dar visai nėra filosofiškų raštų, užtai lengva p. Dono Kazokui sušukti: «Nėra jau filosofijos!» Męs turime tūkstančius faktų, jog filosofija dabar labai svarbią rolę lošia civilizacijoje ir pastumia žmogų naujai protauti, kasdieną girdėti vis naujus mokslo išradimus ir žmogaus dvasios milžiniškus sumanumus, vis tai pasidėkavojant filosofijai.

Žinoma, Dono Kazoką apsunkina protiškai jo paties, «namie augusi filosofija»; mat jis nori sykiu būti ir historiku, ir agnostiku, ir filosofu, ir teologu, etc. Jis dar nesupranta, kad žmogui geriausia yra studijuoti vieną kokią-nors mokslo šaką atskirai, tai tada ir kitas lengviau suprasi.

Kas lytisi tikėjimo, tai bereikalo p. Dono Kazokas ir jam panašųs dabar juomi užsiima. Šitą darba atliks žmonių apšvietimas. Kur tik šalis labiau apšviesta, tenai tikėjimas liauiasi buvęs senovės prietarų rinkiniu, o žmonės sujieško sau kelius per mokslą. Atimk lietuviui tikėjimą į Dievą, tai jis nieko sau šviesesnio nesurasdamas ir neturėdamas jokio supratimo apie dorą ir etiką, pasiners dar didesnių prietarų dumblinėje, kaip šiandien ir matome pilnus saliūnus tokių, kurie keikia Dievą ir tikėjimą, o nematysi jų nei mokyklose, nei prakalbose, nei skaitančius laikraštį ar naudingą kningelę.

M. Stakėnas.

(Tąsa nuo 5 pusl.)

kas jį čionai užkvietė ir apmokėjo kelionės lėšas, atsakė, kad jį užkvietęs kuningas Norton drauge su kuningu Hogan, iš Mahanoy Plane. Užklausimas ar jis ėsąs ûnijistu, atsakė, jogei priklausąs prie cigarų dirbėjų unijis ir dirbęs prie cigarų pirma poros mėnesių. Unija tai, sako, yra pajėga, kuri daugiau gali padaryti gero negu visoks socializmas, — tęsė toliaus kalbėtojas; liepė laikyties praskinto tako anglekasių Unijos Organizatoriaus buvusio prezidento Jono Mitchel».

Toliau Goldsteino kalbos turinis, kuris tęsiasi ant to laikraščio trijų špaltų, perilgas butų privesti. Gana pasakius, kad visa kalba buvo — prieš socialistus.

Shenandoah'rio žmonės neužganėdinti iš jo prakalbos, nes kalbėtojas sunaudojo savo visus gabumus išniekinimui socialistiškos doktrinos, vietomis perdaug aiškiai parodydamas ir katalikiškos religijos politiką. Taip įsižeidė ir tikintieji ir socialistai, o patis jo kvietėjai irgi neužganėdinti, užtai, kad jis publikai pasakė, kas jį čionai paršaukė.

Dabar žvilgterėkim, kokis reikalas privertė airių kuningėlius parsikviesti minėtąjį Dovidą net iš Boston'o ir įleisti jį į savo šventinyčią socializmo pasmerkimui pamokslus sakyti. Vietiniai ukėsai drūčiai tvirtina, kad tai republikonų ir demokratų partijų politikieriai esą užprašę tuodu «tėveliu», kad parkviestų bažnyčion žydą. Mat praėjusiuose rinkimuose veik trečia dalis balsų šiame paviete teko socialistų partijos kandidatui ant kongresmano C. Foley, treji metai atgal taspats Foley gavo vos porą tūkstančių balsų. Taigi politikieriai, matydami, kad socialistų partija stiprinasi, o kuningų niekinimai nieko negelbsti, sumanė parkviesti Goldsteiną, kuris už piningus galėjo pirmiau būti socialistų vadovu, o dabar už piningus gali net katalikų bažnyčioje socializmą išpeikti.

Ant laimės lietuviai nedaug tokių prakalbininku teturi.

A. B. Strimaitis

SHENANDOAH, PA.

Kaip ėjosi konferencija. Balandžio 23 d. buvo sušaukta susivažiavimas šio apskričio S. L. A. kuopų. Kiek jis gero S. L. A. padarys, sunku pasakyt. Tiek galima pasakyt, kad susivažiavime dalyvavo neprigulinti prie S. L. pasirinkimo: vieni su mandatais, Pasiuntiniai buvo priimti pagal A. arba aiškiau — suspenduoti. kiti be mandatų; o kurie netiko į konferencijos nytis, tai ir pilni S. L. A. nariai... buvo prašalinti iš svetainės ir da apdovanoti. tūlų «susipratėlių» tokiais epitetais, kaip: «kuningų šnipai», «melagiai», «Susivienijimo griovėjai» ir t. p. Ar gi ne smarkiai!

Šiame apskrityje jau ir pirmiaus buvo laikytas S. L. A. kuopų susivažiavimas, buvo nutarta daug gražių dalykų: rengti atsišaukimus, prakalbas, prelekcijas ir tt. Nuo pirmo susivažiavimo šiame apskrityje tapo sutverta 4 kuopos, surinkta draugijų adresai, parengta 6 prakalbos, bet kuopoms neprisilaikant nutarimų, išrinktasis apskričio komitetas, po daugiau metų besidarbavimo, nustojo varęs tą praktišką S. L. A. labui darbą. Vietomis, kaip antai New Philadelphijoj net akmenų lietaus gavo kada atsibuvo su S. L. A agitacija.

Aš buvęsis apskričio pirmsėdiu, dabar rengiamosios konferencijos rengėjų ypatiškai užprašytas pributi, laikydamas už pareigą perduoti visas apyskaitas iš apskričio veikimų, nuvežiau raportą, bet — o svietelis! o žmonėlės! gavau išvadinimus «šnipu, parsisamdžiusiu carizmui», «melagium» ir tt!

Tik mano dar laimė, kad «konferencijoje» negavau akmeninio lietaus...

A. B. Strimaitis.

CAMBRIDE, MASS.

Pamokslas neišėjo ant naudos. Per velykas mūsų kuningėlis, užbaigęs pamokslą išaiškino: kokią tai esą blėdį lietuviai kenčia per girtuoklystę, ir kiek teismai pasipelno iš lietuvių kišenės. O vis tai per baltakę ir alų. Todėl prigrasė, kad per šventes niekas nedrįstų gerti daugiau, kaip dvi bonkuti alaus. Kur tau klausys! Vos parėję iš bažnyčios, kruvelė lietuvių suėjo pas p. Raulinaičius ant 8 Jefferson str. jau išsitraukę kelis sykius po «dzvi». Nuėjo apsiginklavę, manydami atkeršyti priešams. Dar vėl pasivaišinę svečiai, pareikalavo, kad pavadintų tuos, ant kurių dantį griežė. Pakviestiems atėjus, anie puolė juos pliekti. Baisi tai kova buvo! Į ją priverstas buvo įsimaišyti šeimyninkas, jo žmona ir dukteris. Toje suirutėje, net negalėjo atskirti, kas savas, o kas svetimas. Taip merginos ėmė pilt vandeniu ant savo dėdžių, viena net savo motiną parstūmė ant grindžių ir dikčiai užgavo. Atlėkė policijos čiela skvada, ir vos įvykdė tvarką. 8 nugabeno šaltojon. 20 d. balandžio buvo teismas, kuris nuteisė V. Budrikiui užsimokėti $60, M. Rutkauskui $50, A. Smilkstoriui $30, o likusiems po $20.

Gėda lietuviams už tokius darbus! Tokiems joki ir pamokslai nebegiliuoja.

K. Cetkauskis.

O'FALLON, ILL.

Nors čia dirba kasyklėse po 3-5 dienas į savaitę, bet šiuom laiku jau ir tai yra skaitoma «neprastai».

Lietuvių čia nedidelis būrelis, bet ir tie nesutikime gyvena.

Pereitais rinkimais čia miesto valdžion pateko 5 iš socialistų partijos. Republikonai balsavimų dieną lakstė po miestą su automobiliais ir kur pasigavę žmogelį vežė balsuoti ir cigarus dalino. Bet nieko laimėjo.

F. A. Sillus.

ELIZABETH, N. J.

Paskutiniu laiku «Keleivis» labai pradėjo plešti apie Elizabeth'o lietuvius ir vis apversdamas augštyn kojomis teisybę. N12 rašo, kad elizabetiečiai — tai jau gatava girtuoklių šalis. Ar dyvai? Juk čia yra i 4,000 lietuvių, todėl jei keletas karčemų yra, tai dar nebėda. Nupuolę esą ir vertelgystėje, nes tik 2 teturi krautuves, tuomtarpu čia yra net 5-kios. Krautuves palaiką tik «geresni» žmonės, turbut socialistai. Mūsų krautuves lietuviai labai paremia ir paremia netik kokie geriejį, bet visi. Ypač kooperativiškai krautuvei čia puikiai klojasi. Kur rasi dar ir didesnius miestus (sakysim ve kad ir Brooklyną) kad įstengtų užlaikyti kooperatyvišką krautuvę? O čia mat gi užlaiko. Jau vien už tą reiktų Elizabeth'as pagirt. Toliaus apniekina kuningą, būk tas bažnyčioje «uždėjęs saliūna». Tai gryna melagystė. Jokio saliūno bažnyčioje neuždėjo. Buvo surengti ferai, regis bažnyčios naudai, tai ant jų tūli biznieriai paaukavo, kas ka galėjo, viena aludarė davė ir alaus. Ar tai čia saliūno atidarymas bažnyčioje! Juk tokiu melavimu tik žmones inpykdo ir paskui jie nenori ir jokių laikraščių skaityt. Rašant reikia žiūrėt teisybės, ar rašai apie tą ar apie kitą. N15 «Keleivio» ir vėl (turbūt bus tas pats skorospondentas) atkartoja tas pačias melagystes. Gėda už tokius savo miesto piliečius!

Gal kas paklaus: kodėl nesikreipiat atitaisyt melagysčių į tuos pačius laikraščius? Deja! Sunku melagiai ir suvaikyt. Teisybės pas mūsų rašytojus labai mažai tera. Kodėl? Užtai atsako «Kova» N14, kur rašo iš Elizabeth'o, jog mūsų socialistai nepažįstą nei ant laikrodžio valandų. Ištikro, ką norėt teisybės iš tų, kurie tepažįsta a, b, c. Buvau sykį nuėjęs ant mūsų «kuopos» susirinkimo. Pasiklausiau: kiek čia yra niekinimų tų pačių brolių, kad nepriklauso prie socialistų! Visaip šidinasi iš tų, kurie eina į bažnyčia. Arba ant kampų stovėdami užkabinėja žmones, sakydami: «O kur eini? Ar į biznyčią? Neik! Kuningas vagis!»

Tai šitaip pas mumis žmonės «šviečiama»..

Malausis Matulevičius.

SEATTLE, WASH.

Balandžio 16 d. ir mūsų lietuviai turėjo šiokį-tokį pokylį, kaip ir kitose mūsų kolonijose, kur tirščiau apgyventos. Buvo teatras, deklamacijos, dainos ir lietuviški žaidimai. Šitą visą paruošė «Pirmeivių Ratelis». Lošta «Paskutinė Banga». Sulygintinai gražiai sulošė. Publika dėkavojo delnų plojimais.

Butų geistina, kad šitame tolimame Amerikos užkampyj lietuviai pradėtų ir toliaus panašius vakarėlius rengti ir žadinties iš snaudulio, kuriame ilgšiolei miegojo.

Dievo Draugas.

LEWISTONE, ME.

N12 «V. L.» p. Čereška labai netikusioje šviesoj pastatė lewistoniečius lietuvius: giriąsi, esą, pirmeiviais, o laikraščiai pas juos neišpjaustyti valkiojas; girtuokliauja ir rėkauja naktimis vaikščiodami gatvėmis, kad patogiems žmonėms nei užmigti nėsa galima. Perdaug, perdaug, brolytis, dėl mus lewistoniečių! Nagi patarkite, jaunas korespondente, kas reikia pirmeiviams su tais nelabumais darvt? Ar negalima vaikščioti po stubas ir varu priversti, kad kas savo laikraštį perskaitytų. Pagaliaus taip jau ir nėra. Jeigu kas išsirašo laikraštį, tai jau turbut jį dėl skaitymo užsirašo. Girtuokliavimas negerai, tas žinoma. Bet galima butų nevaikščioti su tais, ką girtuokliauja, ir tuojaus triukšmas ant gatvių vienu balsu susimažintų... Mes žinom, kad vienas vaikinas, kuris tą triukšmą per laikraščius prakeikia, bet už tai pats su armonikėle ant gatvių kaip užvaro, tai — u — u!..

P. O Kapickas.

NEW YORK, N. Y.

Šventas velykas mūsų broliai praleido kaip priguli (aš čia kalbu apie tuos brolius, katrie no bažniai lankosi į bažnytėlę). Buvo alučio, baltakės, na ir visos tos historijos, kurioms užsibaigia panašios kompanijos: peilukai, kumščiai, riksmai, etc. Policmanai turėjo daug vargo beskirstydami narsius lietuvius.

West pusėje lietuviai dirba daugelis ant laivinių dokų. Ant N38 bosas yra tūlas švedas, Petras Madisson. Jis, brolyčiai, pažįsta, kas tai yra lietuviai! Užtaužia už darbo davimą kokius 5, 10, 15, 20, 25, o ne tai ir visą 50 dolerių. Ir lėtas, kaip avinėlis, lietuvis duoda jam savo dolerius. Tokia jau mada — sako, ką tu žmogus padarysi! Ant velykų, kalėdų ar kitokių švenčių Madisonas nuo lietuvių būtinai paims kokį prezentą. Duoda vienas, tai kur tąu atsiliks ir kitas. Juk sako, dar žmogus darbo netektum. Taip nusižiūrėję į lietuvių duosnumą, ir kiti boseliai jau pradeda prašinėti prezentų.

Gyva neteisybė! Bet kas kaltas, jei ne mūsų žmonės, kurie per savo tamsumą išpratino boselius imti kyšius ir nesiskųsti kompanijai arba valdžiai?

K. P. Weit.

RUMFORD ME.

Nors da nesenai lietuviai čia apsigyveno, vienok jau apie 18 lietuvių turi savo namus apsipirkę, yra 1 drapanu krautuvė, 1 kepykla ir valgomų daiktų 2 krautuvės. Tik bėda, kad mūsų biznieriai nelabai moka savo krautuvių užlaikyt, todėl žmonės labiau linksta prie žydelių, kurie ant visko mat apsukresni. Mūsiškiai tankiai vra randami krautuvėse girti ržvirtę. Čia jau ne žmonių kaltė, jeigu nelabai jų remia. Ar nebutų laikas mūsų biznieriams liauties girtuokliavus ir kėlus orgijas naktimis vaikščiojant po stubas?

Laikas jau griebties prie laikraščių skaitymo, tada mylės mums žmonės ir susilauksime savitarpinio gyvenimo kaip va turi vokiečiai arba kitos tautos.

Ne—Biznierius.

SPOKANE, WASH.

Kiek man teko patirti, Spokane miesto yra šiokia historija. Miestas prasidėjo 1872 m. ir 1876 m. čia buvo pastatyta pirmutinė lentų pjovyklė. 1879 m. jau ir gelžkelis buvo pravestas, ir 1881 miestas turėjo jau 500 gyventojų. 1882 m. Spokane miestas tapo inkorporuotas ir įsteigtas pavieto būstas. 1883 m. miestas daug nukentė nuo ugnies, bet paskui vis augo. 1888 m. vėl dikčiai sunaikino ugnis, nuėjo pelenais veik gražiausi miesto puės. Šiandien gi Spokane skaito jau į 100.000 gyventojų! Iš to matome, kaip sparčiai Amerikos miestai auga.

Dabar Spokane turi apie 20 viešų mokslainių, 14 bankų, 87 bažnyčių, iš kurių 8 priklauso katalikams, 5 vokiečiams, 6 švedams, 3 danams, 1 japoniečiams ir 1 chinams. Yra 16 ligonbūčių, apie 20 mažų dirbtuvėlių, 10 daržų (parks); apie 20 skaitosi visokių unijų, kurios beveik kovoja prieš viena kitą, ir kožna save vadina geresne. Socialistai tankiai laiko prakalbas ir pardavinėja literatūrą. Miesto dalyj, vadinamoj «Chinų Miestas» yra labai daug chiniečių; jie užsiima daugiausiai drapanų siuvimu ir skalbimu. Japonų taipgi daug yra. Šie daugiausiai dirba prastus darbus ir už mažesnę užmokestį. Nemažai yra ir italų, bet šie išsiskirstę po visą miesta ir dirba daugiausiai ant gelžkelių ir gatvių, kaip ir visur.

Lietuvių čia yra taipgi nemažas skaitlius, bet lietuviai čia labai nesutinka, pravardžiuoja vieni kitus ir tingi skaityti laikraščius ar kningeles. Daugelis jų yra jau ir ištautėjusių. Beje, lietuviai, kaip kitur taip ir čia, dirba daugiausiai sunkius darbus.

Čia yra visokių tautų ir visokių religijų, bet miesto pramonė daugiausiai rankose anglų ir žydų. Viskas čia labai brangu, todėl darbininkai labai vargiai gyvena, ypač žiemos laiku, kada šioje apylinkėje darbai sustoja, nes ir žiemos čia ilgokos.

Laukai čia neblogi, beveik viskas auga; bet ūkininkai prastai gyvena, per tai kad taksos yra didelės ir viskas brangu. Ūkininkai šioje apylinkėj moka darbininkams ant mėnesio iki $40 ir dauguma dirba tik po 10 valandų ant dienos.

J. S. Povas.

HUDSON, N. Y.

Paimk į rankas laikraštį, vis rasi žinutę, kad ne iš to tai iš kito miesto. Bet iš Hudsono niekas nerašo. O čia lietuvių yra jau nuo 20 metų užsigyvenusių. Iksiol jau skaitosi čia apie 40 lietuviškų šeimynų ir du syk tiek pavienių, bet neturėjo jokios draugystės. Tik dabar po biskį pradeda skaityti laikraščius ir paskutiniame laike sutvėrė Šv. Antano iš Paduos draugystę, kurion išsyk prisirašė 20 narių ir padavė viens kitam ranką kąnors veikti savo tautos labui. Naujos dr-stės viršininkais išsirinko šiuos vientaučius: pirmsėdžiu A. Žukavičių, pagelbininku A. Bublevskį, protokolų raštinin-Žadama čia dabar rengti net apvaikščiojimus 50-metinių sukaktuvių nuo panaikinimo baudžiavos ir parsikviesti iš kur-nors kalbėtoją. Hudsone dar niekad nėra buvęs kalbėtojas.

Balandžio 10 d. buvo čia kuningelis, pas kurį kai-kurie hudsoniečiai atliko išpažintį. Kuningėlis labai barėsi, kad skaitą bedieviškus laikraščius nors čia anų ir nėra. Taipgi labai rūstinosi, kam taip po mažai metą į jo krepšiuką, esą vely visai nemeskit. O nepaklausė, ar kas turi ko valgyt, nes yra tokių, ką nuo 6 mėnesių jau nedirba.

Nežinau.

WILKES BARRE, PA.

Balandžio 20 d. vietinis D. L. K. Vytauto politiškas klubas parengė teatrą. Lošta «Mūsų Gerasis». Suvaidino neblogiausiai. Griežė orkestra po vadovyste brolių Baltuškų. Paskui buvo monologas Amerikos lietuvio ir jo įnamių (burdingierių) muštynės. Turinis šioks: ant gatvės užsižiopsojęs policmanas užgirdo lietuviškoje stuboje riksmą ir inbėgo tvarkos daryt. Bešokinėdamas su dešra sudavė pačiam šaukėjui, dešra nutrūko ir nulėkė net į kitą sieną. Publikai buvo juokų tiek kad net ant rytojaus kitiems šonus skaudėjo. Antras vėl buvo pasikalbėjimas to paties Ažiuko iš paprastų vodevilių, kas publiką labiausiai užganėdino. Toliaus buvo išėjęs pirmu kartu «Kanklių Aidos» choras, kurį per visą žiemą buvo mokinęs M. Padolskis. Bet dainuot visai nesisekė (norėjo sudainuot J. Naujalio «Kur bėga Šešupė»).

Vakarėlis visgi buvo viens iš nusisekusių, nors labai ir lijo.

Strauss.

PATERSON N. J

Balandžio 2? d. vietinė L. S. S. kuopa surengė paminėjimui 50-metinių iš baudžiavos paliuosavimo lošimą su šokiais. Ant scenos buvo pastatyta Žemkalnio drama «Blinda». Pirm lošimo merginos V. Lapinskiutė ir A. Stoniutė sudainavo «Onytę» ir jei tikėt publikai, tai dainelė pasisekė, nes pakilo audringas delnų plojimas.

Lošimas vidutiniškai pasisekė. Jei tik butų buvusi atsakanti scena, nieko nereikėtų laukt geresnio. Ypatingai dailiai sulošė Uršė (p. Lapinskiutė), tik jai antrame akte meilės scena nesuvis gerai išėjo. Jos motina (p. Norkienė) nudavė gana typišką lietuvišką bobutę. Iš vyriškų geriausiai atliko Blinda (J. Gilius) nors jis truputį persmarkiai apsiėjo su ponais, Čigonas (S. Pauža), Titnaginskis (P. Gilius), Mauša (J. Reklys), nors jis gana pamaži kalbėjo ir Protokolskis (Danckevičius) nors jam trūko typiškumo. Apskritai imant matyt, kad lošėjai buvo gerai išmokę ir tinkamai apsigrimiravę. Užvis dailiausiomis išėjo scenos: III akte davimas šliubo per kuninga (p. Drobnį), kuris atliko savo rolę tikrai atsakančiai ir išgązdinimas Titnaginskio. Taipat dailiai išėjo ir vaizdelio paskutinė scena, kada Blinda aprubavojo ponus.

Iš visko matyt, kad publika prijaučia lošimams, nes dar niekad nebuvo taip skaitlingai susirinkus kaip šį kartą. Nors ir gana didelius iškaščius reikėjo socialistams panešt liki surengė tačiaus įeigos matomai uždengs išlaidas ir dar koks desetkas dolerių liks pelno.

Vieną reikia pastebėt, kad Patersono publika visuomet laike spektaklių užsilaikydavo blogai, šį kartą užsilaikė gana ramiai. Tiesa, užpakalinėse sėdynėse nors ir tarp savęs šnabždėjosi, bet taip mažai, kad beveik nieko nekenkė lošėjams. Mat su laiku ir žmonės išmoksta būt žmonėmis ir žmoniškai elgtis.

Vakaras visapusiškai žiūrint pasisekė vidutiniškai.

Patersono lietuviškos organizacijos: Šv. Kazimiero pašalpinė dr-tė, šv. Onos, Liet. Ūkėsų Klubas, Kningyno Dr-tė per socialistų iniciativą 1 d. gegužės rengė apvaikščiojimą darbininkiškos šventės. Gatvėmis be procesijos, tik svetainėje prakalbas. Tai pirmas sykis kuomet čia lietuviai tą šventę apvaikščioja.

Vietinė kooperacija, kuri turi valgomų daigtų krautuvę pradėjus buvo eit žemyn, bet grįžus administratoriaut p. A. Varaškevičiui, vėl viskas pasitaisė, ir mūsų kooperativai pasimokinę kad ir administratorių nereik taip daug įžeist, kaip būdavo pirma, džiaugiasi, kad jau krautuvė duoda pelną nežiūrint į tai, kad gerus ir šviežius tavorus užlaiko.

.........**tis.**

SO. BOSTON, MASS.

Balandžio 19 d. atsibuvo balius Labdarystės draugijos. Tas balius buvo vienas iš gražiausių. Bostoniečiai tankiai myli surengti balius, bet ant pabaigos vienas kitą vargiai mato, prisitraukę gėrimų. Bet Labdarystės draugija, vieton gėrimų, sumanė pakviesti Jaunuomenės Ratelį, kad jis pagražintų balių. Ratelis atliko gana gerai savo užduotį, ypač ėjimu «Grand Maršo», 34 poros vadovaujant K. Pratapui su M. Ivoškiute, kadangi jo buvo pirmiau išsimokinę; taigi gražiau siais figuras išradinėjo; svečiai pamatė, ką tokio netikėto.

Toliau buvo sulošta komedija «Geriaus vėliaus, negu niekad». Aktoriai roles atliko gana gerai visi, o kaip P. Žukas, D. Sapalius ir O. Liutkevičiutė, jau ne pirmą syki ant scenos ir taip išsilavinę, kad geriaus negalima reikalaut.

Adomo Sūnus.

NAUJAS LIETUVIS ADVOKATAS

Ketchikan, Alaska, balandžio 16. Kazis Kriaučiūnas, paeinantis iš kaimo Papečkių, Kaupiškių gminos, Suvalkų gubernijos, šiomis dienomis išdavė reikalin-

gą kvotimą ant advokato, ir tapo užtvirtintas per Sūdą Suvienytų Valstijų (United States District Court) ant vedimo provų.

Ponas Kraučiūnas per paskutinius aštuonis metus užėmė urėdą kaipo perdėtinis Inspectorius Suvienytų Valstijų Immigracijos, kurį urėdą jis da ir dabar užlaikys ant nekurio laiko.

Skaitlius lietuvių advokatų Suvienytose Valstijose yra labai mažas (tik apie pusę tuzino), už tad yra tai gera proga dėl dikto burelio lietuvių toj profesijoj sau duonos jieškot, tuom pat kartu gelbėt savo tautiečius papuolusius į visokias nelaimes.

Ketchikietis.

SPRINGFIELD, ILL.

Rods reikėtų tankiau iš mūsų miestėlio lietuvių kas-nors parašyt, bet sunku kas iš jų gyvenimo sugaudyt; nors čia lietuviai skaitoma į kokius 14 ar 15 šimtų, bet jie labai išsisklaistę.

Pereitą gavenią beveik nieko viešai pagirtino neveikta, tik po **smūkles šukauta**. Nuo vyrų neatsilieka ir mūsų moterėlės, padeda ir jos «barus tendyti».

Darbai kasyklėse nekaip eina, sunku juos ir begaut

Oras veik į pavasarį nurodo. Jau ir medeliai pradeda žaliais lapais šypsotis.

A. Čekanauskas.

CHICAGO. ILL.

Šito miesto majoru tapo išrinktas Carter H. Harrison iš demokratų partijos Jisai jau yra buvęs Chicagos miesto majoru 8 metus. Prie jo buvo didelė netvarka, nes geras žmogus nakties laiku nevisai tegalėjo ant gatvės išeiti, pilnos alleys buvo visokių bomų, katrie tiktai laukė kada kur kokį žmogų į alley intraukti ir apiplėšti. O policija tai nebėgdavo žmogaus gelbėti, jeigu ir matė, tiktai bėgdavo į kitą pusę. Paleistuvių namai taip buvo liuosi, jeigu kas vakare ėjo tokia gatve, kur anų buvo tai ponevale vedė į vidų, o jeigu taip nieko ne padarė, tai skrybėlę į vidų įmetė, o kaip eisi skrybelės jieškoti, tai žinoma tada jau nieko neteksi. Ar dabar naujai išrinktas majoras pasitaisys nežinia. Vargiai galima tikėtis Už tai saliūninkams jis patinka. Ir lietuviai saliūninkai džiaugiasi. Chicagos lietuviai, kurie už saliūnus užstoja, nepažiūri, kokį gerą jie turės iš tų saliūnų Ir tai Chicagos lietuviai dar nėra užganėdinti, nes nori kad butų visados saliūnai atdari, dieną ir naktį. Man teko buti ant vieno demokratų susirinkimo, kur buvo lietuviai kalbėtojai. Kada vienas kalbėtojas pasakė, kad Harrison liks miesto majoru, saliūnai bus visados atdari, tai mūsų lietuviai plojo rankomis, kiek galėdami, sprandus užrietę šaukė iš tos linksmybės. Tai mįslija bus rojaus linksmybės, nes jau saliūninkas nebevarys iš saliūno, kai bus pirma valanda.

A. B.

GRAND RAPIDS, MICH.

Didelis streikas iškilo 19 d. balandžio 9 val. išryto; darbininkai rakandų (furniture) šapose pametė darbą; mat beveik visi darbininkai priguli į uniją, kuri pareikalavo nuo darbdavių pakelti mokestį ir sutrumpinti valandas (dabar dirbo 10 val. ant dienos, o nori, kad butų 9 val. ir kad pakeltų ant 10 nuošimčių, taipgi kad pripažintų uniją). Bet darbdaviai visai atsisakė reikalavimus išpildyti ir streikas turėjo įvykti 1 d. balandžio. Miesto ūkėsai pastatė komitetą iš 6 ypatų, kad sutaikintų ginčus, vienok ir čia darbdaviai pasirodė esą kurčiais, nieko nedavė, nors sulyginus su kitais miestais čionai už tą patį darbą mokama daug pigiau. Unija netekusi kantrybės ir matydama geru nieko negausianti, išėjo ant streiko, — apie 10,000, o gal ir daugiau. Už darbininkus eina ir susijungę miesto pirkliai ir pati miesto valdyba. Miesto majoras Ellis visa spėka darbininkams yra atsidavęs ir žada gelbėti, kiek galėdamas. Net ir visos miesto bažnyčios užjaučia darbininkams, nes darbdaviai nebesvietiškai išnaudoja darbininkus. Kaip streikas išeis sunku spėti vienok darbininkai tikisi laimėti, ir tas turės įvykti, jeigu iš tų pačių neatsiras skebų.

Patartina lietuviams iš kitų miestų, kad darbo jieškoti tegul niekas nevažinoja į Grand Rapids, ba dabar didelis streikas yra: kaip pereis, vėl parašysiu dėl «V L.» skaitytojų.

Vienas lietuvis policijos teisme užsimokėjo baudos $53.35 už nešiojimą prie savęs revolverio. Patartina, kad nieks jų slapta nesinešiotų, ypač mūsų jaunuomenė, kuri mėgsta juos laikyti, o kaip kas įskundžia, tai didelę bausmę gauna. Ir ištikro tame mieste nėra reikalo nešioti ginklų, nes jokių «bomų», kai kituose miestuose, čia nėra

Oras vis dar dorai neatšįla, šalta, dažnai lija Tik dar pradeda žolė augti. Žmonės dejuoja ant šalčio, nes jau laikas butų atšilti

J. Garnupis.

Vietines Žinios.

— **Operettė „Kaminakrėtis ir Malūnininkas''**. Pereitą subatą antrą sykį Brooklynas pamatė, bėgiu keleto metų, viršuj išvardytą operettę. Diena nusidavė labai graži, todėl daug publikos susirinko. Apie lošimo ir viso vakarėlio gražias pasekmes męs čia neminėsim, nes tikimės, kad kitame numery bus parašyta plačiau.

— **Gymnastikų Klubo vakarėlis.** Balandžio 22 d. vietinis Lietuvių Gymnastikos Klubas turėjo parengęs savo vakarėlį-balių, kurio pasisekimu netik klubo nariai bet ir pašaliniai negali atsigėrėti. Tarpe kitų dailių žaidimų, buvo vaikščiota «Grand maršas», kurie dabar labai inėjo madon. Aštuonios merginos gavo gyvų gėlių bukietus, p-lės: Matulevičiutė, Mažeikiutė (iš Elizabeth), Vikerčiutė, Kulbokiutė, Kalvaičiutė, ir trįs iš Newarko (kurių vardai nesužinota). Ypač jaunimas dailiai pašoko «Aguonėlę» Publikos buvo į 600.

— **Lietuvis nusižudė.** Ant 1,047 Manhattan Ave., Jonas Klekmanas, įnėjęs savo brolio Antano miegruimin, rado jį nuo balkio ant virvės pasikorusį. Sakoma, kad nusižūdėlis jau pirmiau buvęs pradėjęs eit iš proto. Pereitą subatą graborius Zaliauskas Antaną Klekmaną palaidojo.

New Yorko žinios.

¶ **«Rusko-Amerikansky Viestnik»** mėnesinio žurnalo išėjo N4. Be kitų įvairių žinių ir informacijų rusams išeiviams greta trupučio beletristikos, čia išspaudinta dar devyni patarimai, kuriuos ne užilgo žadama išspauzdinti 22 kalbose ir dalinti immigrantams, išsėdant jiems iš laivo. Patarimai šitokie:

1. Būkitę dori ir teisingi visuose jūsų pasielgimuose, ir jųs pamatysite, kad taip-pat į jumis atsineš ir amerikonai

2. Išsimainykit savo pinigus ant amerikoniškų pirma išėjimo iš Ellis Island. Čia išmainymą prižiūri pati valdžia

3. Jei jūsų kelias yra kur tolyn, tai nesustokite New Yorke, nes čia jums gresia iškaščiai, susivėlinimas, o kartais galite pakliūti besąžiniams žmonėms, kurie gali jus suklaidint ir išviliot pinigus.

4. Nevisuomet tikėkite, kas pasirodys iš kišenės metališką blėkę ir sakysis esą detektivais, šnipais, inspektoriais ir t. p. Tankiai tuomi naudojasi ir prigavikai. Esant reikalui kreipkitės į uniformuotą policmaną

5. Jeigu atvykote New Yorkan ar jo apylinkėn, tai ant Ellis Island pasiprašykite vadovo iš «North American League», kuris jus nuves palei adresą.

Atminkite šituos adresus:

a) **North American Civic League, 127 Madison ave., New York.**

b) **New York State Bureau of Industries and Immigration, 381 Fourth ave., New York.**

d) **United States Division of Information 17 Pearl str., New York.**

č) **New York State department of Agriculture 23 Park Row, New York.**

Palei viršuj minėtus adresus ateivis gali gauti teisingas žinias, patarimus, pasiskųsti, etc.

6. Siutinėkite pinigus krasa.

7. Pinigus dėkite į reguliariškas taupymo bankas, kurias valdžia prižiūri. Norėdami apie tos ar kitos bankos teisingumą dažinoti, klauskitės viršuj nurodytu adresu po litara «b»

8. Sutaupytus centus dėkite pirkiman žemės. Amerikoje žemė pigesnė ir derlesnė, negu Europoje; geresnės rinkos arčiau prie miestų ir produktų kainos augštesnės už Europos Pirkite žemę per valstijos įsteigtus biūrus tas jus išgelbės nuo neteisingų maklerių.

9. **Pirkite žemę!** Įsitaisykite nuosavį gyvenimą, kokį turtas daleidžia. Jei turite farmą (ūkį), jųs esate neprigulmingas ir užėjus blogiems metams, jųs visgi galite sau maistą pasigaminti Kada dėl krizio sustoja darbai fabrike, jūsų tas nepaliečia... Miestai pilni žmonių, kurie nebeišsigali uždirbti savo šeimynų užlaikymą. O farmeriai begyvuoja sau.

Sveikata, turtas ir laimė galima rasti ant farmų gamtos prieglobstyj. Stengkitės ir jųs tame ingyti sau dalelę!

¶ **Dar apie «daktarus».** Pereitame num. «V. L.» trumpai buvo paminėta, jog krasos valdžia ir «American Society» uždarė gerai lietuviams jau žinoma Dr. Hartmano medikališką instituta. Su Hartmanu sykiu uždaryta buvo dar ir kiti tiems panašus du institutai:

1) Universal Medical Institute, ant 30 W. 29 gatvės, ir areštuoti «daktarai» William Taylor ir A. Deigualdo. 2) Vienna Medical and Electrical Institute, ant 140 E. 22 gatvės kur areštavo Dr. Leonardą Landes. Iš visų institutų paimta vienuolika maišų su laiškais ir kningomis.

Dabar visi areštuotieji: Landes, Hartmanas ir Taylor paleisti, užsistačius kaucijos kiekvienam po $5,000 Hartmanas sakoma ant 14tos gatvės vėl dar palengva «praktikuojąs».

¶ **Krutomieji paveikslai ateityj.** Th. Edison, garsus išradėjas ant telefonų lauko, pranašauja, jog neužilgo New Yorke mokyklose būsią įvesti krutomieji paveikslai, su kurių pagalba būsią mokinama historijos, geografijos ir naturališkos historijos. Edisonas sako, kad nuo krutomųjų paveikslų vaikai per 15 minučių išmoksią tiek, kiek dabar mokyklose išmoksta per 15 dienų. Ant tų paveikslų prirengimo dabar Edisonas ir darbuojąsis.

¶ **Ledas nepabrangs.** American Ice Company prezidentas Wesley paskelbė publikai, jogei ateinančią vasarą ledą pardavinėsią ta pačia kaina, ką pernai ir atgal dveji metai.

¶ **Kvortai kraujo $25!** Viena moteriškė pagarsino laikraščiuose jog daktarai jai patarią kur nusipirkti iš gyvo žmogaus kraujo, tai tada galima būsią ji pagydyti. Todėl ji pasiūlė apgarsinime $25 už kvortą kraujo. Ant rytojaus susirinko daugiau šimto žmonių, siūlančių savo kraują. Pigus New Yorke kraujas!

¶ **Pasimirė.** Balandžio 8 d. rusai išeiviai palaidojo čionai pasimirusį vieną iš įžymiausių žydų «Bundo» ir rusų socialistų organizatorių, J. A. Korostaševskį (Stačevą), kuris du sykiu Rusijoje buvo ištremtas, o pradžioje 1910 m vėl buvo areštuotas už ištremtinių organizavimą. Pernai rudeniop ir ištrėmimo pabėgo ir atsidūrė New Yorke. Bet neilgai čia begyveno.

¶ **Liepojuj kvarantinos jau nėra.** New Yorko laivų agencijon pas A. E. John & Co. (27 Broadway) atėjo telegrama iš Liepojaus, kad tenykštėje prieplaukoj tapo nuimta kvarantina, kuri buvo nuo choleros laikų užvesta. Būdavo iš choleros apylinkių keleiviai, važiuojanti Amerikon tampa net ant penkių dienų kvarantinoje užlaikomi Dabar jau neužlaikinės keleivių.

¶ **Hippodrome teatras**, paskutinėse savaitėse savo sezono apskelbė duosiąs už tą pačią įžangą geresnes sėdynes. Dapildyta graži scena iš plantatorių gyvenimo ir Šermano armijos maršas.

GARDNER, MASS.

Laiškas Lietuvių Apšvietos Draugystei,
Brooklyn, N. Y.

Malonųs broliai!

Gavau laiška nuo sekretoriaus Liet. Apš. Dr-tės M. Yeskoth su užklausimu: ar aš prigulėsiu ant toliaus prie L. A. D. Tat aš šiuomi pranešu, kad aš nemįslinu niekados atsitraukti nuo L. A. D. Nes «Liet. Apš. Dr-tė» yra kaipo **pavasario žiedas** tarpe lietuvių; ir tam panašių draugijėlių męs lietuviai mažai teturime. Tik gaila, kad Brooklyno didžioji inteligentija, taip naudingai dėl visuomenės draugijėlei, mažai teužjaučia. Gal jie mano, kad tamsioji minia turi eit prie jų, o ne jie prie minios. Bet tuomi labai klysta. Nse kada minia pati supras mokslo svarbą, tai tuomet nereikalaus kad jie eitų prie minios. Aš linkiu Liet. Apš. Dr-tei ilgo amžiaus ir kad draugijėlė pasistengtų sutraukti didžiausį skaitlių Brooklyniečių į savo žinyčią ir ten jiems rodytų kelia prie šviesesnio ir doresnio gyvenimo.

Malonkite prisiųst tikrą žinią, už kiek ir kiek aš esmiu skolingu

Su pagarba,
J. M Balčius,
265 No. Main St., Gardner, Mass.

MUSŲ KELIAUJANTI AGENTAI.

Šiomis dinomis mūsų keliaujantis agentas J. Garnupis bus Chicagoje, Kenoshe, Racine, Seyboigane ir kitose tos apylinkės vietose; važinės po Illinois ir Wisconsino valstijas. Todėl pranešame, jog pas jį galite užsirašyti „Vienybę Lietuvninkų'', duoti apgarsinimus ir kningų užsakymus.

Kitas mūsų keliaujantis agentas, Jonas Brazaitis bus Clevlande, Ohio. Jis važinės po Ohio ir taipgi Indiana valstijas. Pas jį galėsite užsirašyti „Vienybę Lietuvninkų'', duoti apgarsinimus, ir kningų užsakymus.

Kada eina apie sveikata norima to, kas yra geriausio, todelei vartok Severos Gyduoles.

VIENAS PAZIUREJIMAS VEIDRODIN

pasakys tau, ar tavo kraujas nečystas, retas ir neveiklus. Visas tavo kraujas kada tai buvo čystas ir vėl gali buti tokis pats, jeigu vartosi

Severos Kraujo Valytoja

Yra geras pavasaryje.
Geras kiekvienoje metu dalyje.

Atsakančiausios gyduolės kiekvienam: *Vyrams*, *Moterims*, *Vaikams*. Veido taškai, papučkai, dedervinės, prisukimai, lupimasis, raudonumas ir kitokios odos ligos išnyksta, jeigu tas gyduoles vartoti pagal nurodymą. Jos sustiprina ir išvalo kraują, priduodamos organizmui spėkų. Kaina $1.00

Parsiduoda aptiekose. Reikalauk Severos Gyduolių ir persitikrink, jog tau duoda tą ko reikalauji.

SUIRIMAS NERVU

apsireiškia nemigoj, susierzinime ir abelnai kada negerai jautiesi.

Severos Nervotonas

yra labai branginama gyduole nusilpusiems, nervuotiems, persidirbusiems vyrams ir moterims. Jos gerai veikia ant nervų systemos, sugrąžindamos juos į normališką sveikatą.

Bonkutė Doleris.

GERAS UPAS

daugiausiai pasidėkojant geram virinimui vidurių. Turėsi vieną ir kitą, jeigu pradėsi vartoti

SEVEROS
Gyvasties Balsama

turi gerą įtekmę ant kepenų, skilvio ir žarnų. Sustiprina virinimo organus taip, jog užkietėjimas, kepenų skaudejimas, nevirinimas, liuosumas vidurių ir kitos panašios ligos visiškai išnyksta.

Bonkutė 75c.

Daktariškus patarimus gausi dovanai, jeigu parašysi in mųsų Dakriška Skyrių.

W. F. SEVERA CO.

SOUTH OMAHA.

Vytauto kuopelė rengia didelį teatrą ir balių. Bus lošiama drama „Pilėnų Kuningaikštis''. Šita drama yra parašyta pagal senovės historijos padavimus. Matysite kaip Gražutė bus uždaroma į kalėjimą; matysite karės lauką ir, kaip senovės kareiviai lietuviai gynė Lietuvą tėvynę, kaip grūmėsi su savo priešais. Taipgi bus dainos deklamacijos, prakalbos. Šitas pasilinksminimo vakarėlis bus gegužio (May) 7 dieną 1911 m. Franikio svetainėje, 20 S. str. Prasidės 2-ra val. po pietų. Įžanga visiems tik 25 c. Todėl malonėkite visi be skirtumo atsilankyti į šį vakarėlį.

Užkviečia Komitetas.

PASKUTINĖ LEKCIJA!

Šiuomi paskelbiame, jog 9 d. gegužio (May) bus jau paskutinė šiame sezone Liaudies Mokyklos paskaita, kurios visi tie kurie ligšiolai lankėsi ir visi Brooklyno vientaučiai nepamirškite. Perkėlėm ją ant 9 d. gegužio, nes 1 d. gegužio buvo apvaikštinėjama gegužinė šventė.

Skaitys p. J. Baniulis ant temos «Mintįs apie Poeziją», kur bus plačiai atvaizdinta, kas tai yra poezija. Paskaita atsibus paprastoje vietoj, p. Draugelio salėje, 73 Grand str. Prasidės lygiai nuo 8 nių vakare.

Kviečiame visus

Su pagarba

Liaudies Mokykla.

Klausyk Gero Patarimo!

Mokek sau o nekitam randą.

Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokį kokį išgali New Yorke. New York City skubiai eina visoki pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmonėms ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų toji žemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu budu toji žemė pasilieka 7-nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važiuot, bet ima mažai laiko tik 2 minutas trukis bėga 1 mylę po žeme. Todėl New York City per pereitus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiausia turčių, o daugiausia prasigyveno iš žemės pradėdami su $50, o mųs lietuviai sudeda pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tų pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom sa ve išnaudot. ŠTAI MĘS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, naujai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvanai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už $3.500 įmokant keletą šimtų ant pradžių, o paskui po biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip pat ir LOTUS parduodam nuo $450 iki $750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Čia randasi visoki bizniai, mokyklos, hospitolės ir t. t. Nuo mųs žemę pirkdami įmoką už Lotą $10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, precento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mųs žemės Jamaica Bay yra rengiama prieplauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti plenai ir paskirta 70 milijonų nuo Suvienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mųs reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties" išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Žemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa.

J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes-Barre, Pa.

M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.

120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.

DIDIS GYDYTOJAS **Dr. Ignotas Stankus M. D.**

pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos Indiana, ir baigęs kvotimus aukščiausioje ir jau paskutinėje daktariškoj mokykloj **New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL,** kurioje speciališkai išsilavina gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų: pabaigęs tą mokslą įgavo vardą aukšto, didžio daktaro. Dr. IG. STANKUS, per kiek laiko buvo miestavu daktaru Indianapolis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligų, atlikdamas savo užduotį kuo geriausei ir užganėdinančiai žmonijai dabar-gi pasišventęs labui savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiniškus daktarus, įrengė savo locną naminį ligonbutį ir:

KVIEGZIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubei kreipkis pas manę ypatiškai arba **laišku,** o busi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neišgydoma, neabejok, **nes aš turėdamas** didesnę praktiką ir aukštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksiu **tikrai** brolišką ir sąžinišką rodą. Kiekvienas iš atsišaukusių persitikrįs, kad **esu pabaigęs** didesnį daktarišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai **svetimtaučiai.**

APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI LIGAS

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlimo sąnarių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių **kraujo** ligų, užkietėjimo ir nedirbimo vidurių; išbėrimo, kuno niežėjimo, visokių **spuogų,** dedervinių, slinkimo plaukų; galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, **inkstų, plaučių, kepenų.** Nuo visokių nerviškų ligų, neuralgijos, drebėjimo sanarių, **nemiegojimo** ir išgasčio; nuo greito nuilsimo, sunkaus kvėpavimo, peršalimo **ir nuo visokių slogų.** Nuo visokių užkrečiamų lytiškų ligų, ir visokių kitokių nusilpnėjimų **sveikatos.** Teip-gi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingų ir nereguliariškų **mėnesinių,** baltųjų tekėjimo ir gumbo ligų:

Turiu Speciališką Diplomą dėl darymo Operaciju.

Ištikus butinam reikalingumui operacijos, kada vaistai negal pagydyti kaipo tai: augimo vėžio skilvyje ir visokių akmenų, skaudulių ir guzų, ar tai butų pusléje, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tą su pageiba operacijos galima prašalinti kuo geriausei ir už menką mokestį. Darau teip-gi operacijas ant kaulų, smegenų, grobų ir lytiškų organų, kaip vyrų teip ir moterų. Ištiesinu pritrauktas kojas ir rankas. Išgydau su naujausio budo operacija repturą, už menką prekę.

Pertai kreipkitės kiekvienoje ligoje pas manę. Jeigu negalima pributi ypatiškai, tai parašykite ką skauda ir kokius nesveikumus jaučiate savij, o aš suprasiu viską ir ištyręs duosiu rodą, o jeigu reiks, prisiųsiu ir gyduoles, o tas nedaro skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoj, Anglijoj, Kanadoj ar kitose šalise.

Atsilankantiems ypatiškai ir dėl operacijų, turiu savo locną naminį puikų LIGONBUTĮ. Biednus gydau DOVANAI.

Dr. Ignotas Stankus M. D. 1220 S. Broad St. PHILADELPHIA, PA.

Val. Ofiso: no 9 ik 12, no 2 ik 4, ir no 6 ik 8 vakare. Nedėliomi no 1 ik 5 vakare.

SUSIRINKIMAS:

Lietuvių Laisvės Kapinių Draugystės atsibus gegužio 1-ma dieną panedėlio vakare 7-ta valandą draugo J. Perluko name Rhone, Pa. 1911. Neatbutinai visi tur susirinkti ant to vakaro.

Komitetas.

Meldžiu atkreipti atydžią!

Turiu už garbę pranešti visiems „Progreso Ratelio'' nariams, jog 7 tą gegužės (May) apie 4-ta val. po pietų p. Draugelio svetainėje po No. 73 Grand st. bus susirinkimas ir pasikalbėjimas apie viską. Meldžiu visus narius butinai atsilankyt.

A. Rinkevičius.

ATYDA!

Kiekvienas, kuris mokėjo pinigus už gydymą per laiškus ar asabiškai toms įstaigoms: The Collins New York Medical Institute, Dr. Ferdinand Hartman, The Vienna Medical Institute, Dr. Landes ar The Universal Medical Institute už sunaikinimą vaisiaus, sutrukdymą apsivaisinimo, džiovos, atsiųskite vardą ir pavardę, pilną savo adresą, su visom gromatom, kokias tik gavote nuo augščiau minėtų daktarų pas:

Henry A. Wise,
U. S. Attorney,
New York City.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo tikrų brolių Jono ir Juozo Svipų, iš Rudaminos parapijos kaimo Baravos, Suvalkų gub. Turiu svarbu reikalą. Atsišaukite patįs, ar kas kitas duokite žinią, už ką busiu dėkingas.

Antanas Svipa,
Box 12. Carbon, W. Va.
(61)

Pajieškau savo draugo Jono Paužos, paeina iš Suvalkų gub., Marijampolės pav., Pilviškių par., Šeudiniškės kaimo. Jisai pats ar kas kitas malonėsite duoti žinią, nes yra svarbus reikalas. Adresuokite:

Mat. L. Pranaitis,
201 Rubber Ave., Naugatuck, Conn.

Pajieškau brolio Jono Kirkučio, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Raudėnų par. 4 metai kaip Amerikoj: 2 metai atgal gyveno West Virginioj ir dirbo anglių kasyklose. Bus jau 2 metu kaip nieko apie jį nežinau. Jeigu kas apie jį žinote ar jis patsai meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

A. Kirkutis,
P. O. Box 73. Rumford, Me.

Pajieškau savo brolio Izidoriaus Stankačio, gyvena Brooklyne ir, 13 metų kaip Amerikoje, taipgi draugo Juliaus Magoliaus arba Mazgele. Turiu svarbu reikalą. Prašau atsišaukti ant šito adreso:

Jonas Shemshis,
1047 Maplewood ave. Bridgeport, Conn.

REIKALAUJU

Merginos arba moters prie vaikų dabojimo. Atsišaukite arba atsilankykite pas:

Izdor Stankaitis,
206 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

Tepliorius ir Dekoratorius.

Iškabas rašau ir popieruoju. Užsimu abelnai teplioryste. Vientaučiai kreipkitės pas lietuvį.

D. K. Norvelius,
19 4th Ave., Long Island City.
(20)

Suratas Pagarsinimo.

Katalogas visiems dykai per 15 dienu duodam viską ant pusės ir ant mėnesinių išmokėjimų. Prisiųsk $1.00, o aplaikysit tavoro ant $10.00. Kas mėnuo po $1.00. Turim dziegorių, mašinų šnekamų, drukuojamų mašinų ir muving pikčerių mašinų nuo $5.00 iki 100,00 dolerių.

Prisiųsk 1.00 dolerį ir jeigu tavoras netinka sugrąžink ir indėk marka už 2c. dėl atsakymo. Adresuok:

J. M. Brown,
Box 765. Williamstown, Mass.

PIGI HISTORIŠKA DOVANA!

Kas norite gauti ją ar tai sau, ar savo draugams, arba savo namiškiams pasiųsti į Lietuvą, tai prisiųskite mums 10 centų markėmis ir, apturėsite gana didelį ir akyvą jubilėjinį numerį 25 metų «Vienybės Lietuvninkų» sukaktuvių. Tame numeryje rasite 62 paveikslus žymių veikėjų ir rasytojų ant tautiškos dirvos, ir 58 straipsnius, kurie turi didelę svarbą, iš historiško atžvilgio ir pasiliks ilgai lietuvių literaturoje, kaipo savo rūšies dokumentas. Todėl pasiskubinkite jį įsigyti sau arba savo giminėms bei draugams gyvenantiems Lietuvoj, kaipo velykų dovaną. Prisiųskite mums augščiau paminėtą sumą ir aiškų savo adresą, o męs tuojaus išsiųsime tamistoms jubilėjinį numerį. Kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co.
120--124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Liteuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.

Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų'' seniausis iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų'' obalsis - teisybę į akis. „Vien. Liet.'' paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien. Lietuvninkų'' skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniškumo mokslainės.

„Vienybę Lietuvninkų'' skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmei viškame laikraštiyje jieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv.'' siunčiame vieną numerį dovanai.

„Vienybė Lietuvninkų'' išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei m. $1.00. Užsieniuose metams $3.00, pusei m. $1.50.

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų'' reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį'' arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduoda Laivakortes

in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.

Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.

Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Paukstis ir K. Brazys,

120=124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. **Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.**

Laivai išeina kas dvi sąvaitės

8½ dienų in Roterdamą. III klasa $31.

11½ dienų in Liepojų. III klasa $35.

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

Telephonas: Greenpoint 8.

Daktaras

A. Szliupiute-Jankauckiene.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir linko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

PAKALNĖN.

Sveikas, drūtas žmogus, be jieškodamas visur progos smagiai pagyventi, tankiai perdaug toli nueina, ir paskui turi gailėties. Jis mat neklausė tų persergėjimų, kurios pati kamta kartas nuo karto žmogui duoda — pagirios po linksmai praleistos nakties, apetito stoka, kurį jis manė iššauksias stipriais gėrymais ir aštriu maistu, galvos skaudėjimas ir visokie kiti blogumai. Jis mat nepastebėjo kad tuo važiuoja „pakalnėn''. Jei jis turėtų stiprią valią save susivaldyti, gelėtų savo sveikatą pataisyti, pasigelbėti. Mes norėtume įkalti kiekvienam, kad geriau savo sveikata rūpintus, kaip tik pastebi nors mažiausį savo tvirtumo ir energijos puolimą ir nenorą valgyti. Tokiuos asitikimuos reikia tuojau vartoti Triner's American Elixir of Bitter Wine, kuris reguliuoja vidurius valo krauja, sustiprina nervus ir gydo vidurių sukietėjimą. Visose aptiekose. Jos Triner, 1333 -1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynę'', savo iždė turi grynais piningais suvirš $25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad **Susivienijimas** turėtų bent 100,000 **sąnarių,** tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė gaunama dovanai ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek piningų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.**

Inmokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar **daug sykių didesnį,** negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgaviui taip: $150.00, — $300.00, — $600.00 ir — $1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

pas Susivienijimo sekretorių: **J. Žemantauską, 307 W. 30th st., New York City.** Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: M. J. Damijonaitį, 812—33rd st., Chicago, Ill.

"Look Out! You'd better take care of Yourself"

Galvos skaudėjimas, gerklės sopė, skaudėjimai krūtinėje, šonuose, pabrinkę muskulai ar kitoki slogų ženklai neineis iš sunkų padėjimą jeigu vartosi

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERI

sulyg to, kaip yra nurodyta ant pakelių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergėkis pamėgdžiojimų ir klastavimų, žiūrėk tik kad butų **Inkaras** ir mūsų vardas.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.

Richter'io Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

VYRAI

Dr. O'Malley, Specialistas.

RUPTURA, NERVIŠKI ar KENČIANTI VYRAI.

Yra klaida, labai didelė klaida, patrotinimas laiko ir pinigo, o ir nereikalingu kentėjimu, idant pasitikėti ant naminio gydymo dėl aplaikytos arba nerviškos ligos, katrų paprasti daktarai mažai žino arba visai jų nesupranta. Daug kartų męs esame pašaukti pataisyti klaidas tokių **nesuprantančių daktarų ir teip vadinamų specialistų,** kada liga taip toli insigavo, kad beveik sunku yra ją išnaikinti. Į kenčiančius męs sakom: matyk

Dr. O'Malley

garsingą specialistą, dėl greičiausio ir atsargiausio gydymo: širdies, kepenų, inkstų, ar pusles, paslaptų vietų ligos, rupturos, verikosele, kraujatekio, fistula, speciališkų ligų, kroniško nesmagumo, visokios paslaptos ligos vyrų, užnuodijimas kraujo ir t. t. Gydome šimtus tokių sunkių ligų pasekmingai, kur vietinis daktaras gal tik vieną gydo. Mųsų gabumas yra jųsų protekcija. Prekės prieinamos. Kreipkites pas mus su užsitikėjimu.

DR. ALEX. O'MALLEY

158 Washington st., Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Suviršum 20 metų daktaravimo mieste Wilkes-Barre, mųsų vyriausias ofisas.

Prisiųsk 2c. markę, o gausi knygutę apie rupturą dykai.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.00, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"

ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

HOTELIS
VIN. DAJNIO

12 W. Main st. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepenti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šeip susirinkimų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINCĄ DAJNĮ.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

LIETUVISZKAS GRABORIUS

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.

Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

Razutis & Dixon

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, neįmirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypą

New Phone 4023-2. Lock Box 48.

CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. **Prieg tam laikau HOTELĮ.**

Chas. Adams,

George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka

Advokatas ir Notary Public.

Ofisas: 3 N. Main Street,
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
188 So. Washington Ave.
Scranton, Pa.

Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak. Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

NAUJAS DARBININKIŠKAS LAIKRAŠTIS.

Nuo gegužio 1 d. 1911 m. pradės eiti į du mėnesiu kartą žurnalas, vardu: „Laisvoji Žmonija". Kaina metams 50 c.

„Laisvoji Žmonija" eis kningos formate 20 pusl. „Laisvoji Žmonija" talpins geriausių draugijinių veikėjų ir revoliucijonierių raštus. Pasiskubinkit užsirašyti, idant apturėtumėt gegužinį numerį, pašvęstą darbininkų šventei.

Piningus siųskit money ordery.

Adresuokit:

„Laisvoji Žmonija",
1613 So. Halsted str., Chicago, Ill.
(91)

Tel. 3123 Orchard

Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
203 E. Broadway, New York, N.Y.

Ofiso Valandos: Seredomis 9r.–8 v., Nedeliomis 9 iš rito iki 3 po piet; Petnyčiomis uždaritas.

Cia kalbame maskoliškai ir vokiškai.

PITTSTON, PA.

Cia visi perka šifkortes, siunčia pinigus ir padaro daviernastis. Auksinius dziegorėlius ir žiedus, siuvamas mašinas drukarnėles, bankas, visokius sidabrinius ir auksinius daiktus.

G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

ADVOKATAS

VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas** ir **Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

Prašau atsilankyti, broliai, pas savo!
Tikras Lietuviškas

Dziegormeisteris ir Auksorius.

Nuo 30 metų tame amate esantis. Taisau pats ir gvarantuoju savo darbą teip laikrodėlių kaip ir sieninių laikrodžių, krajavų ir amerikoniškų. Teipgi visokių žiedų, spilkų, lenciugėlių, o labiausiai išdirbu geriausiai šliubinius žiedus, tikro aukso 14 arba 18 k., kokius kas nori ir signatus. Teipgi užlaikau visokių dalykų. Nepamirškite mano adreso,

JOSEPH MITKO
168 Grand st., Brooklyn, N. Y.
kampas Bedford ave.

Gydau tiktai vyrus.

Speciališkas ir užsedintas vyru ligas.

AR ESI APIMTAS KOKIOS SPECIALIŠKOS LIGOS,

kurią nenori gydytis pas šeimynos daktarą? Kraujo užnuodijimą, pučkus, skaudėjimus burnoje, gerklėje ir ant liežuvio. Ar tavo plaukai puola? Ar kvapas atsiduoda? Ar skauda dantis ar smegenis? Ar turi galvos skaudėjimą, ar didesnius arba mažesnius skaudėjimus kitose kuno dalise. Aš gvarantuoju išgydymą šiuose dalykuose. Vandentekį, jaunystės klaidas, uždegimus, susisukimą ar subrinkimą gyslų privatiškų dalių, nustojimą tvirtumo. Ar esi peržengęs tiesas sveikatos ir gamtos? Ar silpni pečtai? Ar nuvargęs! Ar esi apimtas nepasekmių, kaip tai nerviško nusilpnėjimo ir nustojimo vikrumo? Ar jautiesi silpnas, susikrimtęs ir negali atlikti darbą kaip pirmiau? Ateik pas mane, o aš tau pagelbėsiu.

Patarimai ir egzaminavojimai dovanai.

Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedėliomis ir šventomis dienomis, nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po pietų.

Senas Dr. Geary

151 W. 23-rd st., New York, N. Y.

Visi aplikantai dėl gydymo turi pributi ypatiškai del išekzaminavojimo. Ligos negali but pasekmingai gydomos per laiškus. Nerašykite, bet ATSIKANKYKIT.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvarancią į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatika. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankierius reik'lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už $26.15, 100 rub. už $51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už $518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Amerika. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

PIRMAS LIETUVISZKAS

Fotografistas ir Maliorius

VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokestis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo draugą arba draugę ir nutrauksi jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos kliasos darbas.

G. BENSON

328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

Kalendorius

1911 metams.

Su puikiais skaitymais, statistiškomis žiniomis apie Lietuvą, ir daug visokių aprašymų ir eilių.

Kaina 25c.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Skiriamas Lietuvos Mokyklai. Su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją butinai reikalingas.

Kaina 75c.
Apdaryta $1.00.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

DUODAME	TIKTAI
ant išmokejimo ir 6 menesinią prabą	$20.00 po 5c. kasdien.

Išsiunsim Jums labai puikų 14 K. solid gold filled laikrodeli, lenciugeli ir breloką ant 6 menesinią prabą, o kada laikrodeli gerai išprabavosit ir busit juom kantanti, tada nuo to laiko mokesitie tolaus $1.50 ant menesip. t. y. 5 centus kasdien. Preke šido laikrodelio su lenciugelių ir brelokų yra tik $20.00.

Jaigu geresni sunkesni ir gražesni auksini 14 K. gold filled laikrodeli su lenciugelių ir brelokų norėtumet, duodame už $40.00 tiktai, teipgi ant išmokejimo po 10 centu ant dienos, abra $3.00 ant menes'. Rašikit ko greičiausei ape išaiškinimą ir katalogą, iš kurio galesitie išrink i sau kokis Jums pasidabos ir pridekit stampus ant atsakymo.

110 E. 125 st. Dep Y New York
SOLID GOLD WATCH CO.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00.**

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15 c.**

Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... **10 c.**

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).....**35 c.**

Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

E. APRIL, Savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —

JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Atidžiai visu Lietuviu

LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ

Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veseilioms ir šiaip visokiems susirinkimams. **Salė 212 Berry Str.**

Reikale kreipkitės prie mųs, o busite užganėdinti konogeriausiai.

JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

New Phone 1284 — R.

PUIKUS HOTELIS!

KAZ. MILIŠAUSKO.

Geriausia užeiga lietuviams.

Salė mitingams ir susirinkimams.

Priek tam laikau kriaučyste. Siuvu siutus dirbu pagal naujausią madą, už prieinamą prekę.

Reikale nepamirškite savo lietuvį.

243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Hotelis žemai, o kriaučystė viršuj.

VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI.

Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilenas, 102 Grand str.
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s. 349 Kensington ave.,
M. K. Wilkevich, 3356 So. Halsted St.,
SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauckas, 8745 Escanoba Ave.,
CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 310 John str.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 264 Pine str.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LOWELL, MASS.
P. A. Jatulevičius, 474 Merrimack st.,

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.
J. Žemantauckas, 307 W. 30-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas, % Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water str.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 49 Cole st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
J. Digrys, 1213 Philo str.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

TURNERS FALLS, MASS.
K. P. Šimkonis, Box 671.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Boston, Mass.
Julius Bukantis,
172 Endicatt St.

Didžiausis ir gražiausis pasaulėje teatras

HIPPODROME

ant 6 Ave. ir 43-44 st., New York

Lošia: „Tarptautiškas Lenktynes", „Niagaros Balletas, „Žemės Viduriuose" ir 12 aktų cirkaus.

Kasdien po pietų 2 v. ir vakarais nuo 8.

Geriausios sedynes $1.

Antanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galit gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiansiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNE-TU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGU, visokiu gražiu POPIERU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c., 5 tuz. - $1.00, Perkupčiams 1.000 už $6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su pris mu $3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5 c, markę gausit ji su 456 paveikslais ir 1.000 naudingu daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai į visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gaut pirkt tavora dang pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str.,Providence Sq. SCRANTON, PA.

BENNETT TYPEWRITER. Preke $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios masinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mažinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atrametuojasi nuo kaspino.

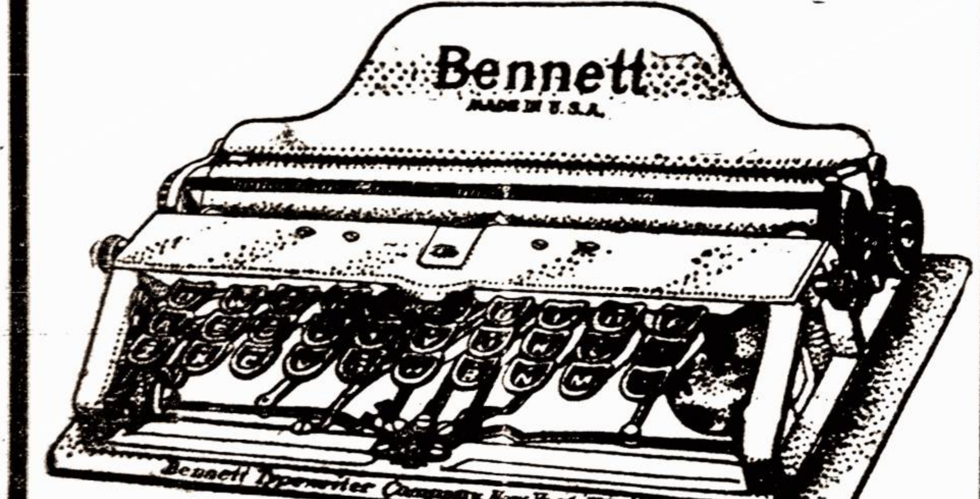

Didumas mašinos 2×5×10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Baltramiejaus Naktis.

Yra tai puikus prancuzų romanas. Svarbųs tikėjimiški ginčai. Labai žingeidžios paslaptįs karalių, vyskupų ir kunigų.

Kaip dievobaimingi katalikai, su bažnyčios palaiminimu, tik viena nakčia Paryžiuje išskerdė 60 tukstančių žmonių, prieštngų popiežiui.

Dviejų mirštančių kalba bedievio su kataliku, kaip jie tada atjaučia ir kaip brolis brolį dėlei karaliaus nušovė ir daug visokių akyvumų mislijantiems žmonėms. **Kunigai tą knygą draudžia skaityti.**

"Baltramiejaus Naktis" didelė knyga; kaina tik 75c. Ji reikalinga kiekvienam perskaityti. iš kelių tukstančių lickasi jau tik ~~300~~ egz. Pasiskubink gauti. Siunčiant orderį, adresuoti ant išleidėjo vardo:

J. NAUJOKAS
120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Vienas Doleris Dovanų.

Kuris per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikalbins, prisiunčiant $2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių. t. y. „KOVĄ", „LIETUVĄ", „VIENYBĘ LIETUVNINKŲ". ar „LAISVĄJĄ MINTĮ" per ištisus metus, gaus dovanai garsiąją knygą „BALTRAMIEJAUS NAKTĮ" ir dar GRAMATIKĄ" (MOKYTOJĄ) iš kurios išmoksi anglišką kalbą, taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vistiek 2 dol. kaštuoja, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisiųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metai skaitosi nuo dienos užsirašymo. J. NAUJOKAS.

THE AMERICAN

Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

Preke $7.00.

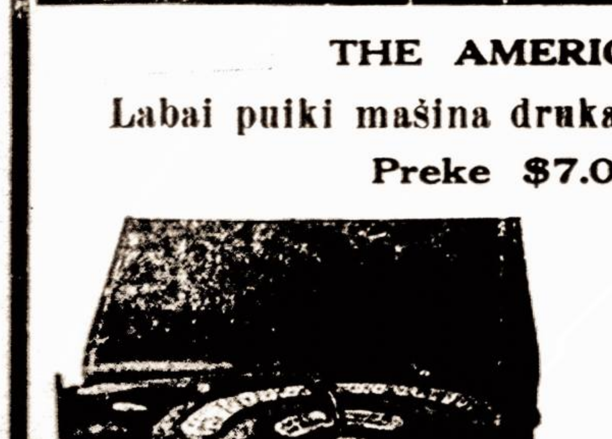

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol.

Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė.......... $2.00
O mašina.............. $7.00

Dabar yra gera proga šitą maziną pigiai nusipirkti.

J. J. Paukszstis & Co.
120-124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Gera proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą.

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvninkų" ir prisiųs $3 00 siuntinėsime per ištisus metus „Vienybę Lietuvninkų ir kaipo priedą „Laisvąją Mintį" ir gi per metus kuriedu laikraš $4.00 Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite:

J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaipo tai: laikrodžių laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų čysto aukso, šlubinių ir šiaip nešioti merginoms ir vaikinams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir svietiškų knygų, škaplierių, rožančių, kryželių abrozų, visokių paveikslėlių ir tt.

Biblija lietuviškoms raidėms $3.00.

Popieros gromatoms rašymui dideliam pasirinkime, tuzinas 25c , 5 tuzinai $1.00, už 1000 $6.00.

Trajanka partraukta iš Vokietijos, parsiduoda baksukas 25ct., svaras $1.25 su prisiuntimu.

Magiškos kaziros parsiduoda už $3.00. Ir šiaip visokį tavorą agentams duodu su dideliu nuošimšiu.

Lietuviai ir lietuvaitės, visi draugai ir pažįstami reikale malonėkit kreiptis pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

Adresas:

V. Vaidelis,
112 Grand Str., Brooklyn, N.

FARMOS! FARMOS!

Štai puiki proga įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių farmerių. Šioj kolonijoj lietuviai turi susiorganizevę Ukišką Draugystę palengvinimui ukininkavimo ir apdirbimui lauka, tapgi susišelpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan paviete, Michigan valstijoj, vakariniame krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarp 4 gelžkelių, tarpais gražųs tyro vandens ir žuvingi ežerėliai. Turime toje apielinkėje tūkstantį (1000) pardavimui farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pieninkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo $10,00 iki $25, 00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:

ANTON KIEDIS,
PEACOCK, LAKE CO, MICHIGAN.

K. STRUMSKIS
Duodu lekcijas ant
—PIANO—
Adresas:
190 High Str., Brooklyn, N. Y.
(61)

NAUDOKITĖS IŠ PROGOS!

Biblija — Raštas Šventas, seno ir naujo testamento, 1127 puslapių, drūtuose apdaruose, lotyniškomis raidėmis. Kaina $3.00 Kas pirks nuo manęs Bibliją, gaus dovanų metams „Vienybę Lietuvninkų", kuri šiaip prekiuoja $2.00. O kas užsisakys pas mane „Vien. Liet." ciehem metams — tai tas gaus dovanų konkursuotą J. Gabrio «Geografijos Vadovėlį». Norėdamas gauti Bibliją ir metams laikraštį prisiųsk $3, o norėdamas gauti laikraštį ir «Geografijos Vadovėlį» prisiųsk $2. Piningus siųskite per Money Orderį šiuom adresu:

J. V. Lutkauskas,
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Naudokites, kas norite

Puikus sieninis laikrodis, padarytas iš gražaus margo medžio, 7 colių ilgio ir 4½ pločio. Užtikrintas, kad gerai čėsą laiko. Norėdami aplaikyti šitą gražų ir teisingą laikrodį, prisiųskite 1 dolerį, o už prisiuntimą nereiks mokėti nė cento.

Štorninkai ir perliorai norėdami gauti tuziną arba pusę tuzino klanskit per laišką apie kainas. Adresas:

K. J. C. KRAUCHELUN
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

TEISINGAS PRANEŠIMAS

NE STEBUKLAI, NE PASIGYRIMAI, IR NE MEDAUS SALDUMU tepami apgarsinimai gali serganti iszgydyti, bet mokslas, geros ljekarstos ir prieteliszkas pasidarbavimas gero teisingo daktaro gal

Sugrazinti Sveikata

Gerove ir Laime

Išmintingam žmogui užtenka pranešimo ir kelių žodžių, kurie rimtai, bet gryną teisybę pasako. Nebutus, negalimus daiktus neprižada, bet tą tik, ką prižadejus teisingai galima ištesėti, o tai galima ligas išgydyti.

Neišmanėliai visada jiėško kur apgarsinimuose pagyrai save garsinasi: geriausias, geresnis už kitus, stebuklingas gydytojas, didis gydytojas, pailginantis kojas, rankas, kaulus ir tam panašų humbugą, ant ubagų dvasėje daro operacijas: arba apsiima biednus išgydyti dovanai, kad tik prisivilioti, o paskui engti. Panašųs pasigyrikai, tai veidmainingi geradėjai, kuriuos gali pažinti iš pasigyrimų, apie kuriuos Philadelphios M. Klinikas skaito sau už pareigą prasergėti lietuvius nuo nuduodamų profesorių, geriau sakant pusiau keptų žalių daktarų.

Parinktas specialistas daktaras ant ligų, teisingai ir pasekmingai gydo: Slaptų, visokių ir sarmatlyvų ligų, užnuodijimą kraujo ir nusilpnėjimą, ligas, nervų, persidirbimus, abelno nnsilpnėjimo ant svoikatos, puslės ir šlapinimosi organų, skaudėjimą sanarių ir kitose dalyse kuno. Neramumo, greito pyktumo. Blogų sapnų, nubėgimų, nuo jaunystės išdykimo paeigų, kosulio, skrepliavimo, sunkaus kvėpavimo, nemigos ir nepasilsio. Galvos skaudėjimo. Niežėjimo ir išbėrimo spuogais odos, ligų kraujo. Tankaus šlapinimosi, išblyškimo ir pajuodavusių po-akių.

VYRU ir MOTERU visokias ir privatiškas ligas, kurios užpuola varginimui. **ATSIŠAUK LIETUVIŠKOJE KALBOJE,** nes apart kitų yra čion tikras lietuvis daktaras ir nereikalauji tlumočiaus, pasekmingai išgydė šimtus nuo šviežių ir užsenejusių ligų, tad ir Tau gali pagelbėti be peilio, be operacijų, bet su tikromis geromis liekarstomis. Visi, kurie tik gali, kad pributų asabiškai.

Isz toliau atsiszaukus

duodame teisingas rodas, kurios suteikia sergantiems pagelbą. Reikalaujant gero daktaro visada atsišaukt ar rašyt ant šio adreso:

The PHILADELPHIA MEDIC. CLINIC
1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

Valandos: kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 11 iki 3 p. p. Utarnike ir Pėtn. nuo 6 iki 8 vakare.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

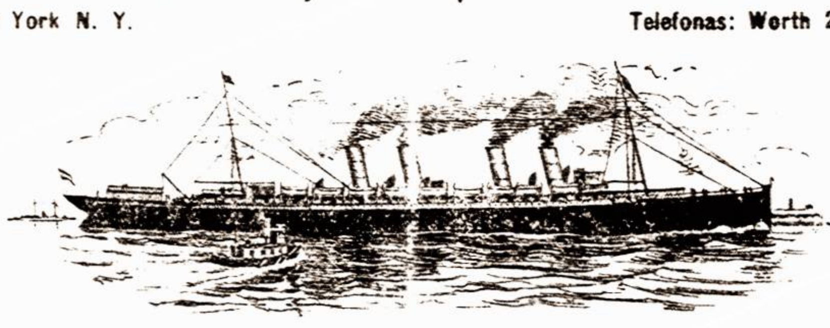

NEW TWIN SCREW EXPRESS STEAMSHIP KAISER WILHELM DER GROSSE.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai butų greitai atlikti, tegul atsišaukia

Seniausį Bankinį Namą Uždėtą 1848 m.

(Stovinti po Rėdiška Kaucija $100.000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią prekią. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimų Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai. **Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Subatoje iki 8 val. vakare. Nenėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.**

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO!

Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokestį. Platesnių žinių klauskite per laišką arba pats ateikite.

Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specijalistas prie ligų chroniškų (įsenėjusių).

Valandos priemimui ligoniu:
Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples	37
„	Bell	47
Residence	Peoples	1100

B. HORAK

191 17-th Str.
So. Brooklyn, N. Y.

DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA

Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Prima palages pas save namuose ir eina kitur, prekė vidutinė. Patarimai dykai.

Persikėlė iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.

SU DIEVU IR TEISYBE

TOLIAUSIA NUEISI.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokįtus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų grynų ir gydančių vaistų —pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių lidų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai - Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpazintį

Delto jei-gu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS
J. B. DAINIO.

Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite šios puikios vietos, o busite užganedinti.

36 OXford Str.
Kampas Lee Park Ave.
Wilkes-Barre, Penn'a.

PRIETELIAI LIETUVIAI,
12 dideliu ir 12 mažu,

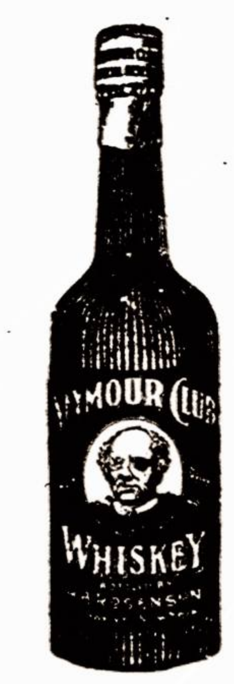

H. B. ROSENSON,
817—819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszka iszdirbima.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daig tus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau ne gu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.